

Úradný vestník

Európskej únie

L 261

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 52

3. októbra 2009

Obsah

I Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie je povinné

SMERNICE

- ★ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/57/ES z 13. júla 2009 o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, chrániacich pri prevrátení⁽¹⁾** 1
- ★ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/75/ES z 13. júla 2009 o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov chrániacich pri prevrátení (statické skúšky)⁽¹⁾** 40

Cena: 18 EUR

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

I

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie je povinné)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/57/ES

z 13. júla 2009

o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, chrániacich pri prevrátení

(kodifikované znenie)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

(1) Smernica Rady 77/536/EHS z 28. júna 1977 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, chrániacich pri prevrátení ⁽³⁾ bola opakovane ⁽⁴⁾ podstatným spôsobom zmenená a doplnená. V záujme jasnosti a prehľadnosti by sa mala táto smernica kodifikovať.

(2) Smernica 77/536/EHS je jednou zo samostatných smerníc systému typového schvaľovania ES stanoveného smernicou Rady 74/150/EHS zo 4. marca 1974 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o typovom schválení kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ktorá bola nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných

vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami ⁽⁵⁾ a stanovuje technické požiadavky na dizajn a konštrukciu kolesových poľnohospodárskych a lesných traktorov, čo sa týka ich ochranných konštrukcií chrániacich pri prevrátení. Tieto technické požiadavky súvisia s aproximáciou právnych predpisov členských štátov, aby sa umožnilo uplatňovanie postupu typového schvaľovania ES, ktorý bol stanovený smernicou 2003/37/ES, na každý typ traktora. Z tohto dôvodu sa ustanovenia smernice 2003/37/ES o poľnohospodárskych lesných traktoroch, ich prípojných vozidlách a ťahaných vymeniteľných strojoch, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami uplatňujú na túto smernicu.

(3) Táto smernica by sa nemala dotýkať povinností členských štátov týkajúcich sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe X, časť B,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica sa vzťahuje na traktory definované v článku 2 písm. j) smernice 2003/37/ES s týmito charakteristikami:

- a) svetlá výška pod zadnou nápravou maximálne 1 000 mm;
- b) pevný alebo nastaviteľný rozchod jednej z hnacích náprav minimálne 1 150 mm;

c) možnosť vybavenia viacbodovým spojovacím zariadením pre nesené náradie a oje;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 10, 15.1.2008, s. 21.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 25. septembra 2007 (Ú. v. EÚ C 219 E, 28.8.2008, s. 68) a rozhodnutie Rady z 22. júna 2009.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 220, 29.8.1977, s. 1.

⁽⁴⁾ Pozri prílohu X, časť A.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 171, 9.7.2003, s. 1.

d) hmotnosť medzi 1,5 a 6 ton, zodpovedajúca vlastnej hmotnosti traktora v pohotovostnom stave, ako je definovaná v bode 2.1.1 prílohy I k smernici 2003/37/ES, vrátane ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, namontovanej podľa tejto smernice a s pneumatikami najväčšej veľkosti, ktoré odporučil výrobca.

Článok 2

1. Každý členský štát udelí typové schválenie komponentu ES každému typu ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a jej pripojenia na traktor, ktorý spĺňa konštrukčné a skúšobné požiadavky stanovené v jej prílohách I až V.

2. Členský štát, ktorý udelil typové schválenie komponentu ES, urobí opatrenia, pokiaľ je to nevyhnutné a ak je potrebné v spolupráci s príslušnými orgánmi v iných členských štátoch, potrebné na overenie zhody výrobných modelov so schváleným typom. Takéto overenie sa obmedzí na náhodné kontroly.

Článok 3

Členské štáty vydajú pre každý typ ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a jej pripojenia k traktoru, ktorý schválili podľa článku 2 výrobcovi traktora alebo ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení alebo jeho splnomocnenému zástupcovi, značku typového schválenia komponentu ES podľa vzoru uvedeného v prílohe VI.

Členské štáty urobia všetky opatrenia, aby zabránili používaniu značiek, ktoré by mohli spôsobiť zámenu medzi ochrannými konštrukciami chrániacimi pri prevrátení a inými zariadeniami, ktoré boli typovo schválené ako komponent podľa článku 2.

Článok 4

1. Žiadny členský štát nesmie zakázať uvedenie na trh ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení alebo jej pripojenia na traktor z dôvodov týkajúcich sa ich konštrukcie, ak majú značku typového schválenia komponentu ES.

2. Členský štát však môže zakázať uvedenie na trh ochranných konštrukcií chrániacich pri prevrátení, ktoré majú značku typového schválenia komponentu ES, ktoré trvalo nezodpovedajú schválenému typu.

Tento štát okamžite informuje ostatné členské štáty a Komisiu o vykonaných opatreniach a uvedie dôvody takeého rozhodnutia.

Článok 5

Príslušné orgány každého členského štátu zašlú do jedného mesiaca príslušným orgánom členských štátov kópiu osvedčenia o typovom schválení typu komponentu, vyplnenú pre každý typ ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ktorú schválili alebo odmietli schváliť, ktorého príklad je uvedený v prílohe VII.

Článok 6

1. Ak členský štát, ktorý udelil typové schválenie komponentu ES, zistí, že niekoľko ochranných konštrukcií chrániacich pri prevrátení a ich pripojení na traktor, majúcich rovnakú značku typového schválenia komponentu ES, nezodpovedá typu, ktorý bol schválený, podnikne potrebné opatrenia na zaisťovanie zhody vyrábaných modelov so schváleným typom. Príslušné orgány tohto štátu informujú príslušné orgány ostatných členských štátov o vykonaní opatrení, ktoré sa môžu v prípade potreby vo vážnych opakovaných porušeníach zhody rozšíriť na odobratie typového schválenia komponentu ES. Uvedené orgány podniknú rovnaké opatrenia, ak sú informované príslušnými orgánmi iného členského štátu o takejto nezhode.

2. Príslušné orgány členského štátu sa do jedného mesiaca navzájom informujú o odobratí typového schválenia komponentu ES a o dôvodoch takeého rozhodnutia.

Článok 7

Akékoľvek rozhodnutie vykonané podľa ustanovení prijatých pri vykonávaní tejto smernice, ktoré sa týkajú odmietnutia alebo odobratia typového schválenia komponentu pre ochrannú konštrukciu chrániacej pri prevrátení, alebo zákazu ich uvedenia na trh, alebo ich používania, musí podrobne uviesť dôvody, na ktorých sa zakladá. Takéto rozhodnutie sa oznámi príslušnej strane, ktorá je súčasne informovaná o opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii podľa platných zákonov v členských štátoch a o časových lehotách povolených na uplatnenie takýchto opravných prostriedkov.

Článok 8

1. Členské štáty nemôžu odmietnuť udeliť typové schválenie ES, odmietnuť vydať doklad podľa článku 2 písm. u) smernice 2003/37/ES alebo odmietnuť udeliť vnútroštátne typové schválenie typu traktora z dôvodov týkajúcich sa ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ak spĺňa požiadavky uvedené v prílohách I až IX.

2. Členské štáty nemôžu vydať doklad podľa článku 2 písm. u) smernice 2003/37/ES pokiaľ ide o typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky tejto smernice.

Členské štáty môžu zamietnuť žiadosť o vnútroštátne typové schválenie pokiaľ ide o typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky tejto smernice.

Článok 9

Členské štáty nemôžu odmietnuť registráciu alebo zakázať predaj, uvedenie do prevádzky alebo používanie akéhokoľvek traktora z dôvodov týkajúcich sa ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ak spĺňa požiadavky uvedené v prílohách I až IX.

Článok 10

Na účely typového schválenia ES musí byť každý traktor, ktorého sa týka článok 1, vybavený ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v prílohách I až IV.

Článok 11

Zmeny a doplnenia potrebné na prispôsobenie požiadaviek príloh I až IX technickému pokroku sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 20 ods. 3 smernice 2003/37/ES.

Článok 12

Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 13

Smernica 77/356/EHS, zmenená a doplnená aktmi uvedenými v prílohe X časti A, sa zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe X časti B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe XI.

Článok 14

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 1. januára 2010.

Článok 15

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 13. júla 2009

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
predseda
E. ERLANDSSON

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA I	Podmienky pre typové schválenie komponentu ES
PRÍLOHA II	Podmienky pre skúšanie pevnosti ochranných konštrukcií a ich pripevnenia k traktoru
PRÍLOHA III	Skúšobné postupy
PRÍLOHA IV	Obrázky
PRÍLOHA V	Vzor skúšobného protokolu týkajúceho sa typového schválenia ES pre časť ochrannej konštrukcie (bezpečnostný rám alebo kabína) na základe jej pevnosti, ako aj pevnosti jej upevnenia na traktor
PRÍLOHA VI	Značky
PRÍLOHA VII	Vzor osvedčenia o typovom schválení komponentu ES
PRÍLOHA VIII	Podmienky typového schválenia ES
PRÍLOHA IX	Vzor: Príloha k osvedčeniu typového schválenia komponentu ES pre typ traktora z hľadiska pevnosti ochranných konštrukcií chrániacich pre prevrátení (bezpečnostné kabíny alebo rám) a pevnosti ich pripevnení na traktor
PRÍLOHA X	Časť A: Zrušená smernica so zoznamom neskorších zmien a doplnení Časť B: Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie
PRÍLOHA XI	Tabuľka zhody

PRÍLOHA I

Podmienky pre typové schválenie komponentu ES

1. DEFINÍCIE

- 1.1. Ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení (bezpečnostná kabína alebo rám) je konštrukcia na traktore, ktorej hlavným účelom je zabrániť alebo obmedziť riziká pre vodiča, vyplývajúce z prevrátenia traktora pri normálnom používaní.
- 1.2. Konštrukcie uvedené v bode 1.1 sa vyznačujú tým, že pri prevrátení zaručujú vo vnútri konštrukcie dostatočne chránený priestor pre ochranu vodiča.

2. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

- 2.1. Každá ochranná konštrukcia a jej pripevnenie na traktor musia byť projektované a konštruované tak, aby vyhovovali základnému účelu stanovenému v bode 1.
- 2.2. Táto podmienka sa kontroluje jednou z dvoch skúšobných metód opísaných v prílohe III. Vybraná metóda zohľadňuje hmotnosť traktora takto:

metóda opísaná v prílohe III časť B pre traktory s hmotnosťou stanovenou článkom 1,

metóda opísaná v prílohe III časť A pre traktory s hmotnosťou viac ako 1,5 tony a maximálne 3,5 tony,

pokiaľ ide o traktory s meniteľnou polohou riadenia (t. j. s meniteľnou polohou sedadla a volantu) alebo vybavené dodatočnými sedadlami, použije sa len skúšobná metóda opísaná v časti B prílohy III.

3. ŽIADOSŤ O TYPOVÉ SCHVÁLENIE KOMPONENTU ES

- 3.1. Žiadosť o typové schválenie komponentu ES z hľadiska pevnosti ochrannej konštrukcie a pevnosti jej pripevnenia na traktor predloží výrobca traktora alebo ochrannej konštrukcie alebo jeho splnomocnený zástupca.
- 3.2. Žiadosť o typové schválenie komponentu ES musí byť sprevádzaná uvedenými dokumentmi v troch vyhotoveniach s týmito údajmi:

výkres celkového usporiadania buď v merítke vyznačenom na výkrese alebo udávajúci hlavné rozmery ochrannej konštrukcie; výkres musí hlavne znázorňovať detaily montážnych častí,

fotografie zo strany a zozadu, znázorňujúce montážne detaily,

stručný opis ochrannej konštrukcie vrátane typu konštrukcie, detailov pripevnenia na traktor a pokiaľ je potrebné, detaily o kapote (opláštení), zariadenia na prístup a únik, detaily vnútorného čalúnenia a zariadenia zabráňujúce opätovnému prevracaniu a detaily vykurovania a ventilácie,

detaily materiálov použitých pre konštrukčné časti vrátane pripojovacích a upevňovacích skrutiek (pozri prílohu V).

- 3.3. Vzorka typu traktora, pre ktorý sa ochranná konštrukcia schvaľuje, sa predloží technickej službe zodpovednej za vykonanie skúšok typového schválenia komponentov. Tento traktor sa vybaví ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení.
- 3.4. Držiteľ typového schválenia komponentu ES môže žiadať jeho rozšírenie pre iné typy traktorov. Príslušný orgán, ktorý pridelil pôvodné typové schválenie komponentu ES udelí rozšírenie, ak schválená ochranná konštrukcia a typ/-y traktora (traktorov), pre ktoré sa žiada rozšírenie, spĺňajú tieto podmienky:

hmotnosť traktora bez závaží, ako je definovaná v bode 1.3 prílohy II, nepresahuje referenčnú hmotnosť použitú pri skúškach o viac ako 5 %,

metóda pripojenia a body pripevnenia k traktoru sú identické,

všetky časti, ako blatníky a kryty motora, ktoré môžu poskytnúť oporu pre ochrannú konštrukciu musia byť identické,

poloha sedadla sa nezmenila.

4. OZNAČOVANIE

4.1. Každá ochranná konštrukcia zhodná so schváleným typom musí mať toto označenie:

4.1.1. výrobnú značku alebo názov;

4.1.2. značku typového schválenia komponentu zodpovedajúcu vzoru v prílohe VI;

4.1.3. výrobné číslo ochrannej konštrukcie;

4.1.4. značku a typ/-y traktora (traktorov), pre ktoré je ochranná konštrukcia určená.

4.2. Všetky tieto údaje musia byť na malom štítku.

4.3. Tieto označenia musia byť viditeľné, čitateľné a nezmazateľné.

PRÍLOHA II

Podmienky pre skúšanie pevnosti ochranných konštrukcií chrániacich pri prevrátení a ich pripevnenia na traktor**1. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY****1.1. Účel skúšky**

Skúšky vykonané s použitím špeciálnych prípravkov sú určené na simuláciu takých zaťažení, ktoré pôsobia na ochrannú konštrukciu pri prevrátení. Tieto skúšky opísané v prílohe III musia umožniť posúdiť pevnosť ochrannej konštrukcie a držiakov pripevňujúcich konštrukciu k traktoru.

1.2. Príprava skúšok**1.2.1. Ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení musí byť skúšaná na takom type traktora, pre ktorý je navrhnutá. Musí byť pripojená k traktoru podľa návodu výrobcu traktora a/alebo návodu výrobcu ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.****1.2.2. Pre skúšky musí byť traktor vybavený všetkými konštrukčnými komponentmi sériovej výroby, ktoré by mohli ovplyvniť pevnosť ochrannej konštrukcie, alebo ktoré by mohli byť potrebné pre skúšky pevnosti.**

Komponenty, ktoré môžu vytvárať nebezpečenstvo vo voľnom priestore, musia byť namontované tak, aby sa dali preskúšať, pokiaľ ide o splnenie požiadavky časti 4.1 tejto prílohy.

1.2.3. Skúšky sa vykonávajú na stojacom traktore.**1.3. Hmotnosť traktora**

Nameraná hmotnosť W použitá vo vzorcoch (pozri prílohu III časti A a B) na výpočet výšky pádu kyvadlového závažia a deformačnej sily je aspoň taká, ako je definované v bode 2.1.1 prílohy I k smernici Rady 2003/37/ES (t. j. bez voliteľného príslušenstva, avšak vrátane chladiacej látky, olejov, paliva, náradia a vodiča) s pripočítaním hmotnosti ochrannej konštrukcie a odpočítaním 75 kg. Nepatria sem voliteľné predné a zadné závažia, stabilizátory v pneumatikách, namontované zariadenia alebo iné špeciálne komponenty.

2. PRÍSTROJE A ZARIADENIE**2.1. Závažie kyvadla****2.1.1. Závažie kyvadla musí byť zavesené na dvoch reťaziach alebo lanách v bodoch, ktoré sú najmenej 6 m nad zemou. Poskytne sa zariadenie, pomocou ktorého by bolo možné nezávisle nastavovať výšku zavesenia závažia, uhol medzi závažím a reťazami alebo lanami.****2.1.2. Závažie kyvadla má hmotnosť $2\,000 \pm 20$ kg bez reťazí alebo lán, ktoré nesmú byť ťažšie ako 100 kg. Dĺžka strán nárazovej plochy je 680 ± 20 mm (pozri prílohu IV, obrázok 4). Závažie musí byť vyplnené materiálom tak, aby poloha jeho ťažiska zostala konštantná.****2.1.3. Musí byť k dispozícii zariadenie na spätné vytiahnutie závažia ako kyvadla do výšky, ktorá je určená pre každú skúšku. Rýchlo uvoľňovací mechanizmus umožní závažiu padať bez zmeny sklonu voči závesným reťaziam alebo lanám.****2.2. Závesy kyvadla**

Body otáčania kyvadla sú upevnené, aby sa nemohli vychýliť v žiadnom smere viac ako o 1 % výšky pádu.

2.3. Pripútanie**2.3.1. Traktor sa ukotví pomocou zadržiavacích a napínacích zariadení ku koľajniciam pripojeným k nepoddajnému betónovému podkladu. Koľajnice majú dostatočný rozchod, aby umožnili pripútanie traktora, ako je znázornené v prílohe IV, obrázku 5, 6 a 7. Pre každú skúšku kolesá traktora a podpery náprav musia ležať na nepoddajnom podklade.**

- 2.3.2. Okrem napínacích zariadení a pripojenia ku koľajniciam sa traktor ukotví lanom určených rozmerov.

Toto lano má kruhový prameň, vlákňité jadro s konštrukciou 6×19 podľa ISO 2408. Základný priemer lana je 13 mm.

- 2.3.3. Kľbový traktor sa vhodným spôsobom podoprie a ukotví v mieste kľbu pre náraz spredu, zozadu a z boku a pre tlakovú skúšku, a potom sa podoprie zo strany pre bočný náraz. Predné a zadné kolesá nemusia byť v jednej priamke, keď to uľahčí pripevnenie napínacích lán.

- 2.4. Zakladacie klíny pod kolesá

- 2.4.1. Ako zakladací klin pre koleso pri bočnom náraze sa použije hranol, ako znázorňuje príloha IV, obrázok 7.

- 2.4.2. Hranol z mäkkého dreva so stranami približne 150×150 mm sa pripevní na podlahu, aby zaistil pneumatiky na strane oproti nárazu, ako znázorňujú obrázky 5, 6 a 7 prílohy IV.

- 2.5. Zakladacie klíny a pripútanie kľbových traktorov

- 2.5.1. Na pripútanie kľbových traktorov sa použijú dodatočné pripútania a zakladacie klíny. Musia zaručiť, aby tá časť traktora, na ktorej je upevnená ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení, bola namáhaná podobným spôsobom ako u traktorov pevnej konštrukcie.

- 2.5.2. Pre nárazové a tlakové skúšky sú udané ďalšie detaily v prílohe III.

- 2.6. Zariadenie pre tlakové skúšky

Zariadenie podľa prílohy IV obrázku 8 musí byť schopné vyvinúť na ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení silu smerujúcu dole, prostredníctvom približne 250 mm širokého pevného nosníka, ktorý je spojený so zaťažovacím zariadením pomocou kardanových kľbov. Pre nápravy sa použijú vhodné podpery, aby pneumatiky traktora nemuseli niesť tlakové zaťaženie.

- 2.7. Meracie prístroje

- 2.7.1. Pre skúšky stanovené v prílohe III časť A a B sa musí použiť zariadenie, na ktorom je pevne namontovaný trecí krúžok na horizontálnom tiahle na meranie rozdielu medzi maximálnou okamžitou deformáciou a zostatkovou deformáciou pri bočnej nárazovej skúške.

- 2.7.2. Pre skúšky stanovené v prílohe III časť A sa po laboratórnych skúškach urobia merania, aby sa zistilo, či nejaká časť ochrannej konštrukcie neprenikla do voľného priestoru opísaného v bode 2 prílohy III časť A.

- 2.7.3. Pre skúšky stanovené v prílohe III časť B musí byť k dispozícii zariadenie, ktorého súčasťou môže byť fotografický prístroj tak, aby po laboratórnych skúškach bolo možné zistiť, či nejaká časť neprenikla do voľného priestoru opísaného v bode 2 prílohy III časť B alebo neprišla s ním do kontaktu.

- 2.8. Tolerancie merania

Pre merania platia tieto tolerancie:

- 2.8.1. lineárne rozmery merané počas skúšok (okrem 2.8.2), rozmery ochrannej konštrukcie a traktora, voľný priestor a deformácia pneumatík pri pripevnení pre skúšky nárazom: ± 3 mm;

- 2.8.2. výška kyvadlového závažia pri nastavení pre skúšky nárazom: ± 6 mm;

- 2.8.3. meraná hmotnosť traktora: ± 20 kg;

2.8.4. zaťaženie pri tlakovej skúške: $\pm 2 \%$;

2.8.5. uhol reťazí alebo lán nesúcich závažie v bode nárazu: $\pm 2^\circ$.

3. SKÚŠKY

3.1. Všeobecné požiadavky

3.1.1. Poradie skúšok

3.1.1.1. Zoznam a poradie skúšok musí byť nasledovné. Čísla položiek súhlasia s tými, pod ktorými sú opísané skúšky v prílohe III časti A a B:

1. náraz zozadu:	1.1.
2. tlaková skúška vzadu:	1.4.
3. náraz spredu:	1.2.
4. náraz zo strany:	1.3.
5. tlaková skúška vpredu:	1.5.

3.1.1.2. Ak sa v priebehu skúšky ktorákoľvek časť zariadenia pohne alebo zlomí, skúška sa opakuje.

3.1.1.3. Na traktore alebo ochrannej konštrukcii chrániacej pri prevrátení nie je povolené vykonávať žiadne opravy alebo nastavenie počas skúšky.

3.1.1.4. Prevodovka traktora musí byť počas skúšky v neutrálnej polohe a brzdy uvoľnené.

3.1.1.5. V prípade traktora s meniteľnou polohou riadenia (t. j. s meniteľnou polohou sedadla a volantu) prvý náraz je pozdĺžny a pôsobí na najťažšiu časť (s viac ako 50 % hmotnosti traktora). Potom nasleduje tlaková skúška na tú istú časť. Druhý náraz je na najľahšiu časť a tretí náraz je bočný. Nakoniec sa vykoná druhá tlaková skúška na najľahšiu časť.

3.1.2. Rozchod

Rozchod zadných kolies sa zvolí tak, aby ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení, ak je to možné, nebola počas skúšok podopieraná pneumatikami.

3.1.3. Odstránenie častí nespôsobujúcich nebezpečenstvo

Všetky časti traktora a ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ktoré ako kompletne celky vytvárajú ochranu vodiča – vrátane ochrany pred účinkami počasia – musia byť dodané so skúšaným traktorom. Je povolené odstrániť čelné, bočné a zadné okná z bezpečnostného skla alebo podobného materiálu a všetky oddeliteľné panely, výstroja alebo príslušenstvo, ktoré nemajú žiadny vplyv na pevnosť konštrukcie a ktoré nemôžu byť nebezpečné v prípade prevrátenia.

3.1.4. Smer nárazu

Strana traktora, na ktorú pôsobí bočný náraz musí byť tá, u ktorej je predpoklad najväčšej deformácie. Náraz zozadu musí byť na rohu, ktorý je najďalej od miesta bočného nárazu a náraz spredu musí byť na rohu, ktorý sa nachádza najbližšie od miesta bočného nárazu.

3.1.5. Tlak v pneumatikách a deformácia

Pneumatiky nemajú vodnú záťaž. Tlaky a deformácie pneumatík, ktoré sú pripevnené v rôznych skúškach, sú v súlade s touto tabuľkou:

	Tlak pneumatík (barov)				Deformácia (mm)	
	Radiálne pneumatiky		Diagonálne pneumatiky		Vpredu	Vzadu
	Vpredu	Vzadu	Vpredu	Vzadu		
Pohon štyroch kolies, predné a zadné kolesá rovnakej veľkosti	1,20	1,20	1,00	1,00	25	25
Pohon štyroch kolies, predné kolesá menšie ako zadné	1,80	1,20	1,50	1,00	20	25
Pohon dvoch kolies	2,40	1,20	2,00	1,00	15	25

4. INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV

4.1. Ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení predložená na typové schválenie komponentu ES sa považuje za vyhovujúcu požiadavkám na pevnosť, ak spĺňa tieto podmienky:

4.1.1. je bez trhlín a prasklín, ako je opísané v bode 3.1 prílohy III časť A a B;

4.1.2. pre skúšky podľa časti A prílohy III: žiadna časť voľného priestoru nie je mimo ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení;

pre skúšky podľa časti B prílohy III: do žiadnej časti voľného priestoru neprenikla ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení pri žiadnej z nárazových ani z tlakových skúšok alebo sa nedostala mimo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, ako je opísané v bode 3.2 prílohy III časť B;

4.1.3. pre skúšky podľa časti A prílohy: rozdiel medzi maximálnou okamžitou deformáciou a zvyškovou deformáciou, uvádzaný v bode 3.3 prílohy III časť A, neprekračuje hodnotu 15 cm;

pre skúšky podľa časti B prílohy III: pri bočných nárazových skúškach neprekračuje rozdiel medzi maximálnou okamžitou deformáciou a zvyškovou deformáciou, uvedený v bode 3.3 prílohy III časť B, hodnotu 25 cm.

4.2. Nie je tu žiadny prvok, ktorý by predstavoval určité nebezpečenstvo pre vodiča, napríklad sklo takého druhu, ktoré by sa nebezpečne roztrieštilo, nedostatočné čalúnenie strechy alebo miesto, kde by mohla naraziť hlava vodiča.

5. SKÚŠOBNÝ PROTOKOL

5.1. Skúšobný protokol sa pripojí k osvedčeniu o typovom schválení komponentu ES, uvedenému v prílohe VII. Vzor protokolu je uvedený v prílohe V. Protokol obsahuje:

5.1.1. všeobecný opis tvaru a vyhotovenia ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení vrátane materiálu a pripevnenia, vonkajšie rozmery traktora s namontovanou ochrannou konštrukciou, hlavné vnútorné rozmery, minimálny voľný priestor od volantu k bokom ochrannej konštrukcie, výšku strechy ochrannej konštrukcie nad sedadlom alebo referenčným bodom sedadla a nad plošinou pre nohy, ak tu je, údaje o zabezpečení normálneho vstupu a výstupu a úniku, ako sú určené časťami ochrannej konštrukcie, a údaje o vykurovaní a systéme vetrania;

5.1.2. údaje o všetkých špeciálnych zariadeniach ako je napríklad zariadenie na zabránenie opakovanému prevráteniu traktora;

5.1.3. krátky opis vnútorného čalúnenia určeného na minimalizáciu možnosti zranenia hlavy alebo ramien, alebo na zníženie hluku;

5.1.4. údaje o type čelného skla a použitých materiáloch.

-
- 5.2. Protokol musí určovať jednoznačne typ traktora (značku, typ, obchodné označenie a pod.), ktorý bol použitý pri skúškach a typy, pre ktoré je určená ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení.
- 5.3. Ak sa typové schválenie komponentu ES rozširuje na iné typy traktorov, protokol musí obsahovať presný odkaz na pôvodné typové schválenie komponentu ES a taktiež presné údaje, týkajúce sa požiadaviek stanovených v bode 3.4 prílohy I.
-

PRÍLOHA III

SKÚŠOBNÉ POSTUPY

A. Skúšobná metóda I

1. NÁRAZOVÉ A TLAKOVÉ SKÚŠKY

1.1. Náraz zozadu

- 1.1.1. Traktor sa umiestni oproti závažiu tak, aby závažie zasiahlo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, keď je nárazová plocha závažia a reťaze alebo oceľové laná pod uhlom 20° od vertikály, pokiaľ nemá ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení v mieste nárazu počas deformácie väčší uhol voči vertikále. V tomto prípade sa nárazová plocha závažia nastaví prídavnou podperou tak, aby bola plocha v momente maximálnej deformácie v bode nárazu paralelná s ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, pričom reťaze alebo oceľové laná zostávajú pod uhlom 20° od vertikály. Musia sa urobiť kroky na zníženie tendencie závažia otáčať sa okolo bodu nárazu. Výška zavesenia závažia sa nastaví tak, aby jeho ťažisko prechádzalo bodom dotyku.

Bodom nárazu je tá časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, u ktorej sa predpokladá, že sa prvá dotkne zeme pri prevrátení dozadu, väčšinou horná hrana. Poloha ťažiska závažia je v jednej šiestine šírky vrchnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení smerom dovnútra od vertikálnej roviny rovnobežnej so strednou rovinou traktora a dotýkajúcej sa vonkajšieho okraja vrchnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

Ak však zakrivenie zadnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení začína vo väčšej vzdialenosti ako jedna šestina šírky vrchnej časti konštrukcie v smere od vertikálnej roviny, náraz musí byť vedený na začiatku tohto zakrivenia, t. j. v bode, kde sa tohto zakrivenia dotýka čiara kolmá na strednú rovinu traktora (pozri prílohu IV, obrázok 9).

Ak by vyčnievajúci prvok vytváral neprimeranú plochu pre závažie, pripevní sa oceľová doska primeranej hrúbky s dĺžkou asi 300 mm takým spôsobom, aby to nemalo vplyv na pevnosť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

- 1.1.2. Traktory s pevnou konštrukciou sa pripútajú. Body pripútania lán sú asi 2 m za zadnou nápravou a 1,5 m pred prednou nápravou. Sú buď v rovine, v ktorej sa bude pohybovať ťažisko kyvadla, alebo výslednú silu v tejto rovine musí vyvinúť viac ako jedno pripútanie, ako je uvedené v prílohe IV, obrázok 5.

Laná sa utiahnu tak, aby deformácia v predných a zadných pneumatikách zodpovedala hodnotám uvedeným v bode 3.1.5 prílohy II. Keď sa laná utiahli, pred zadné kolesá sa založí drevený hranol štvorcového prierezu 150 × 150 mm a pritlačí sa ku kolesám.

- 1.1.3. Kľbové traktory sa pripútajú v oboch nápravách. Náprava tej časti traktora, na ktorej je namontovaná ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení sa považuje za zadnú nápravu a upevní sa podľa prílohy IV, obrázok 5. Kľbový spoj sa podoprie hranolom štvorcového prierezu 100 × 100 mm a pevne sa pripevní pomocou oceľových lán pripojených ku koľajniciam.

- 1.1.4. Závažie sa vytiahne späť až je jeho ťažisko nad výškou bodu nárazu podľa vzorca:

$$H = 125 + 0,020 W$$

kde H je výška pádu v milimetroch a W je hmotnosť traktora, ako je definovaná v bode 1.3 prílohy II.

Závažie sa potom spustí a nechá naraziť do ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

1.2. Náraz spredu

- 1.2.1. Traktor sa umiestni oproti závažiu tak, aby závažie zasiahlo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, keď je nárazová plocha závažia a reťaze alebo oceľové laná pod uhlom 20° od vertikály, pokiaľ nemá ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení v mieste nárazu počas deformácie väčší uhol voči vertikále. V tomto prípade sa nastaví nárazová plocha závažia prídavnou podperou tak, aby bola plocha v momente maximálnej deformácie v bode nárazu rovnobežná s ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, pričom reťaze alebo oceľové laná zostávajú pod uhlom 20° od vertikály. Musia sa urobiť kroky na zníženie tendencie závažia otáčať sa okolo bodu nárazu. Výška zavesenia závažia sa nastaví tak, aby jeho ťažisko prechádzalo bodom dotyku.

Bodom nárazu je tá časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, u ktorej sa predpokladá, že sa prvá dotkne zeme pri prevrátení do strany pri jazde dopredu, väčšinou horný predný roh. Poloha ťažiska závažia je maximálne 80 mm od vertikálnej roviny rovnobežnej so strednou rovinou traktora, dotýkajúcej sa vonkajšieho okraja vrchnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

Ak zakrivenie prednej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení začína vo vzdialenosti väčšej ako 80 mm smerom dovnútra tejto vertikálnej roviny, náraz musí byť vedený na začiatku tejto krivky, t. j. v bode, kde sa tohto zakrivenia dotýka čiara kolmá na strednú rovinu traktora (pozri príloha IV, obrázok 9).

- 1.2.2. Traktory s pevnou konštrukciou sa pripútajú tak, ako je znázornené v prílohe IV, obrázok 6. Body pripútania lana sú asi 2 m za zadnou nápravou a 1,5 m pred prednou nápravou.

Laná sa utiahnu tak, aby deformácia v predných a zadných pneumatikách zodpovedala hodnotám uvedeným v bode 3.1.5 prílohy II. Keď sa laná utiahli, pred zadné kolesá sa založí drevený hranol štvorcového prierezu 150 × 150 mm a pritlačí sa ku kolesám.

- 1.2.3. Kľbové traktory sa pripútajú v oboch nápravách. Náprava tej časti traktora, na ktorej je namontovaná ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení, sa považuje za zadnú nápravu a upevní sa podľa prílohy IV, obrázok 6. Kľbový spoj sa podoprie hranolom štvorcového prierezu 100 × 100 mm a pevne sa pripevní pomocou oceľových lán pripevnených ku koľajniciam.

- 1.2.4. Závažie sa vytiahne späť, až je jeho ťažisko nad výškou bodu nárazu podľa vzorca:

$$H = 125 + 0,020 W$$

1.3. Bočný náraz

- 1.3.1. Traktor sa umiestni oproti závažiu tak, aby závažie zasiahlo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, keď je nárazová plocha závažia a reťaze alebo oceľové laná vo vertikálnej polohe, pokiaľ nemá ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení v mieste nárazu počas deformácie inú polohu ako vertikálnu. V tomto prípade sa nárazová plocha závažia nastaví prídavnou podperou tak, aby bola plocha v momente maximálnej deformácie v bode nárazu rovnobežná s ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, pričom reťaze alebo oceľové laná zostávajú vo vertikálnej polohe. Výška zavesenia závažia sa nastaví tak, aby jeho ťažisko prechádzalo bodom dotyku.

Bodom nárazu je tá časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, u ktorej sa predpokladá, že sa prvá dotkne zeme pri prevrátení do strany, väčšinou horná hrana. Ak nie je isté, že by sa iná časť tejto hrany dotkla zeme ako prvá, bod nárazu je v rovine kolmej na strednú rovinu traktora a prechádzajúcej stredom sedadla v strednom bode jeho nastavenia. Musia sa urobiť kroky na zníženie tendencie závažia preklopiť sa okolo bodu dotyku.

- 1.3.2. Pre traktory s pevnou konštrukciou sa každá náprava, ktorej poloha je pevná vzhľadom k ochrannej konštrukcii, pripúta na strane, na ktorej sa má uskutočniť náraz. V prípade traktora s pohonom dvoch kolies to je normálne zadná náprava, toto usporiadanie je znázornené v prílohe IV, obrázok 7. Táto náprava sa pripúta dvoma lanami v bodoch priamo pod ňou, jedno prechádza bodom pripevnenia približne 1,5 m pred nápravou a ďalšie bodom približne 1,5 m za nápravou. Laná sa utiahnu tak, aby nenastala deformácia pneumatiky nachádzajúcej sa pri lane, ako je znázornené v bode 3.1.5 prílohy II. Po pripútaní sa umiestni drevený hranol ako podpera pri kolese protiľahom voči závažiu a zaistí sa k podlahe tak, aby bol pridržiavaný tesne pri ráfiku kolesa počas nárazu, ako znázorňuje obrázok 7 v prílohe IV. Dĺžka hranola sa zvolí tak, aby vtedy, keď je v polohe proti kolesu, zvieral uhol $30 \pm 3^\circ$ s horizontálou. Jeho dĺžka musí byť 20 až 25 násobkom jeho hrúbky a jeho šírka 2 až 3 násobkom jeho hrúbky. Obidvom nápravám sa zabráni v pohybe do boku pomocou hranola pripevneného k podlahe na vonkajšej strane kolesa, ktorá je protiľahlá k strane, na ktorú je vedený náraz.

- 1.3.3. Kľbový traktor sa pripúta tak, aby časť, ktorá nesie ochrannú konštrukciu, bola pevne pripojená k zemi, ako v prípade traktora s pevnou konštrukciou.

Obidve nápravy kľbového traktora sa pripútajú k zemi. Náprava a kolesá tej časti traktora, na ktorej je namontovaná ochranná konštrukcia, sa pripútajú a podopru tak, ako je uvedené v prílohe IV, obrázok 7. Kľbový spoj sa podoprie hranolom s prierezom najmenej 100×100 mm a pripúta sa ku koľajniciam. Podpera sa umiestni oproti kľbovému spoju a zaistí sa k podlahe tak, aby mala rovnaký účinok, ako podpera pre zadné koleso a poskytovala podobnú oporu, ako sa dosahuje pri traktoroch s pevnou konštrukciou.

- 1.3.4. Závažie sa vytiahne späť, až jeho ťažisko bude nad výškou bodu nárazu podľa vzorca:

$$H = 125 + 0,150 W$$

- 1.4. Tlaková skúška na zadnú časť

Traktor sa umiestni na skúšobné zariadenie opísané v bode 2.6 prílohy II a znázornené v prílohe IV, obrázok 8 a 10 takým spôsobom, aby zadná hrana nosníka bola nad najzadnejšou hornou časťou ochrannej konštrukcie, ktorá znáša zaťaženie a stredná pozdĺžna rovina traktora bola v strede medzi bodmi pôsobenia sily na nosník.

Pod nápravy sa umiestnia podpory nápravy tak, aby pneumatiky neboli zaťažené tlakovou silou. Pôsobiacia sila zodpovedá dvojnásobku hmotnosti traktora, ako je definované v bode 1.3 prílohy II. Môže sa vyskytnúť potreba pripútania prednej časti traktora.

- 1.5. Tlaková skúška na prednú časť

- 1.5.1. Je identická s tlakovou skúškou na zadnú časť s tou výnimkou, že čelná hrana nosníka je nad najprednejšou hornou časťou ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

- 1.5.2. Ak predná časť strechy ochrannej konštrukcie nie je schopná odolať plnej tlakovej sile, pôsobí sa silou dovtedy, kým sa strecha deformuje tak, že splynie s rovinou spájajúcou hornú časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení s tou prednou časťou traktora, ktorá je schopná uniesť hmotnosť traktora, keď sa prevráti. Pôsobiacia sila sa potom odstráni a traktor sa znova umiestni tak, aby bol nosník nad tým bodom ochrannej konštrukcie, ktorý by podopieral zadnú časť traktora pri úplnom prevrátení traktora, ako znázorňuje príloha IV, obrázok 10 a znova sa pôsobí plnou silou.

2. VOĽNÝ PRIESTOR

- 2.1. „Voľný priestor“ je definovaný týmito rovinami, pričom traktor je na vodorovnej ploche:

horizontálna, 95 cm nad stlačeným sedadlom,

vertikálna, kolmá na strednú rovinu traktora a 10 cm za operadlom sedadla,

vertikálna, rovnobežná so strednou rovinou traktora a 25 cm vľavo od stredu sedadla,

vertikálna, rovnobežná so strednou rovinou traktora a 25 cm vpravo od stredu sedadla,

naklonená rovina, v ktorej leží horizontálna priamka zvierajúca pravý uhol so strednou rovinou traktora, 95 cm nad stlačeným sedadlom a 45 cm (plus normálny pohyb sedadla dopredu a dozadu) pred operadlom sedadla. Táto naklonená rovina prechádza pred volantom a jej najbližší bod je 4 cm od okraja volantu.

- 2.2. Poloha operadla sedadla je určená bez zohľadnenia akéhokoľvek jeho čalúnenia. Sedadlo je v najzadnejšej polohe pre bežne sediacu obsluhu traktora a vo svojej najvyššej polohe, ak je nezávisle meniteľná. Ak je zavesenie sedadla nastaviteľné, nastaví sa v strednej polohe a je zaťažené 75 kg.
3. VYKONÁVANÉ MERANIA
- 3.1. Zlomy a trhliny
- Po každej skúške sa musia všetky konštrukčné prvky, spoje a pripevňovacie časti traktora podrobiť vizuálnej kontrole na zlomy a trhliny, pričom malé trhliny na nedôležitých častiach sa neberú do úvahy.
- 3.2. Voľný priestor
- 3.2.1. Po každej skúške sa kontroluje ochranná konštrukcia, aby sa zistilo, či nejaká časť ochrannej konštrukcie neprenikla do voľného priestoru okolo sedadla vodiča definovaného podľa bodu 2.
- 3.2.2. Okrem toho sa musí prekontrolovať ochranná konštrukcia, aby sa zistilo, či sa nejaká časť voľného priestoru nenachádza mimo ochrany ochrannej konštrukcie. Mimo ochranu ochrannej konštrukcie sa na tento účel považuje stav, keď sa ktorákokoľvek jeho časť dotkne rovného povrchu zeme pri prevrátení traktora v smere, z ktorého bol vedený náraz. Pri nastavení rozchodu pneumatík a pásov sa na tento účel berú do úvahy najmenšie hodnoty uvedené výrobcom.
- 3.3. Maximálna okamžitá deformácia
- Pri skúškach bočným nárazom sa zaznamenáva rozdiel maximálnej okamžitej deformácie a trvalej deformácie vo výške 950 mm nad zaťaženým sedadlom. Jeden koniec tiahla, opísaného v bode 2.7.1 prílohy II sa pripojí na hornú časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a druhý koniec sa pretiahne otvorom vo vertikálnom meradle. Poloha tretieho krúžku na tiahle po náraze udáva maximálnu okamžitú deformáciu.
- 3.4. Trvalá deformácia
- Po poslednej tlakovej skúške sa zaznamená trvalá deformácia ochrannej konštrukcie. Na tento účel sa pred začatím skúšok zaznamená poloha hlavných prvkov ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení vzhľadom k referenčnému bodu sedadla.

B. Skúšobná metóda II

1. NÁRAZOVÉ A TLAKOVÉ SKÚŠKY
- 1.1. Náraz zozadu
- 1.1.1. Traktor sa musí umiestniť oproti závažiu tak, aby závažie zasiahlo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, keď je nárazová plocha závažia a reťaze alebo oceľové laná pod uhlom 20° od vertikály, pokiaľ nemá ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení v mieste nárazu počas deformácie väčší uhol voči vertikále. V tomto prípade sa musí nárazová plocha nastaviť prídavnou podperou tak, aby bola plocha v momente maximálnej deformácie v bode nárazu rovnobežná s ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, pričom reťaze alebo oceľové laná zostávajú pod uhlom 20° od vertikály. Musia sa urobiť kroky na zníženie tendencie závažia otáčať sa okolo bodu nárazu. Výška zavesenia závažia sa nastaví tak, aby jeho ťažisko prechádzalo bodom dotyku.

Bodom nárazu je tá časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, u ktorej sa predpokladá, že sa prvá dotkne zeme pri prevrátení dozadu, väčšinou horná hrana. Poloha ťažiska závažia je v jednej šiestine šírky vrchnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení smerom dovnútra od vertikálnej roviny rovnobežnej so strednou rovinou traktora a dotýkajúcej sa vonkajšieho okraja vrchnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

Ak však zakrivenie zadnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení začína vo väčšej vzdialenosti, ako jedna šestina šírky vrchnej časti konštrukcie v smere od vertikálnej roviny, náraz musí byť vedený na začiatku tohto zakrivenia, t. j. v bode, kde sa tohto zakrivenia dotýka čiara kolmá na strednú rovinu traktora (pozri prílohu IV, obrázok 9).

Ak by vyčnievajúci prvok vytváral neprimeranú plochu pre závažie, pripevní sa oceľová doska primeranej hrúbky s dĺžkou asi 300 mm takým spôsobom, aby to nemalo vplyv na pevnosť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

- 1.1.2. Traktory s pevnou konštrukciou sa pripútajú. Body pripútania lán sú asi 2 m za zadnou nápravou a 1,5 m pred prednou nápravou. Sú buď v rovine, v ktorej sa bude pohybovať ťažisko, alebo výslednú silu v tejto rovine musí vyvinúť viac ako jedno pripútanie, ako je v prílohe IV, obrázok 5.

Laná sa utiahnu tak, aby deformácia v predných a zadných pneumatikách zodpovedala hodnotám uvedeným v bode 3.1.5 prílohy II. Keď sa laná utiahli, pred zadné kolesá sa založí drevený hranol štvorcového prierezu 150 × 150 mm a pritlačí sa ku kolesám.

- 1.1.3. Kľbové traktory sa pripútajú v oboch nápravách. Náprava tej časti traktora, na ktorej je namontovaná ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení, sa považuje za zadnú nápravu v prílohe IV, obrázok 5. Kľbový spoj sa podoprie nosníkom štvorcového prierezu 100 × 100 mm a pevne sa ukotví pomocou oceľových lán pripojených ku kofajniciam.

- 1.1.4. Závažie sa vytiahne späť, až jeho ťažisko je nad výškou bodu nárazu podľa vzorca:

$$H = 2,165 \times 10^{-8} \times WL^2 \text{ alebo } H = 5,73 \times 10^{-2} \times I$$

kde:

H = výška pádu v milimetroch;

W = hmotnosť traktora, ako je definovaná v bode 1.3 prílohy II;

L = maximálny rázvor traktora v milimetroch;

I = moment zotrvačnosti zadnej nápravy bez kolies v kilogramoch na štvorcový meter (kg/m^2).

Závažie sa potom spustí a nechá sa naraziť do ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

- 1.1.5. V prípade traktora, ktorého minimálne 50 % hmotnosti, ako je definované v bode 1.3 prílohy II, spočíva na prednej náprave, sa nevykonáva náraz zozadu.

1.2. Náraz spredu

- 1.2.1. Traktor sa umiestni oproti závažiu tak, aby závažie zasiahlo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, keď nárazová plocha závažia a reťaze alebo oceľové laná sú pod uhlom 20° od vertikály, pokiaľ nemá ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení v mieste nárazu počas deformácie väčší uhol voči vertikále. V tomto prípade sa nárazová plocha závažia nastaví prídavnou podperou tak, aby bola plocha v momente maximálnej deformácie v bode nárazu rovnobežná s ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, pričom reťaze alebo oceľové laná zostávajú pod uhlom 20° na vertikálu. Musia sa urobiť kroky na zníženie tendencie závažia otáčať sa okolo bodu nárazu. Výška zavesenia závažia sa nastaví tak, aby jeho ťažisko prechádzalo bodom dotyku.

Bodom nárazu je tá časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, u ktorej sa predpokladá, že sa prvá dotkne zeme pri prevrátení do strany pri jazde dopredu, väčšinou horný predný roh. Poloha ťažiska závažia je maximálne 80 mm od vertikálnej roviny rovnobežnej so strednou rovinou traktora a dotýkajúcej sa vonkajšieho okraja vrchnej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

Ak však zakrivenie prednej časti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení začína vo väčšej vzdialenosti ako 80 mm dovnútra tejto vertikálnej roviny, náraz sa vedie na začiatku tohto zakrivenia, t. j. v bode, kde sa tohto zakrivenia dotýka čiara kolmá na strednú rovinu traktora (pozri prílohu IV, obrázok 9).

- 1.2.2. Traktory s pevnou konštrukciou sa pripútajú tak, ako je znázornené v prílohe IV, obrázok 6. Body pripútania lana sú asi 2 m za zadnou nápravou a 1,5 m pred prednou nápravou.

Laná sa utiahnu tak, aby deformácia v predných a zadných pneumatikách zodpovedala hodnotám uvedeným v bode 3.1.5 prílohy II. Keď sa laná utiahli, pred zadné kolesá sa založí drevený hranol štvorcového prierezu 150 × 150 mm a pritlačí sa ku kolesám.

- 1.2.3. Kľbové traktory sa pripútajú v oboch nápravách. Náprava tej časti traktora, na ktorej je namontovaná ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení, sa považuje za zadnú nápravu v prílohe IV, obrázok 6. Kľbový spoj sa podoprie hranolom štvorcového prierezu 100 × 100 mm a pevne sa pripúta pomocou oceľových lán pripevnených ku koľajniciam.

- 1.2.4. Závažie sa vytiahne späť, aby jeho ťažisko bolo nad výškou bodu nárazu podľa vzorca:

$$H = 125 + 0,020 W$$

1.3. Bočný náraz

- 1.3.1. Traktor sa umiestni oproti závažiu tak, aby závažie zasiahlo ochrannú konštrukciu chrániacu pri prevrátení, keď nárazová plocha závažia a reťaze alebo oceľové laná sú vo vertikálnej polohe, pokiaľ ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení v mieste nárazu počas deformácie nemá inú polohu ako vertikálnu. V tomto prípade sa nárazová plocha závažia nastaví prídavnou podperou tak, aby bola plocha v momente maximálnej deformácie v bode nárazu rovnobežná s ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, pričom reťaze alebo oceľové laná zostávajú vo vertikálnej polohe. Výška zavesenia závažia sa nastaví tak, aby jeho ťažisko prechádzalo bodom dotyku.

Bodom nárazu je tá časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, u ktorej sa predpokladá, že sa prvá dotkne zeme pri prevrátení do strany, väčšinou horná hrana. Pokiaľ nie je isté, že iná časť tejto hrany sa nedotkne zeme ako prvá, bod nárazu je v rovine kolmej na strednú rovinu traktora a prechádzajúcej stredom sedadla v strednom bode jeho nastavenia. Musia sa urobiť kroky, aby sa znížila tendencia závažia preklopiť sa okolo bodu nárazu. V prípade traktora s meniteľnou polohou riadenia (t. j. s meniteľnou polohou sedadla a volant) sa bod nárazu určí vo vzťahu k priesečníku strednej roviny traktora s rovinou na ňu kolmou a priamkou prechádzajúcou bodom, ktorý je rovnako vzdialený od oboch referenčných bodov sedadla.

- 1.3.2. Pre traktory s pevnou konštrukciou sa každá náprava, ktorej poloha je pevná vzhľadom k ochrannej konštrukcii, pripúta na strane, na ktorej sa má uskutočniť náraz. V prípade traktora s pohonom dvoch kolies to je zadná náprava; toto usporiadanie je znázornené v prílohe IV, obrázok 7. Dve laná prechádzajú ponad nápravu z bodov priamo pod ňou, jedno prechádza bodom pripevnenia približne 1,5 m pred nápravou a ďalšie bodom približne 1,5 m za nápravou. Laná sa utiahnu tak, aby nenastala deformácia pneumatiky susediacej s lanami, ako je znázornené v bode 3.1.5 prílohy II. Po pripútaní sa umiestni drevený hranol ako podpera pri kolese oproti závažiu a zaistí sa k podlahe tak, aby bol pridržiavaný tesne k ráfiku kolesa počas nárazu, ako znázorňuje obrázok 7 v prílohe IV. Dĺžka hranola sa zvolí tak, aby ak je v polohe oproti kolesu, zvieral uhol $30 \pm 3^\circ$ s horizontálou. Jeho dĺžka je 20- až 25-násobkom jeho hrúbky a jeho šírka 2- až 3-násobkom jeho hrúbky. Obidvom nápravám sa zabráni v pohybe do boku pomocou hranola pripevneného k podlahe, na vonkajšej strane kolesa na strane, ktorá je protiľahlá k strane, na ktorú je vedený náraz.

- 1.3.3. Kľbový traktor sa pripúta tak, aby časť, ktorá nesie ochrannú konštrukciu, bola pevne pripojená k zemi, ako v prípade traktora s pevnou konštrukciou.

Obidve nápravy kľbového traktora sa pripútajú k zemi. Náprava a kolesá tej časti traktora, na ktorej je namontovaná ochranná konštrukcia, sa pripútajú a podopru tak, ako je uvedené v prílohe IV, obrázok 7. Kľbový spoj sa podoprie hranolom s prierezom najmenej 100 × 100 mm a pripúta sa ku koľajniciam. Podpera sa umiestni oproti kľbovému spoju a zaisť sa k podlahe tak, aby mala rovnaký účinok ako podpera pre zadné koleso a poskytovala podobnú oporu, ako sa dosahuje pri traktoroch s pevnou konštrukciou.

- 1.3.4. Závažie sa vytiahne späť, aby jeho ťažisko bolo nad výškou bodu nárazu podľa vzorca:

$$H = 125 + 0,150 W$$

- 1.4. Tlaková skúška na zadnú časť

Traktor sa umiestni na skúšobné zariadenie opísané v bode 2.6 prílohy II a znázornené v prílohe IV, obrázok 8 a 10 takým spôsobom, aby zadná hrana nosníka bola nad najzadnejšou hornou časťou ochrannej konštrukcie, ktorá znáša zaťaženie a stredná pozdĺžna rovina traktora bola v strede medzi bodmi pôsobenia sily na nosník.

Pod nápravy sa umiestnia podpery nápravy tak, aby pneumatiky neboli zaťažené tlakovou silou. Pôsobiaci sila zodpovedá dvojnásobku hmotnosti traktora, ako je definované v bode 1.3 prílohy II. Môže sa vyskytnúť potreba pripútania prednej časti traktora.

- 1.5. Tlaková skúška na prednú časť

- 1.5.1. Táto skúška je identická s tlakovou skúškou na zadnú časť s tou výnimkou, že čelná hrana nosníka je nad najprednejšou hornou časťou ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení.

- 1.5.2. Ak by predná časť strechy ochrannej konštrukcie nebola schopná odolať plnej tlakovej sile, pôsobí sa silou dovtedy, kým sa strecha nedeformuje tak, že splynie s rovinou spájajúcou hornú časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení s tou prednou časťou traktora, ktorá je schopná uniesť hmotnosť traktora, keď sa prevráti. Pôsobiaci sila sa potom odstráni a traktor sa znova umiestni tak, aby bol nosník nad tým bodom ochrannej konštrukcie, ktorý by podopieral zadnú časť traktora pri úplnom prevrátení traktora, ako znázorňuje príloha IV, obrázok 10 a znova sa pôsobí plnou silou.

2. VOĽNÝ PRIESTOR

- 2.1. Voľný priestor je znázornený na obrázku 3 prílohy IV a je definovaný vzhľadom k vertikálnej referenčnej rovine spravidla pozdĺžnej k traktoru a prechádzajúcej referenčným bodom sedadla, opísaným v časti 2.3, a stredom volantom. Predpokladá sa, že referenčná rovina je schopná pohybovať sa horizontálne spolu so sedadlom a volantom pri pôsobení zaťaženia, zostáva však kolmá na podlahu traktora alebo ochrannú konštrukciu, ak je namontovaná pružne.

Ak je volant nastaviteľný, jeho poloha by mala byť ako pri normálnom riadení v sede.

- 2.2. Hranice voľného priestoru sú:

- 2.2.1. vertikálne roviny 250 mm na každej strane referenčnej roviny siahajúce nahor 300 mm od referenčného bodu sedadla;

- 2.2.2. rovnobežné roviny siahajúce od horného okraja rovín uvedených v bode 2.2.1 do maximálnej výšky 900 mm nad referenčným bodom sedadla a naklonené tak, aby horná hrana roviny na strane, z ktorej sa vedie bočný náraz, bola najmenej 100 mm od referenčnej roviny;

- 2.2.3. horizontálna rovina 900 mm nad referenčným bodom sedadla;
- 2.2.4. naklonená rovina kolmá na referenčnú rovinu a zahrňujúca bod 900 mm priamo nad referenčným bodom sedadla a najzadnejší bod konštrukcie sedadla vrátane jeho zavesenia;
- 2.2.5. vertikálna rovina kolmá na referenčnú rovinu rozprestierajúca sa smerom dolu od najzadnejšieho bodu sedadla;
- 2.2.6. zakrivená plocha kolmá na referenčnú rovinu s polomerom 120 mm dotýkajúca sa rovín uvedených v bodoch 2.2.3 a 2.2.4;
- 2.2.7. zakrivená plocha kolmá na referenčnú plochu s polomerom 900 mm a rozprestierajúca sa smerom dopredu do vzdialenosti 400 mm od roviny uvedenej v bode 2.2.3, ktorej sa dotýka v bode 150 mm pred referenčným bodom sedadla;
- 2.2.8. naklonená rovina kolmá na referenčnú rovinu spájajúca sa s plochou uvedenou v bode 2.2.7 na jej prednej hrane a prechádzajúca bodom 40 mm od volantu. V prípade vysokej polohy volantu sa táto rovina nahradí rovinou dotýkajúcou sa plochy uvedenej v bode 2.2.7;
- 2.2.9. vertikálna rovina kolmá na referenčnú rovinu, prechádzajúca 40 mm pred volantom;
- 2.2.10. horizontálna rovina prechádzajúca referenčným bodom sedadla;
- 2.2.11. v prípade traktora s meniteľnou polohou riadenia (t. j. s meniteľnou polohou sedadla a volantu) má byť voľný priestor kombináciou oboch voľných priestorov určených dvoma polohami volantu a sedadla;
- 2.2.12. v prípade traktora, ktorý možno vybaviť dodatočnými sedadlami, sú skúšky založené na kombinovanom voľnom priestore referenčných bodov sedadiel všetkých dostupných možností montáže sedadla. Ochranná konštrukcia proti prevráteniu nesmie zasahovať do kombinovaného voľného priestoru okolo rôznych referenčných bodov sedadiel;
- 2.2.13. keď sa po vykonanej skúške navrhuje nové dodatočné sedadlo, výpočtom sa určí, či sa celý voľný priestor okolo referenčného bodu nového sedadla nachádza vo vnútri predtým stanoveného kombinovaného voľného priestoru. Ak nie je, vyžaduje sa nová skúška.

2.3. Umiestnenie sedadla a referenčný bod sedadla

- 2.3.1. Na účely definície voľného priestoru v časti 2.1 je sedadlo v najzadnejšej polohe v rozsahu horizontálneho nastavenia. Sedadlo sa nastaví do stredu vertikálneho rozsahu nastavenia, ak je nezávislé od nastavenia jeho horizontálnej polohy.

Referenčný bod sa stanoví pomocou zariadenia, zobrazeného na obrázku 1 a 2 prílohy IV na simuláciu zaťaženia ľudskou posádkou. Zariadenie pozostáva z „dosky sedadla“ a dosiek operadla. Spodná doska operadla je kĺbovito spojená v priestore sedacích kostí (A) a bedier (B), kĺb (B) je výškovo nastaviteľný.

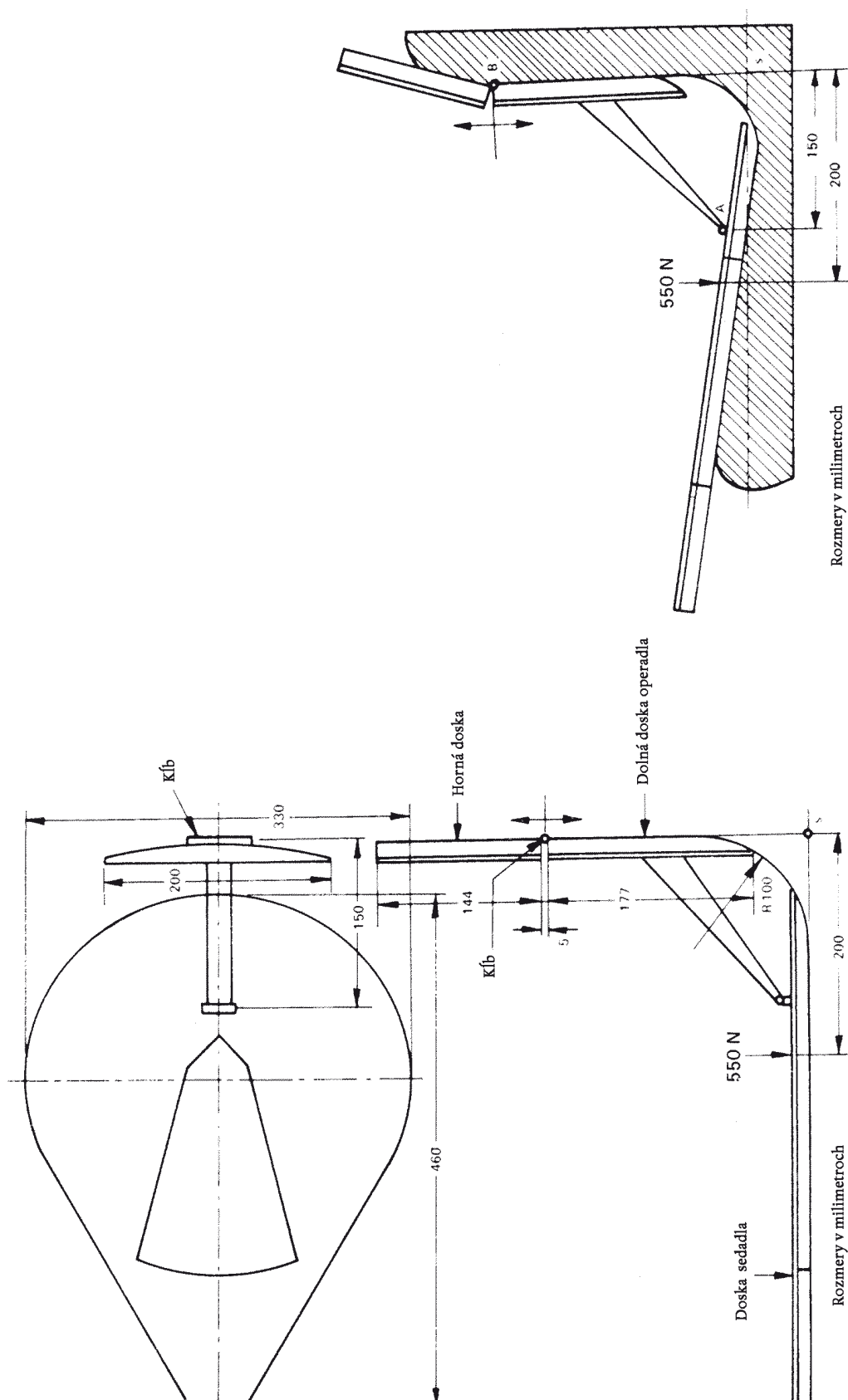
- 2.3.2. Referenčný bod je definovaný ako bod v pozdĺžnej strednej rovine sedadla, v ktorom sa pretína rovina dotýkajúca sa spodnej časti operadla a horizontálna rovina. Táto horizontálna rovina pretína spodný povrch „dosky sedadla“ 150 mm pred hore uvedenou dotýkajúcou sa rovinou.
- 2.3.3. Ak je zavesenie sedadla vybavené nastavením podľa hmotnosti vodiča, sedadlo sa nastaví do polovice dynamického rozsahu.

Zariadenie sa položí na sedadlo. Potom sa zaťaží silou 550 N v bode 50 mm pred kĺbom (A) a obidve časti dosky operadla sa zľahka pritlačia na operadlo sedadla tak, aby sa ho dotýkali.

- 2.3.4. Ak nie je možné určiť jednoznačne dotyčnicu pre každú oblasť operadla (pod a nad oblasťou bedier), je potrebné postupovať takto:
- 2.3.4.1. ak nie je možné jednoznačne určiť dotyčnicu k spodnej oblasti, pritlačí sa spodná časť dosky operadla vertikálne k operadlu;
- 2.3.4.2. ak nie je možné jednoznačne určiť dotyčnicu k hornej oblasti, upevní sa klb (B) vo výške 230 mm nad dolným povrchom „dosky sedadla“, ak je spodná časť dosky operadla vertikálna. Potom sa obidve časti dosky operadla zľahka pritlačia k operadlu.
3. VYKONÁVANÉ MERANIA
- 3.1. Zlomý a trhliny
- Po každej skúške sa konštrukčné prvky, spoje a pripevňovacie časti traktora podrobia vizuálnej kontrole na zlomy a trhliny, pričom malé trhliny na nedôležitých častiach sa neberú do úvahy.
- 3.2. Chránený priestor
- 3.2.1. Pri každej skúške sa kontroluje ochranná konštrukcia, aby sa zistilo, či nejaká časť ochrannej konštrukcie neprenikla do voľného priestoru okolo sedadla vodiča definovaného podľa bodu 2.1 a 2.2.
- 3.2.2. Okrem toho sa ochranná konštrukcia kontroluje, aby sa zistilo, či nejaká časť voľného priestoru nie je mimo ochrany ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení. Takýto stav by nastal vtedy, keď by sa ktorákoľvek jeho časť dotkla rovného povrchu zeme pri prevrátení traktora v smere, z ktorého bol vedený náraz. Pri nastavení rozchodu pneumatík a pásov sa na tento účel berú do úvahy najmenšie hodnoty uvedené výrobcom.
- 3.3. Maximálna okamžitá deformácia
- Pri skúškach bočným nárazom sa zaznamenáva rozdiel maximálnej okamžitej deformácie a trvalej deformácie vo výške 900 mm nad a 150 mm pred referenčným bodom sedadla. Jeden koniec tiahla opísaného v bode 2.7.1 prílohy II sa pripojí na hornú časť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a druhý koniec sa pretiahne otvorom vo vertikálnom meradle. Poloha trecieho krúžku na tiahle po náraze udáva maximálnu okamžitú deformáciu.
- 3.4. Trvalá deformácia
- Po poslednej tlakovej skúške sa zaznamená trvalá deformácia ochrannej konštrukcie. Na tento účel sa pred začatím skúšok zaznamená poloha hlavných prvkov ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení vzhľadom k referenčnému bodu sedadla.
-

PRÍLOHA IV

OBRÁZKY

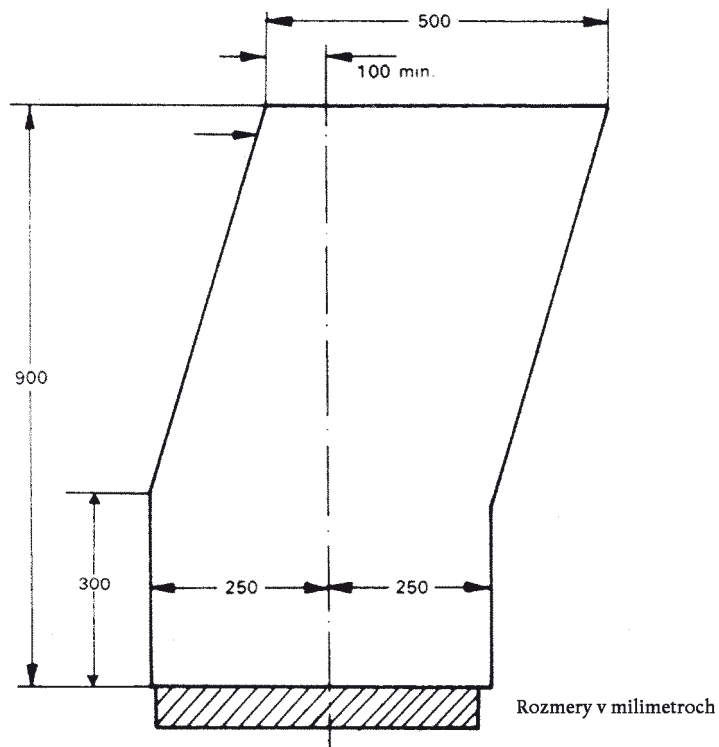
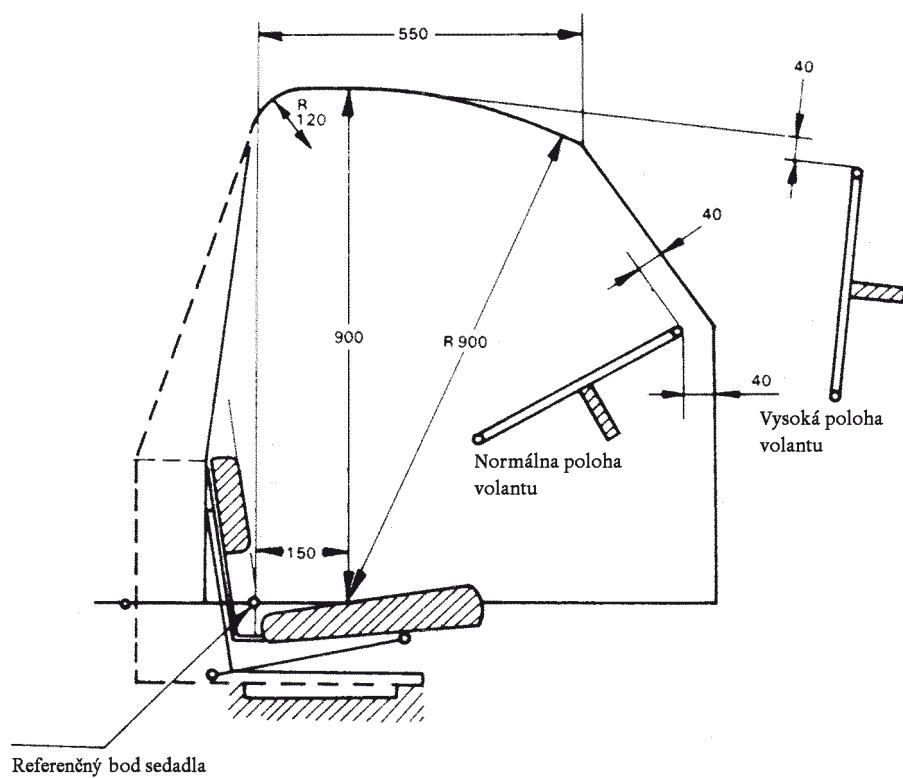

Obr. 1

Zariadenie pre stanovenie referenčného bodu sedadla

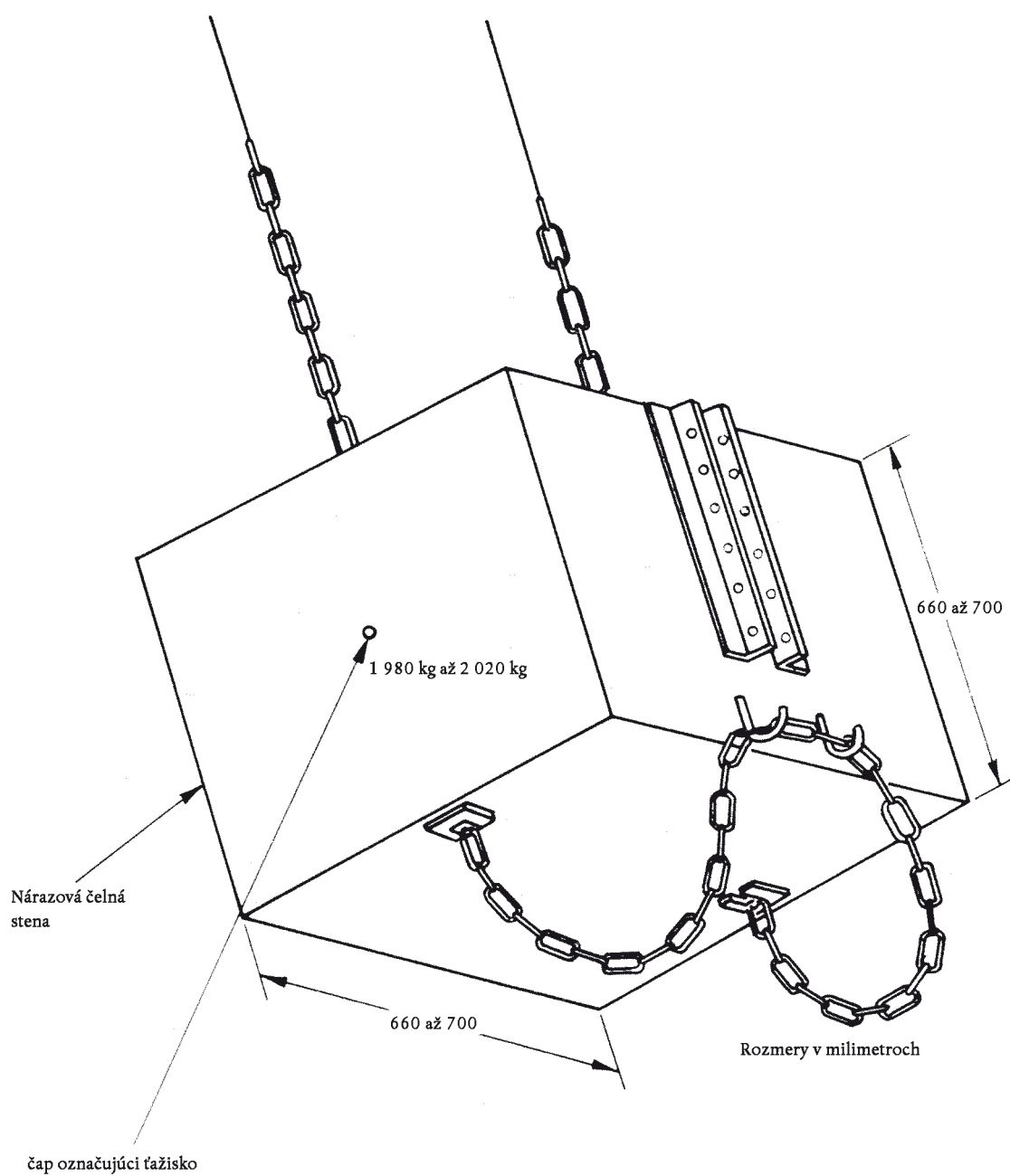
Obr. 2

Metóda stanovenia referenčného bodu sedadla

Obr. 3

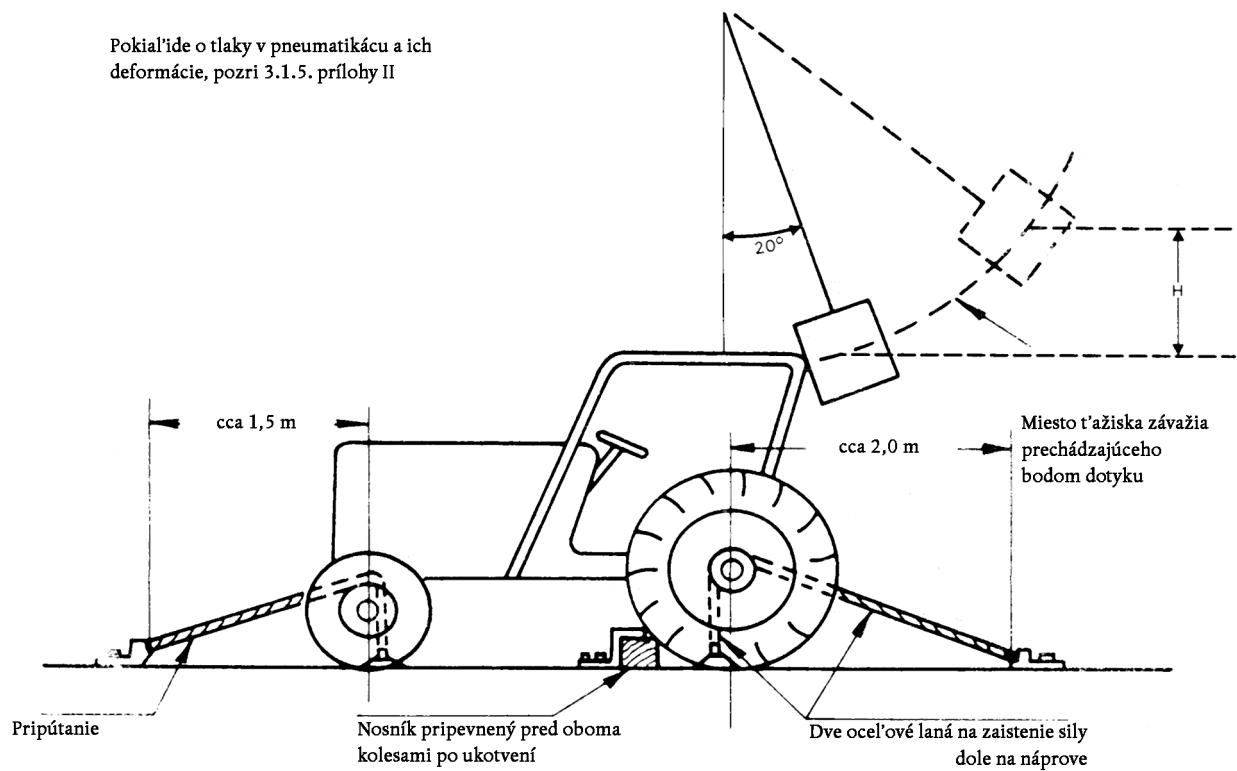
Voľný priestor

Obr. 4

Náčrt závažia

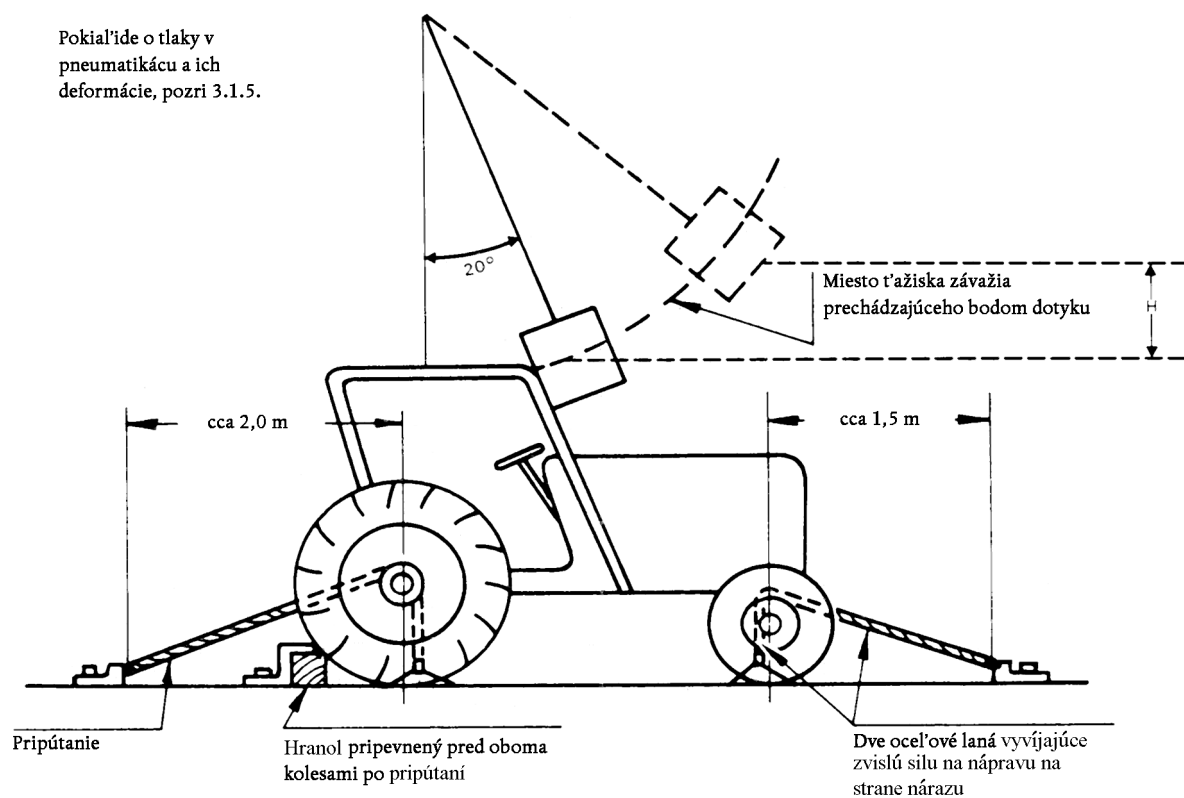
Pokiaľ ide o tlaky v pneumatikách a ich deformácie, pozri 3.1.5. prílohy II

Obr. 5

Úder spredu

Märkus: Uvedené usporiadanie konštrukcie na ochranu pri prevrátení slúži výlučne iba na ilustráciu a pre rozmerové odkazy. Jeho zmyslom nie je stanoviť konštrukčné požiadavky.

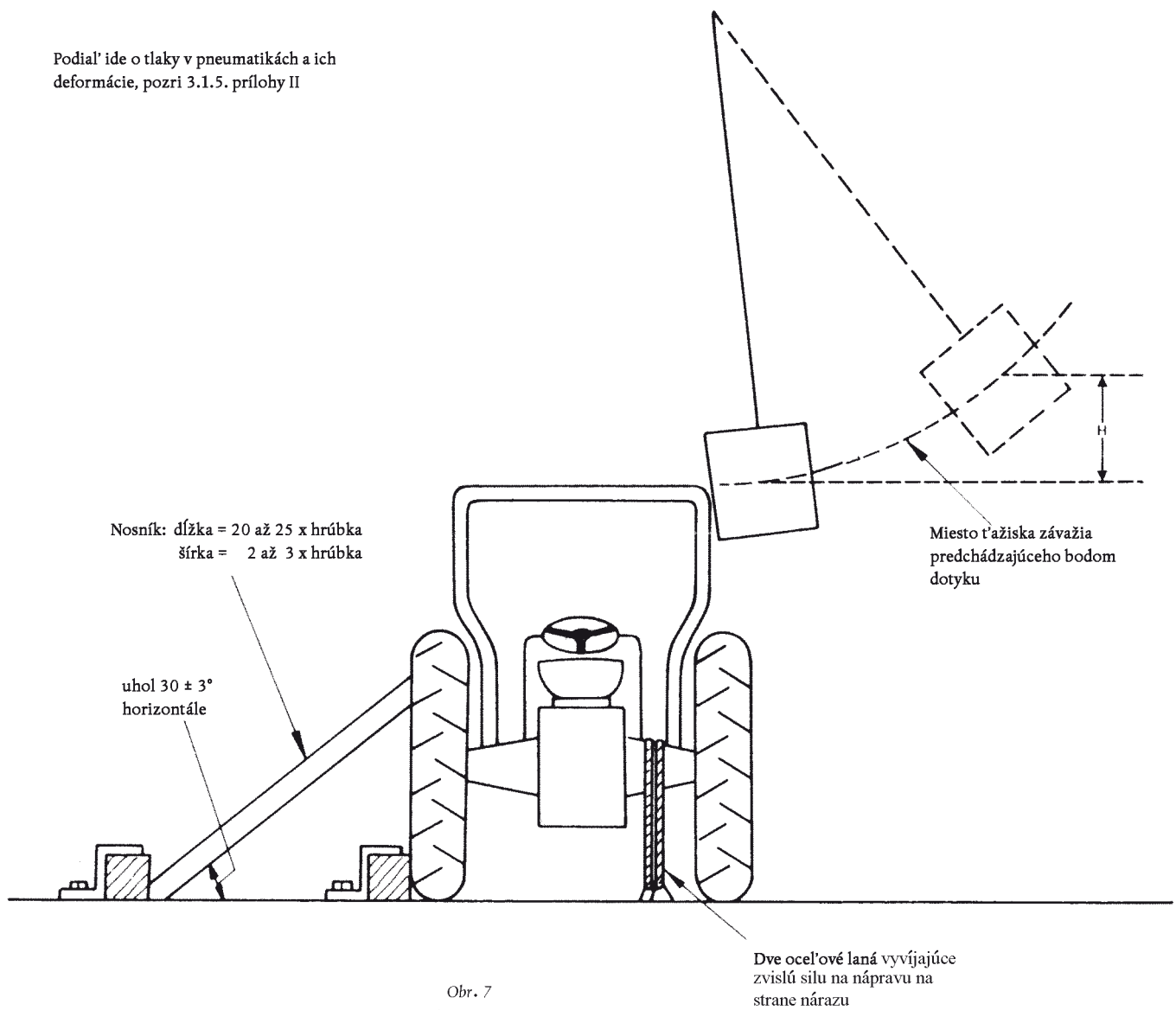

Obr. 6

Úder spredu

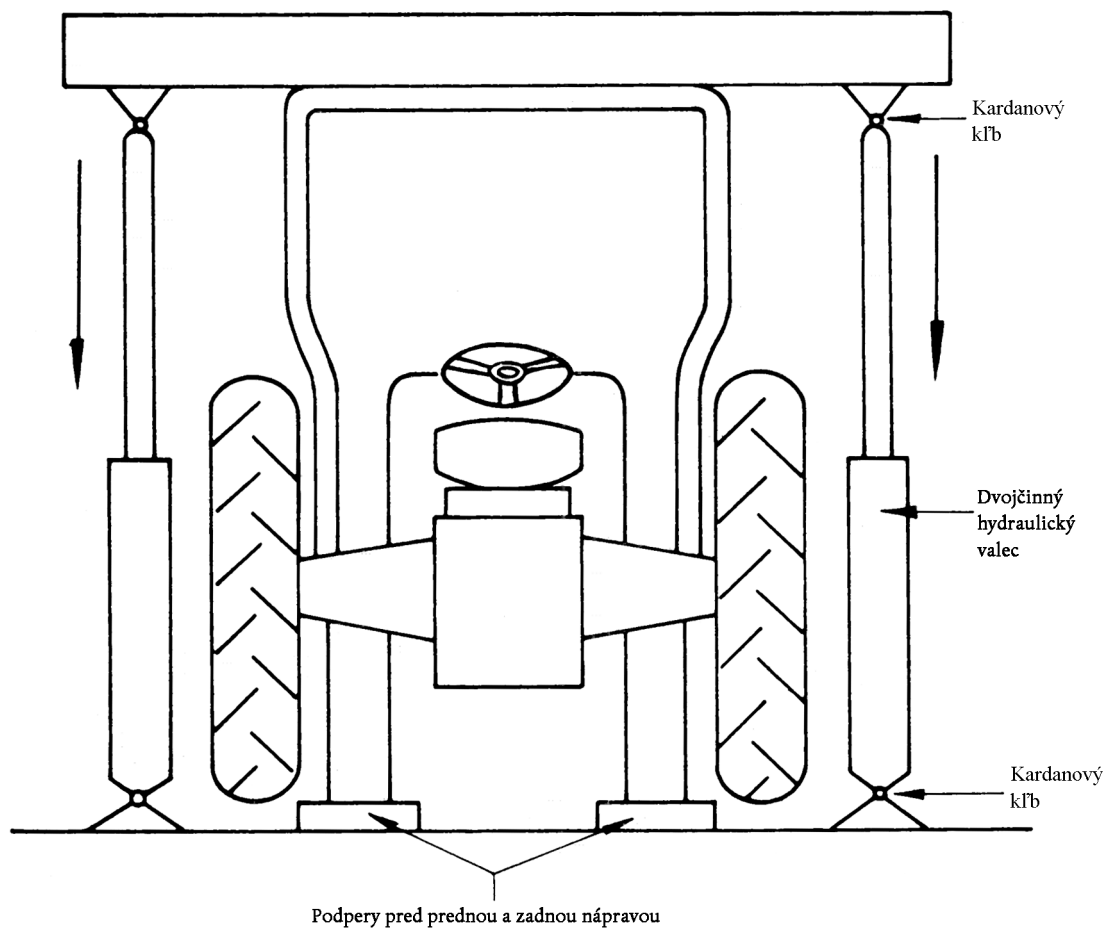
Märkus: Uvedené usporiadanie konštrukcie na ochranu pri prevrátení slúži výlučne iba na ilustráciu a pre rozmerové odkazy. Jeho zmyslom nie je stanoviť konštrukčné požiadavky.

Podľa ide o tlaky v pneumatikách a ich deformácie, pozri 3.1.5. prílohy II

Obr. 7
Náraz zboku

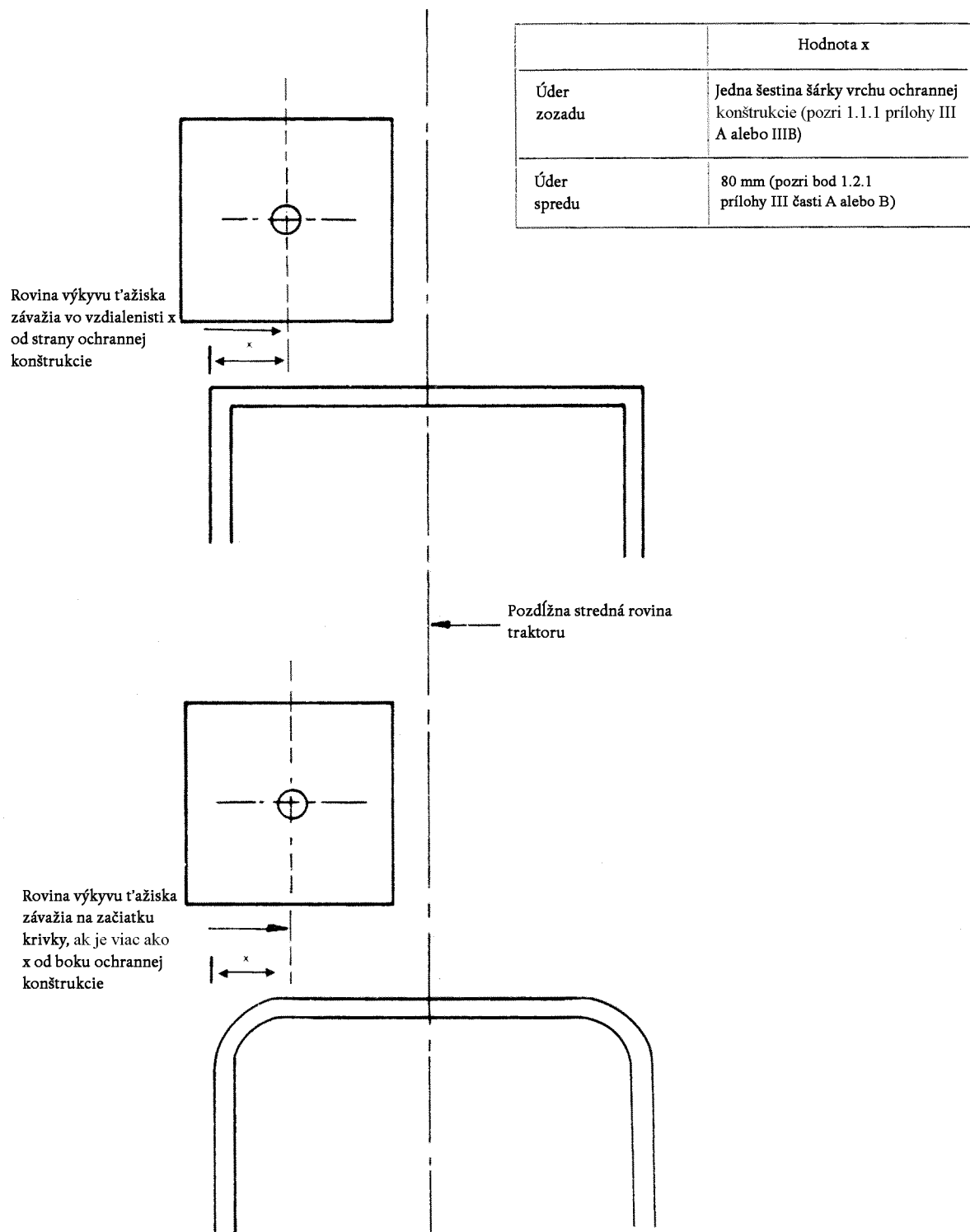
Poznámka: Uvedené usporiadanie konštrukcie na ochranu pri prevátení slúžia výlučne iba na ilustráciu a pre rozmerové odkazy. Jeho zmyslom nie je stanoviť konštrukčné požiadavky.

Obr. 8

Tlaková skúška

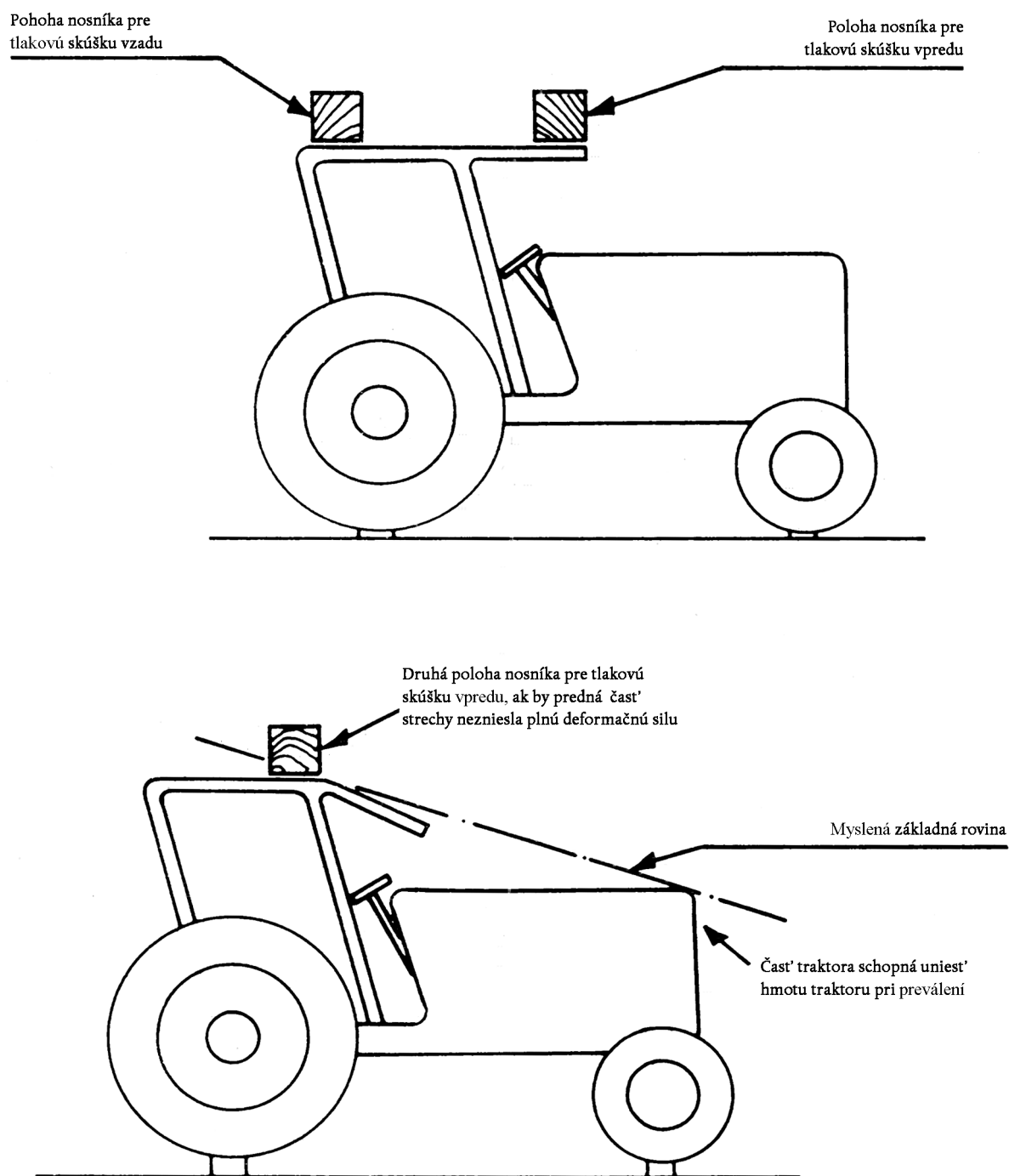
Poznámka: Uvedené usporiadanie konštrukcie na ochranu pri prevrátení slúži výlučne iba na ilustráciu a pre rozmerové odkazy. Jeho zmyslom nie je stanoviť konštrukčné požiadavky.

Obr. 9

Pôdorys ochrannej konštrukcie a závažia ukazujúci umiestnenie roviny výkyvu pri skúškach nárazu spredu a zozadu

Poznámka: Závažie znázornené na ľavej strane od strednej roviny. Pre každú skúšku sú strany, na ktorej sa vedie náraz spredu a zozadu, určené v bode 3.1.4 prílohy II.

Obr. 10

Poloha nosníka pri tlakových skúškach

Poznámka: Uvedené usporiadanie konštrukcie na ochranu pri prevrátení slúži výlučne iba na ilustráciu a pre rozmerové odkazy. Jeho zmyslom nie je stanoviť konštrukčné požiadavky.

PRÍLOHA V

VZOR

SKÚŠOBUÝ PROTOKOL TÝKAJÚCI SA TYPOVÉHO SCHVÁLENIA ES PRE ČASŤ OCHRANNEJ KONŠTRUKCIE (BEZPEČNOSTNÝ RÁM ALEBO KABÍNA) NA ZÁKLADE JEJ PEVNOSTI, AKO AJ PEVNOSTI JEJ UPEVNENIA NA TRAKTOR

Ochranná konštrukcia	
Značka	
Typ	
Značka traktora	
Typ traktora	
Skúšobná metóda	I/II ⁽¹⁾

Názov technickej služby

Typové schválenie komponentu ES

1. Výrobná značka alebo názov ochrannej konštrukcie

.....

2. Meno a adresa výrobcu ochrannej konštrukcie alebo traktora

.....

3. Meno a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu ochrannej konštrukcie alebo traktora

.....

4. Technické údaje traktora, na ktorom sa vykonali skúšky

4.1. Výrobná značka alebo názov

4.2. Typ a obchodný názov

4.3. Výrobné číslo

4.4. Hmotnosť traktora bez záťaží s namontovanou ochrannou konštrukciou, bez vodiča kg

4.5. Rázvor/moment zotrvačnosti ⁽¹⁾ mm/kg/m² ⁽¹⁾

4.6. Rozmery pneumatík: predných

zadných

5. Rozšírenie typového schválenia komponentu ES na iné typy traktorov

5.1. Výrobná značka alebo názov

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

- 5.2. Typ a obchodný názov
- 5.3. Hmotnosť traktora bez zaťaženia s namontovanou ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, bez vodiča kg
- 5.4. Rázvor/moment zotrvačnosti ⁽¹⁾ mm/kg/m² ⁽¹⁾
- 5.5. Rozmery pneumatík: predných
zadných
6. **Špecifikácia ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení**
- 6.1. Výkres celkového usporiadania ochrannej konštrukcie a jej pripevnenia k traktoru
- 6.2. Fotografie z boku a zozadu s detailmi pripevnenia
- 6.3. Krátky opis ochrannej konštrukcie s údajmi o type konštrukcie, detailmi o pripevnení na traktor, detailmi zakrytovania, prostriedkami vstupu a úniku, detailmi vnútorného čalúnenia, zariadenia proti ďalšiemu prevracaniu traktora a s detailmi o vykurovaní a vetraní
- 6.4. Rozmery
- 6.4.1. Výška strešných prvkov nad zaťaženým sedadlom nad referenčným bodom sedadla ⁽²⁾ mm
- 6.4.2. Výška strešných prvkov nad podlahou traktora mm
- 6.4.3. Vnútorná šírka ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení 950 mm nad zaťaženým sedadlom/900 mm nad referenčným bodom sedadla ⁽²⁾ mm
- 6.4.4. Vnútorná šírka ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení v bode nad sedadlom vo výške stredu volantu mm
- 6.4.5. Vzdialenosť od stredu volantu k pravej strane ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení mm
- 6.4.6. Vzdialenosť od stredu volantu k ľavej strane ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení mm
- 6.4.7. Minimálna vzdialenosť od okraja volantu k ochrannej konštrukcii chrániacej pri prevrátení mm
- 6.4.8. Šírka dverí:
hore mm
v strede mm
dole mm
- 6.4.9. Výška dverí:
nad vstupnou plošinou mm

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.⁽²⁾ Podľa použitej testovacej metódy.

- nad najvyšším nástupným schodíkom mm
- nad najnižším nástupným schodíkom mm
- 6.4.10. Celková výška traktora s pripevnenou ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení mm
- 6.4.11. Celková šírka ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení mm
- 6.4.12. Horizontálna vzdialenosť zadnej časti ochrannej konštrukcie od zadnej časti zaťaženej sedadla vo výške 950 mm/od vzťažného bodu sedadla vo výške 900 mm ⁽¹⁾ mm
- 6.5. Údaje o použitých materiáloch, kvalita a použité normy
 Hlavný rám (materiál a rozmery)
 Pripevnenie (materiál a rozmery)
 Kryty (oplášenie) (materiál a rozmery)
 Strecha (materiál a rozmery)
 Vnútorne čalúnenie (materiál a rozmery)
 Montážne a upevňovacie skrutky (akosť a rozmery)
7. **Výsledky skúšok**
- 7.1. Nárazové a tlakové skúšky
- Závažové skúšky boli vykonané na ľavú/pravú ⁽²⁾ stranu zozadu, na pravú/ľavú ⁽²⁾ stranu spredu a na bočnú pravú/ľavú stranu ⁽²⁾. Referenčná hmotnosť použitá pri výpočte nárazových energií a deformačných síl bola kg
- Požiadavky týkajúce sa trhlín alebo prasklín, maximálnej okamžitej deformácie a ochrany voľného priestoru boli splnené.
- 7.2. Deformácia meraná po skúškach
- Trvalá deformácia:
- vzadu: doľava mm
- doprava mm
- vpredú: doľava mm
- doprava mm
- bočná do strany:
- vpredú mm
- vzadu mm
- vrch smerom dole
- dopredú mm
- dozadu mm
- Rozdiel medzi najväčšou okamžitou deformáciou a trvalou deformáciou pri skúške rázom boku mm
8. Číslo správy o skúške
9. Dátum správy o skúške
10. Podpis

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

⁽²⁾ Podľa použitej testovacej metódy.

PRÍLOHA VI

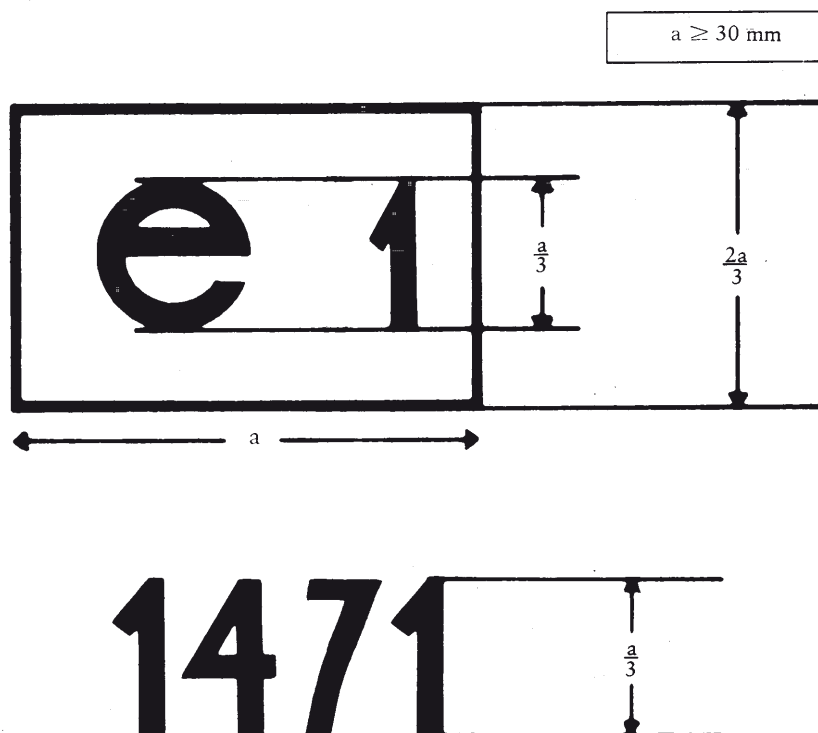
ZNAČKY

Značka typového schválenia komponentu ES pozostáva z obdĺžnika obklopujúceho malé písmeno „e“, za ktorým je rozlišovacie číslo členského štátu, ktorý udelil typové schválenie komponentu:

1. pre Nemecko;
2. pre Francúzsko;
3. pre Taliansko;
4. pre Holandsko;
5. pre Švédsko;
6. pre Belgicko;
7. pre Maďarsko;
8. pre Českú republiku;
9. pre Španielsko;
11. pre Spojené kráľovstvo;
12. pre Rakúsko;
13. pre Luxembursko;
17. pre Fínsko;
18. pre Dánsko;
19. pre Rumunsko;
20. pre Poľsko;
21. pre Portugalsko;
23. pre Grécko;
24. pre Írsko;
26. pre Slovinsko;
27. pre Slovensko;
29. pre Estónsko;
32. pre Lotyšsko;
34. pre Bulharsko;
36. pre Litvu;
49. pre Cyprus;
50. pre Maltu.

Značka musí v blízkosti obdĺžnika obsahovať aj číslo typového schválenia komponentu ES, ktoré zodpovedá číslu osvedčenia o typovom schválení komponentu ES, vydaného z hľadiska pevnosti typu ochrannej konštrukcie a jej pripojenia na traktor.

Príklad značky typového schválenia komponentu ES

Vysvetlivky: Ochranná konštrukcia nesúca značku typového schválenia komponentu ES znázornená vyššie je konštrukcia, ktorej typové schválenie komponentu ES bolo udelené v Nemecku (e 1) pod číslom 1471.

PRÍLOHA VII

VZOR

OSVEDČENIE TYPOVÉHO SCHVÁLENIA KOMPONENTU ES

Názov príslušného orgánu

Oznámenie o udelení, odmietnutí alebo rozšírení typového schválenia komponentu ES na základe pevnosti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení (bezpečnostná kabína alebo rám) a pevnosti jej pripojenia na traktor

Typové schválenie komponentu ES č.

..... rozšírenie ⁽¹⁾

1. Výrobný názov alebo značka ochrannej konštrukcie
2. Názov a adresa výrobcu ochrannej konštrukcie
3. Názov a adresa prípadného splnomocneného zástupcu výrobcu ochrannej konštrukcie
4. Výrobná známka alebo názov, typ a obchodný opis traktora, pre ktorý je ochranná konštrukcia určená
5. Rozšírenie typového schválenia pre časť na traktory tohto (týchto) typu (-ov)
- 5.1. Hmotnosť traktora bez záťaží, ako je definovaná v bode 1.3 prílohy II presahuje/nepresahuje ⁽²⁾ referenčnú hmotnosť použitú pri skúškach o viac ako 5 %.
- 5.2. Spôsob pripevnenia a pripevňovacie body sú/nie sú ⁽²⁾ rovnaké.
- 5.3. Všetky časti, ktoré majú slúžiť ako podpora ochrannej konštrukcie sú/nie sú ⁽²⁾ rovnaké.
6. Na pridelenie typového schválenia komponentu ES dodané dňa
7. Skúšobňa
8. Dátum a číslo správy technickej služby
9. Dátum pridelenia/odmietnutia/odňatia typového schválenia komponentu ES ⁽²⁾
10. Dátum pridelenia/odmietnutia/odňatia rozšírenia typového schválenia komponentu ES ⁽²⁾
11. Miesto
12. Dátum
13. Nasledujúce dokumenty sa priložia s uvedeným číslom typového schválenia komponentu ES k osvedčeniu (napríklad správa technickej služby)
14. Poznámky, ak sú
15. Podpis

⁽¹⁾ Prípadne uvedte, či ide o prvé, druhé atď. rozšírenie pôvodného typového schválenia komponentu ES.

⁽²⁾ Nehodí sa prečiarknite.

PRÍLOHA VIII

Podmienky pre typové schválenie ES

1. Žiadosť o typové schválenie ES pre traktor z hľadiska pevnosti ochrannej konštrukcie a pevnosti jej pripevnenia na traktore predloží výrobca traktora alebo jeho splnomocnený zástupca.
 2. Traktor predstavujúci typ schvaľovaného traktora, na ktorý sa pripevní ochranná konštrukcia riadne schválená, sa predvedie príslušnej technickej službe zodpovednej za vykonávanie skúšok schválenia typu.
 3. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok typového schválenia prekontroluje, či schválený typ ochrannej konštrukcie je určený na namontovanie na typ traktora, pre ktorý sa požaduje typové schválenie. Overí sa hlavne, či pripevnenie ochrannej konštrukcie zodpovedá pripevneniu skúšanému vtedy, keď bolo udelené typové schválenie komponentu ES.
 4. Držiteľ typového schválenia ES môže požadovať jeho rozšírenie na iné typy ochranných konštrukcií.
 5. Príslušné orgány udelia takéto rozšírenie za týchto podmienok:
 - 5.1. novému typu ochrannej konštrukcie a jej pripevneniu na traktore bolo udelené typové schválenie komponentu ES;
 - 5.2. konštrukcia je určená na montáž na typ traktora, pre ktorý sa požaduje rozšírenie typového schválenia ES;
 - 5.3. pripevnenie ochrannej konštrukcie na traktore zodpovedá pripevneniu skúšanému vtedy, keď bolo udelené typové schválenie komponentu ES.
 6. Osvedčenie, ktorého vzor je uvedený v prílohe IX, sa priloží k osvedčeniu o typovom schválení ES pre každé typové schválenie alebo rozšírenie typového schválenia, ktoré bolo udelené alebo odmietnuté.
 7. Ak sa predkladá žiadosť o typové schválenie ES pre typ traktora súčasne so žiadosťou o typové schválenie komponentu ES pre typ ochrannej konštrukcie určenej na montáž na typ traktora, pre ktorý sa požaduje typové schválenie, kontroly uvedené v bodoch 2 a 3 sa nevykonávajú.
-

PRÍLOHA IX

VZOR

Názov príslušného orgánu

**PRÍLOHA K OSVEDČENIU TYPOVÉHO SCHVÁLENIA ES PRE ČASŤ PRE TYP TRAKTORA
Z HĽADISKA PEVNOSTI OCHRANNÝCH KONŠTRUKCIÍ CHRÁNIACICH PRI PREVRÁTENÍ
(BEZPEČNOSTNÁ KABÍNA ALEBO RÁM) A PEVNOSTI ICH PRIPEVNENÍ NA TRAKTOR**

(1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2009 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými jednotkami, ktorou sa zrušuje smernica 74/150/EHS)

Typové schválenie ES č.
..... rozšírenie ⁽¹⁾

1. Výrobný názov alebo názov traktora
2. Typ traktora
3. Názov a adresa výrobcu traktora
4. Názov a adresa prípadného splnomocneného zástupcu výrobcu
5. Výrobný názov alebo značka ochrannej konštrukcie
6. Rozšírenie typového schválenia ES pre nasledovný typ/-y ochranných konštrukcií
7. Traktor predložený na typové schválenie ES dňa
8. Technická služba poverená kontrolou zhody so schváleným typom
9. Dátum správy o skúške vykonanej touto službou
10. Číslo správy vystavenej touto službou
11. Typové schválenie ES na základe pevnosti ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a pevnosti jej pripevnenia na traktor sa pridáva/odmieta ⁽²⁾
12. Rozšírenie typového schválenia ES na základe ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a jej pripevnenia na traktor sa pridáva/odmieta ⁽²⁾
13. Miesto
14. Dátum
15. Podpis

⁽¹⁾ Prípadne uvedie, či ide o prvé, druhé atd. rozšírenie pôvodného typového schválenia ES pre časť.

⁽²⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

PRÍLOHA X

ČASŤ A

Zrušená smernica so zoznamom neskorších zmien a doplnení

(v zmysle článku 13)

Smernica Rady 77/536/EHS

(Ú. v. ES L 220, 29.8.1977, s. 1).

Časť X prílohy I k Aktu o pristúpení z roku 1979

(Ú. v. ES L 291, 19.11.1979, s. 108).

Časť IX A prílohy I k Aktu o pristúpení z roku 1985

(Ú. v. ES L 302, 15.11.1985, s. 209).

Smernica Rady 87/354/EHS

(Ú. v. ES L 192, 11.7.1987, s. 43).

Iba pokiaľ ide o odkazy v bode 9 písm. a) prílohy na smernicu 77/536/EHS.

Smernica Rady 89/680/EHS

(Ú. v. ES L 398, 30.12.1989, s. 26).

Bod XI.C.II.2 prílohy I k Aktu o pristúpení z roku 1994

(Ú. v. ES C 241, 29.8.1994, s. 205).

Smernica Komisie 1999/55/ES

(Ú. v. ES L 146, 11.6.1999, s. 28).

Bod I.A.21 prílohy II k Aktu o pristúpení z roku 2003

(Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 53).

Smernica Rady 2006/96/ES

(Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 81).

Iba pokiaľ ide o odkazy v článku 1 na smernicu 77/536/EHS a v prílohe bode 20.

ČASŤ B

Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie

(v zmysle článku 13)

Smernica	Lehota na transpozíciu	Dátum uplatňovania
77/536/EHS	29. december 1978	—
87/354/EHS	31. december 1987	—
89/680/EHS	3. január 1990	—
1999/55/ES	30. jún 2000 ⁽¹⁾	—
2006/96/ES	1. január 2007	—

⁽¹⁾ Podľa článku 2 smernice 1999/55/ES:

„1. Od 1. júla 2000 členské štáty nesmú:

- odmietnuť udeliť schválenie typu ES a vydať doklad podľa článku 10 ods. 1 tretej zarážky smernice 74/150/EHS alebo národné typové schválenie, pokiaľ ide o akýkoľvek typ traktora alebo
- zakázať uvedenie traktorov do prevádzky,

ak takéto traktory spĺňajú požiadavky smernice 77/536/EHS, zmenenej a doplnenej touto smernicou.

2. Od 1. januára 2001 členské štáty:

- už nesmú vydávať dokument podľa článku 10 ods. 1 tretej zarážky smernice 74/150/EHS, pokiaľ ide o akýkoľvek typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky smernice 77/536/EHS, zmenenej a doplnenej touto smernicou,
- môžu odmietnuť udeliť národné typové schválenie, pokiaľ ide o typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky smernice 77/536/EHS, zmenenej a doplnenej touto smernicou.“

PRÍLOHA XI

TABUĽKA ZHODY

Smernica 77/536/EHS	Smernica 1999/55/ES	Táto smernica
článok 9		článok 1
článok 1		článok 2
článok 2		článok 3
článok 3		článok 4
článok 4		článok 5
článok 5		článok 6
článok 6		článok 7
článok 7		—
	článok 2	článok 8
článok 8		článok 9
články 10 a 11		články 10 a 11
článok 12, odsek 1		—
článok 12, odsek 2		článok 12
—		článok 13
—		článok 14
článok 13		článok 15
prílohy I až IX		prílohy I až IX
—		príloha X
—		príloha XI

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/75/ES**z 13. júla 2009****o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov chrániacich pri prevrátení (statické skúšky)****(kodifikované znenie)****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Smernica Rady 79/622/EHS z 25. júna 1979 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov chrániacich pri prevrátení (statické testovanie) ⁽³⁾ bola opakovane podstatným spôsobom zmenená a doplnená ⁽⁴⁾. V záujme jasnosti a prehľadnosti by sa mala táto smernica kodifikovať.
- (2) Smernica 79/622/EHS je jednou zo samostatných smerníc systému typového schvaľovania ES stanoveného smernicou Rady 74/150/EHS zo 4. marca 1974 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o typovom schválení kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, nahradenou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami ⁽⁵⁾, a stanovuje technické požiadavky na dizajn a konštrukciu poľnohospodárskych a lesných traktorov, čo sa týka ochrany v prípade prevrátenia (statické skúšky). Tieto technické požiadavky súvisia s aproximáciou právnych predpisov členských štátov, aby sa umožnilo uplatňovanie systému typového schvaľovania ES, ktorý bol stanovený smernicou 2003/37/ES, na každý typ traktora. Z toho dôvodu sa ustanovenia smernice 2003/37/ES, ktoré sa týkajú poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov spolu

s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami, uplatňujú na túto smernicu.

- (3) Táto smernica by sa nemala dotýkať povinností členských štátov týkajúcich sa lehôt na transpozíciu smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe X časti B,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica sa uplatňuje na traktory, ako sú definované v článku 2 písm. j) smernice 2003/37/ES, s nasledujúcimi charakteristikami:

- a) svetlá výška pod zadnou nápravou maximálne 1 000 mm;
- b) pevný alebo nastaviteľný minimálny rozchod jednej z hnacích náprav je 1 150 mm alebo viac;
- c) možnosť vybavenia viacbodovým spojovacím zariadením pre odnímateľné náradie a oje;
- d) hmotnosť 800 kg alebo viac, zodpovedajúca vlastnej hmotnosti traktora, ako je definovaná v bode 2.1.1 prílohy I k smernici 2003/37/ES, vrátane ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, pripevnenej podľa tejto smernice, a s pneumatikami najväčšej veľkosti odporúčenými výrobcom.

Článok 2

1. Každý členský štát udelí typové schválenie ES komponentu každému typu ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a jej pripevnenia na traktor, ktoré spĺňajú konštrukčné a skúšobné požiadavky stanovené v prílohách I až V.

2. Členský štát, ktorý udelil typové schválenie ES komponentu, prijme v prípade potreby v spolupráci s príslušnými orgánmi v iných členských štátoch potrebné opatrenia na overenie zhody výrobných modelov so schváleným typom. Takéto overenia sa obmedzujú na náhodné kontroly.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 211, 19.8.2008, s. 17.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 17. júna 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 22. júna 2009.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 179, 17.7.1979, s. 1.

⁽⁴⁾ Pozri prílohu X časti A.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 171, 9.7.2003, s. 1.

Článok 3

Členské štáty vydajú pre každý typ ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení a jej pripojenia k traktoru, ktorý schválili podľa článku 2, výrobcovi traktora alebo ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení alebo jeho splnomocnenému zástupcovi značku typového schválenia ES komponentu podľa vzoru uvedeného v prílohe VI.

Členské štáty urobia všetky opatrenia, aby zabránili používaniu značiek, ktoré by mohli spôsobiť zámenu ochranných konštrukcií chrániacich pri prevrátení, ktoré boli typovo schválené ako komponent podľa článku 2, s inými zariadeniami.

Článok 4

Žiadny členský štát nesmie zakázať uviesť na trh ochranné konštrukcie chrániace pri prevrátení alebo ich pripojenie na traktor z dôvodov týkajúcich sa ich konštrukcie, ak majú značku typového schválenia ES komponentu.

Členský štát môže zakázať uviesť na trh ochranné konštrukcie chrániace pri prevrátení, ktoré majú značku typového schválenia ES komponentu, ktoré trvalo nezodpovedajú schválenému typu.

Tento členský štát okamžite informuje ostatné členské štáty a Komisiu o vykonaných opatreniach a uvedie dôvody svojho rozhodnutia.

Článok 5

Príslušné orgány každého členského štátu pošlú do jedného mesiaca príslušným orgánom členských štátov kópie osvedčenia o typovom schválení ES komponentu, ktorého vzor je uvedený v prílohe VII, vyplnené za každý typ ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ktorú schválili alebo odmietli schváliť.

Článok 6

1. Ak členský štát, ktorý udelil typové schválenie ES komponentu, zistí, že niekoľko ochranných konštrukcií chrániacich pri prevrátení a ich pripevnenia na traktor, majúce rovnakú značku typového schválenia ES komponentu, nezodpovedajú typu, pre ktorý boli schválené, podnikne potrebné opatrenia na zabezpečenie zhody vyrábaných modelov so schváleným typom.

Príslušné orgány tohto členského štátu informujú príslušné orgány ostatných členských štátov o vykonaných opatreniach, ktoré sa môžu v prípade vážnej a opakovanej nezhody rozšíriť na odobratie typového schválenia ES komponentu.

Tieto orgány prijímajú rovnaké opatrenia, ak ich informujú príslušné orgány iného členského štátu o takej nezhode.

2. Príslušné orgány členského štátu sa do jedného mesiaca navzájom informujú o odobratí typového schválenia ES komponentu a o dôvodoch takej opatrenia.

Článok 7

Každé rozhodnutie prijaté podľa ustanovení prijatých pri vykonávaní tejto smernice o odmietnutí alebo odobratí typového schválenia ES komponentu pre ochranné konštrukcie chrániace pri prevrátení alebo o zakázaní ich zavedenia na trh, alebo ich používania, musí podrobne uvádzať dôvody, na ktorých je založené.

Takéto rozhodnutie sa oznámi príslušnej strane, ktorá je súčasne informovaná o nápravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii podľa platných zákonov v členských štátoch, a o časových limitoch povolených na uplatnenie takýchto prostriedkov.

Článok 8

1. Členské štáty nemôžu odmietnuť udeliť typové schválenie ES, odmietnuť vydať doklad podľa článku 2 písm. u) smernice 2003/37/ES alebo odmietnuť udeliť vnútroštátne typové schválenie typu traktora z dôvodov týkajúcich sa ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ak sú splnené požiadavky uvedené v prílohách I až IX.

2. Členské štáty nemôžu vydať doklad podľa článku 2 písm. u) smernice 2003/37/ES, pokiaľ ide o typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky tejto smernice.

Členské štáty môžu odmietnuť udeliť vnútroštátne typové schválenie, pokiaľ ide o typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky tejto smernice.

Článok 9

Členské štáty nemôžu odmietnuť registráciu ani zakázať predaj, uvedenie do prevádzky alebo používanie traktorov z dôvodov týkajúcich sa ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení, ak sú splnené požiadavky uvedené v prílohách I až IX.

Článok 10

Na účely typového schválenia ES musí byť akýkoľvek traktor, na ktorý sa vzťahuje článok 1, vybavený ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v prílohách I až IV.

Traktory definované v článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/57/ES z 13. júla 2009 o ochranných konštrukciách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, chrániacich pri prevrátení (kodifikované znenie)⁽¹⁾, však môžu byť na účely typového schválenia ES vybavené ochrannou konštrukciou chrániacou pri prevrátení, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v prílohách I až IV uvedenej smernice.

⁽¹⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

Článok 11

Zmeny a doplnenia potrebné na prispôsobenie požiadaviek príloh I až IX technickému pokroku sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 20 ods. 3 smernice 2003/37/ES.

Článok 12

Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 13

Smernica 79/622/EHS zmenená a doplnená aktmi uvedenými v prílohe X časti A sa zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe X časti B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe XI.

Článok 14

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2010.

Článok 15

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 13. júla 2009

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
predseda
E. ERLANDSSON

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA I	Podmienky pre typové schválenie ES komponentu
PRÍLOHA II	Podmienky skúšania pevnosti ochranných konštrukcií a ich pripevnenia k traktoru
PRÍLOHA III	Skúšobné postupy
PRÍLOHA IV	Obrázky
PRÍLOHA V	Vzor protokolu týkajúceho sa typového schválenia ES komponentu ochrannej konštrukcie (bezpečnostný rám alebo kabína) z hľadiska jej pevnosti, ako aj pevnosti pripevnenia na traktor (statické skúšky)
PRÍLOHA VI	Značky
PRÍLOHA VII	Vzor osvedčenia typového schválenia ES komponentu
PRÍLOHA VIII	Podmienky typového schválenia ES
PRÍLOHA IX	Príloha k osvedčeniu o typovom schválení ES pre typ traktora z hľadiska pevnosti ochranných konštrukcií a pevnosti ich pripevnenia na traktor (statické skúšky).
PRÍLOHA X	Časť A: Zrušená smernica so zoznamom neskorších zmien a doplnení Časť B: Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva
PRÍLOHA XI	Tabuľka zhody

PRÍLOHA I

Podmienky pre typové schválenie ES komponentu**1. DEFINÍCIA**

- 1.1. „Ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení“ (bezpečnostná kabína alebo rám), ďalej nazývaná „ochranná konštrukcia“, je konštrukcia na traktore, ktorej hlavným účelom je zabrániť rizikám alebo obmedziť riziká vyplývajúce pre vodiča z prevrátenia traktora pri normálnom používaní.
- 1.2. Konštrukcie uvedené v bode 1.1 sú charakterizované tým, že pri skúškach predpísaných v prílohách II a III zaručujú voľný priestor vnútri konštrukcie, ktorý je dostatočne veľký na ochranu vodiča.

2. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

- 2.1. Každá ochranná konštrukcia a jej pripevnenie na traktor musia byť navrhované a konštruované tak, aby spĺňali základný účel stanovený v bode 1.
- 2.2. Táto podmienka sa považuje za splnenú, ak sú splnené požiadavky príloh II a III.

3. ŽIADOSŤ O TYPOVÉ SCHVÁLENIE ES KOMPONENTU

- 3.1. Žiadosť o typové schválenie ES komponentu z hľadiska pevnosti ochrannej konštrukcie a pevnosti jej pripevnenia na traktore predloží výrobca traktora alebo ochrannej konštrukcie alebo jeho splnomocnený zástupca.
- 3.2. K žiadosti o typové schválenie ES komponentu sa pripoja nižšie uvedené dokumenty v troch vyhotoveniach s nasledujúcimi údajmi:

— výkres celkového usporiadania v mierke vyznačenej na výkrese alebo udávajúcej hlavné rozmery ochrannej konštrukcie. Na výkrese musia byť podrobne znázornené najmä pripevňovacie komponenty,

— fotografie zo strany a zozadu, podrobne znázorňujúce pripevnenie,

— stručný opis ochrannej konštrukcie vrátane typu konštrukcie, spôsobu pripevnenia na traktor a v prípade potreby podrobné údaje o kapote (opláštení), možnostiach prístupu a úniku, podrobné údaje o vnútornom čalúnení a zariadení zabráňujúcom opakovanému prevracaniu a podrobné údaje o vykurovaní a ventilácii,

— podrobné údaje o materiáloch použitých v konštrukčných dieloch vrátane pripevňovacích držiakov a spojovacích skrutiek (pozri prílohu V).

- 3.3. Traktor zastupujúci typ traktora, pre ktorý sa má ochranná konštrukcia schváliť, sa predvedie technickej službe zodpovednej za vykonanie skúšok typového schválenia komponentu. Tento traktor musí byť vybavený ochrannou konštrukciou.

- 3.4. Držiteľ typového schválenia ES komponentu môže požiadať o jeho rozšírenie na iné typy traktorov. Príslušný orgán, ktorý prideliť pôvodné typové schválenie ES komponentu, udelí rozšírenie, ak schválená ochranná konštrukcia a typ(-y) traktora(-ov), pre ktoré sa žiada rozšírenie, spĺňajú tieto podmienky:

— hmotnosť traktora bez prídavných závaží, ako je definovaná v bode 1.3 prílohy II, nepresahuje o viac ako 5 % referenčnú hmotnosť použitú pri skúške,

— spôsob pripevnenia a komponenty traktora, ku ktorým je konštrukcia pripevnená, sú identické,

— všetky komponenty ako blatníky a kapoty motora, ktoré môžu slúžiť ako opora pre ochrannú konštrukciu, musia byť identické,

— poloha a rozhodujúce rozmery sedadla a v ochrannej konštrukcii a vzájomné polohy ochrannej konštrukcie a traktora musia byť také, aby voľný priestor zostal vnútri deformovanej konštrukcie počas všetkých skúšok.

4. OZNAČOVANIE

4.1. Každá ochranná konštrukcia zhodná so schváleným typom musí mať nasledujúce označenie:

4.1.1. výrobnú značku alebo názov;

4.1.2. značku typového schválenia komponentu zodpovedajúcu vzoru v prílohe VI;

4.1.3. sériové číslo ochrannej konštrukcie;

4.1.4. značku a typ(-y) traktora(-ov), pre ktoré je ochranná konštrukcia určená.

4.2. Všetky tieto údaje musia byť na malom štítku.

4.3. Tieto označenia musia byť viditeľné, čitateľné a nezmazateľné.

PRÍLOHA II

Podmienky skúšania pevnosti ochranných konštrukcií a ich pripevnení na traktor**1. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY****1.1. Účel skúšky**

Skúšky vykonané s použitím špeciálnych prípravkov sú určené na simuláciu takých zaťažení, ktoré pôsobia na ochrannú konštrukciu pri prevrátení. Tieto skúšky opísané v prílohe III umožňujú pozorovanie pevnosti ochrannej konštrukcie a akýchkoľvek držiakov pripevňujúcich konštrukciu k traktoru a akýchkoľvek častí traktora, ktoré prenášajú skúšobnú silu.

1.2. Príprava skúšok

1.2.1. Ochranná konštrukcia musí zodpovedať špecifikáciám sériovej výroby. Je pripevnená podľa metódy odporúčenej výrobcom na jeden z traktorov, pre ktorý je navrhovaná. Na skúšku nie je potrebný celý traktor, avšak ochranná konštrukcia a časti traktora, na ktoré sa konštrukcia pripevňuje, predstavujú pre skúšky funkčné usporiadanie, ďalej uvádzané ako „zostava“.

1.2.2. Zostava sa pripevní k základnej doske tak, že časti spájajúce zostavu a základnú dosku sa pri zaťažení výrazne nedeformujú vzhľadom na ochrannú konštrukciu. Spôsob pripevnenia zostavy na základnú dosku nesmie meniť pevnosť zostavy.

1.2.3. Zostava je podopretá a zaistená alebo upravená tak, aby celá skúšobná energia bola absorbovaná ochrannou konštrukciou a jej pripojením na pevné komponenty traktora.

1.2.3.1. Na splnenie požiadaviek bodu 1.2.3 sa vykoná úprava, ktorou sa zablokuje akýkoľvek systém pruženia za jazdy, tak aby sa zaručilo, že nebude absorbovať skúšobnú energiu.

1.2.4. Na skúšky musí byť traktor vybavený všetkými konštrukčnými komponentmi sériovej výroby, ktoré by mohli ovplyvniť pevnosť ochrannej konštrukcie alebo ktoré by mohli byť potrebné na skúšky pevnosti.

Musia sa namontovať aj komponenty, ktoré môžu vytvárať nebezpečenstvo vo voľnom priestore, aby bolo možné overiť, či boli splnené požiadavky bodu 4.

Pred skúškami sa odstránia všetky komponenty, ktoré by vodič mohol odstrániť sám. Ak počas prevádzky traktora možno nechať otvorené dvere a okná alebo ich odstrániť, musia sa nechať počas skúšok otvorené alebo sa musia odstrániť, aby nezvyšovali pevnosť ochrannej konštrukcie chrániacej pri prevrátení. Ak sú v prípade prevrátenia traktora v tejto polohe nebezpečné pre vodiča, táto skutočnosť sa musí uviesť v skúšobnom protokole.

1.3. Hmotnosť traktora

Referenčná hmotnosť m_t použitá vo vzorcoch (pozri prílohu III) pre výpočet energie a deformačnej sily je aspoň taká, ako je definované v bode 2.1.1 prílohy I k smernici 2003/37/ES (t. j. s vylúčením nepovinného príslušenstva, avšak vrátane chladiacej kvapaliny, olejov, paliva, náradia a vodiča), s pripočítaním hmotnosti ochrannej konštrukcie a odpočítaním 75 kg.

Nepatria sem doplnkové predné a zadné závažia, závažia pneumatík, namontované nástroje a zariadenia alebo iné špeciálne komponenty.

2. PRÍSTROJE A ZARIADENIE**2.1. Skúšky horizontálnym zaťažením (bočným a pozdĺžnym)**

2.1.1. Materiál, zariadenie a pripevňovacie prostriedky vhodné na primerané pripevnenie zostavy na základnú dosku, nezávisle od pneumatík, ak sú namontované.

2.1.2. Prostriedky pôsobenia horizontálnou silou na ochrannú konštrukciu pomocou tuhého nosníka podľa obrázkov 1 a 2 prílohy IV.

2.1.2.1. Vertikálne čelo tuhého nosníka má rozmer 150 mm.

2.1.2.2. Je potrebné urobiť opatrenia, aby zaťaženie mohlo byť rovnomerne rozložené kolmo na smer zaťaženia a po celej dĺžke nosníka, ktorý má dĺžku presného násobku 50 mm medzi 250 mm až 700 mm.

- 2.1.2.3. Hrany nosníka v mieste dotyku s ochrannou konštrukciou sú zaoblené s polomerom maximálne 50 mm.
- 2.1.2.4. Použijú sa univerzálne kĺby – alebo ekvivalenty, aby sa zaručilo, že zaťažovacie zariadenie nespôsobí rotáciu ani posun konštrukcie v inom smere ako v smere zaťaženia.
- 2.1.2.5. Tam, kde horizontálna dĺžka ochrannej konštrukcie, na ktorú má pôsobiť zaťaženie, netvorí priamku kolmú na smer pôsobiaceho zaťaženia, sa medzera vyplní tak, aby sa zaťaženie rozložilo po celej dĺžke.
- 2.1.3. Zariadenie, ktorým sa môže v rámci technických možností merať, energia absorbovaná ochrannou konštrukciou a pevnými časťami traktora, na ktoré je pripevnená, napríklad meraním sily pôsobiacej v smere jej pôsobenia a zodpovedajúcej deformácie vo vzťahu k bodu podvozku traktora.
- 2.1.4. Prostriedky, ktorými sa preukáže, že pri skúške nebol narušený voľný priestor. Možno použiť prípravok podľa obrázku 6a, 6b a 6c prílohy IV.
- 2.2. Tlakové skúšky (zozadu a spredu)
- 2.2.1. Materiál, zariadenie a pripevňovacie prostriedky vhodné na pevné pripevnenie traktora na základnú dosku, nezávisle od pneumatík, ak sú namontované.
- 2.2.2. Prostriedky pôsobenia vertikálnou silou na ochrannú konštrukciu podľa obrázku 3 prílohy IV vrátane tuhého prítlačného nosníka so šírkou 250 mm.
- 2.2.3. Zariadenie na meranie celkovej aplikovanej vertikálnej sily.
- 2.2.4. Prostriedky, ktorými sa preukáže, že pri skúške nebol narušený voľný priestor. Možno použiť prípravok podľa obrázku 6a, 6b a 6c prílohy IV.
- 2.3. Tolerancie merania
- 2.3.1. Rozmery: ± 3 mm.
- 2.3.2. Deformácia: ± 3 mm.
- 2.3.3. Hmotnosť traktora: ± 20 kg.
- 2.3.4. Zaťaženia a sily: ± 2 %.
- 2.3.5. Smer zaťaženia: odchýlka od horizontálneho a vertikálneho smeru určeného v prílohe III:
- na začiatku skúšky pri nulovom zaťažení: $\pm 2^\circ$,
 - v priebehu skúšky pri zaťažení: 10° nad a 20° pod horizontálu. Tieto odchýlky by sa mali udržiavať čo najmenšie.
3. SKÚŠKY
- 3.1. Všeobecné požiadavky
- 3.1.1. Poradie skúšok
- 3.1.1.1. Poradie skúšok je nasledujúce:
- 3.1.1.1.1. Pozdĺžne zaťaženie (príloha III bod 1.2)

Pri traktoroch, ktorých najmenej 50 % hmotnosti, ako je uvedené v bode 1.3, spočíva na zadných kolesách, pozdĺžne zaťaženie pôsobí zozadu (prípád 1). Pri ostatných traktoroch pozdĺžne zaťaženie pôsobí spredu (prípád 2).

3.1.1.1.2. Prvá tlaková skúška

Prvá tlaková skúška sa vykoná na tej istej strane ochrannej konštrukcie ako pozdĺžne zaťaženie, t. j.:

- vzadu v prípade 1 (príloha III bod 1.5) alebo
- vpredu v prípade 2 (príloha III bod 1.6).

3.1.1.1.3. Zaťaženie z boku (príloha III bod 1.3).

3.1.1.1.4. Druhá tlaková skúška

Druhá tlaková skúška sa aplikuje na opačnej strane ochrannej konštrukcie ako pozdĺžne zaťaženie, t. j.:

- vpredu v prípade 1 (príloha III bod 1.6) alebo
- vzadu v prípade 2 (príloha III bod 1.5).

3.1.1.1.5. Druhé pozdĺžne zaťaženie (príloha III bod 1.7):

Druhé pozdĺžne zaťaženie pôsobí na traktor vybavený sklápacou konštrukciou, ak by sa v smere pôsobenia pozdĺžneho zaťaženia (pozri časť 3.1.1.1.1) ochranná konštrukcia nesklopila.

3.1.1.2. Ak sa počas priebehu skúšky akákoľvek časť pridržovacieho zariadenia zlomí alebo posunie, skúška sa musí začať odznova.

3.1.1.3. Pri skúškach sa na traktore alebo ochrannej konštrukcii nesmú vykonávať žiadne opravy alebo nastavenia.

3.1.2. Rozchod kolies

Kolesá sa odstránia alebo nastaví na taký rozchod, ktorý zaručí, že pri skúškach nedôjde k ich styku s ochrannou konštrukciou.

3.1.3. Odstránenie komponentov, ktoré nepredstavujú nebezpečenstvo

Všetky komponenty traktora a ochrannej konštrukcie, ktoré ako kompletne jednotky tvoria ochranu vodiča – vrátane ochrany pred účinkami počasia –, sa na kontrolu dodajú kompletne na traktore.

Skúšaná ochranná konštrukcia nemusí byť vybavená čelným, bočnými ani zadným oknom z bezpečnostného skla alebo z podobného materiálu a akýmkoľvek odnímateľnými panelmi, vybavením alebo príslušenstvom, ktoré nemajú funkciu konštrukčného zosilnenia a ktoré nemôžu predstavovať nebezpečenstvo v prípade prevrátenia.

3.1.4. Prístroje

Ochranná konštrukcia je vybavená potrebným zariadením na získanie údajov potrebných na zostrojenie diagramu závislosti deformácie od sily (pozri obrázok 4 v prílohe IV). Celková a trvalá deformácia ochrannej konštrukcie sa odmeria a zaznamená pre každú fázu skúšky (pozri obrázok 5 prílohy IV).

3.1.5. Smer zaťaženia

Pri traktore, ktorého sedadlo nie je v strednej rovine traktora a/alebo pri nesymetrickej pevnosti konštrukcie, bočné zaťaženie je na tej strane, na ktorej by najpravdepodobnejšie nastalo narušenie voľného priestoru pri skúškach (pozri tiež prílohu III bod 1.3).

4. PODMIENKY SCHVÁLENIA

4.1. Ochranná konštrukcia predložená na typové schválenie ES komponentu sa považuje za spĺňajúcu pevnostné požiadavky, ak po skúškach spĺňa nasledujúce podmienky:

4.1.1. Žiadna časť voľného priestoru, ako je opísaná v bode 3.2 prílohy III, nebola narušená ani nebola mimo ochrany ochrannej konštrukcie pri skúškach uvedených v bodoch 1.2, 1.3, 1.5, 1.6 a prípadne 1.7 prílohy III.

Ak sa vykonala skúška preťažením, sila pôsobiaca pri absorbovaní špecifikovanej energie musí byť väčšia ako $0,8 F_{\max}$ dosiahnutej počas hlavnej skúšky a príslušnej skúšky preťažením (pozri obrázky 4b a 4c prílohy IV).

- 4.1.2. Pri skúškach nesmie ochranná konštrukcia spôsobiť žiadne namáhanie konštrukcie sedadla.
- 4.1.3. V okamihu, keď sa dosiahne požadovaná úroveň energie pri každej zo špecifikovaných skúšok horizontálnym zaťažením, musí sila presiahnuť $0,8 F_{\max}$.
- 4.2. Okrem toho vodič nesmie byť ohrozený žiadnym iným prvkom, napríklad nedostatočným čalúnením strechy alebo miesta, kde by mohla naraziť jeho hlava.

5. SKÚŠOBNÝ PROTOKOL

- 5.1. Skúšobný protokol sa priloží k osvedčeniu o typovom schválení ES komponentu uvedenému v prílohe VII. Vzor protokolu je uvedený v prílohe V. Protokol obsahuje:
- 5.1.1. Celkový opis tvaru ochrannej konštrukcie a vyhotovenia (pozri prílohu V pre záväzné rozmery) vrátane údajov o normálnom vstupe, výstupe a úniku, údajov o vykurovacom a vetracom systéme a inom príslušenstve, ak sú k dispozícii a ak by mohli ovplyvniť voľný priestor alebo predstavovať nebezpečenstvo.
- 5.1.2. Podrobné údaje o všetkých špeciálnych zariadeniach, ako sú zariadenia na zabránenie opakovanému prevracaniu traktora.
- 5.1.3. Krátky opis celého vnútorného čalúnenia.
- 5.1.4. Údaje o type čelného skla a zasklenia a o jeho každom označení značkou typového schválenia ES alebo inou.
- 5.2. Ak sa typové schválenie typu ES komponentu rozširuje na iné typy traktorov, v skúšobnom protokole musí byť uvedený presný odkaz na protokol k pôvodnému typovému schváleniu ES komponentu, ako aj presné údaje týkajúce sa požiadaviek stanovených v bode 3.4 prílohy I.
- 5.3. Protokol musí jednoznačne identifikovať typ traktora (značku, typ, obchodný názov atď.) použitý na skúšky a typy, pre ktoré je konštrukcia určená.

6. SYMBOLY

m_t = referenčná hmotnosť traktora (kg), ako je definovaná v bode 1.3.

D = deformácia (mm) konštrukcie v mieste a v smere pôsobenia zaťaženia.

D' = deformácia (mm) konštrukcie zodpovedajúca vypočítanej potrebnej energii.

F = statická zaťažovacia sila (N) (newton).

$F_{\max}$ = maximálna statická zaťažovacia sila (N) dosiahnutá počas zaťaženia okrem preťaženia.

F' = sila zodpovedajúca vypočítanej potrebnej energii.

$F-D$ = krivka závislosti deformácie od sily.

E_{is} = vstupná energia, ktorá sa má absorbovať počas bočného zaťaženia (J) (joule).

E_{il1} = vstupná energia, ktorá sa má absorbovať počas pozdĺžneho zaťaženia (J).

E_{il2} = vstupná energia, ktorá sa má absorbovať pri aplikovaní druhého pozdĺžneho zaťaženia (J).

F_r = sila pôsobiaca na zadnú časť pri tlakovej skúške (N).

F_f = sila pôsobiaca na prednú časť pri tlakovej skúške (N).

PRÍLOHA III

POSTUP SKÚŠKY

1. HORIZONTÁLNE ZAŤAŽOVACIE SKÚŠKY A TLAKOVÉ SKÚŠKY

1.1. Všeobecné opatrenia pre horizontálne zaťažovacie skúšky

1.1.1. Zaťaženia pôsobiace na ochrannú konštrukciu sa rozložia pomocou tuhého nosníka podľa špecifikácií stanovených v bode 2.1.2 prílohy II, umiestneného kolmo na smer pôsobenia zaťaženia; tuhý nosník môže byť vybavený zariadením, ktoré zabráni bočnému posunu. Rýchlosť deformácie pri zaťažení nesmie byť väčšia ako 5 mm/s. Pri pôsobení zaťaženia sa zaznamenáva F a D súčasne s prírastkami deformácie po 15 mm alebo menšími, aby sa zaručila presnosť. Po začatí sa nesmie zaťaženie znížiť, až kým sa skúška neskončí, je však dovolené zastaviť zvyšovanie zaťažovania, ak je to potrebné, napríklad na zaznamenanie nameraných hodnôt.

1.1.2. Ak je konštrukčný prvok, na ktorý pôsobí zaťaženie, zakrivený, je potrebné dodržať špecifikácie uvedené v bode 2.1.2.5 prílohy II. Pôsobenie zaťaženia však musí spĺňať požiadavky bodu 1.1.1 a bodu 2.1.2 prílohy II.

1.1.3. Ak v mieste pôsobenia zaťaženia neexistuje konštrukčný priečny prvok, môže sa v skúšobnom postupe použiť náhradný skúšobný nosník, ktorý nezvyšuje pevnosť konštrukcie.

1.1.4. Po dokončení každej zaťažovanej skúšky sa po odstránení závažia konštrukcia vizuálne skontroluje. Ak sa počas skúšky objavia praskliny alebo trhliny, vykoná sa pred ďalším zaťažením skúška preťažením uvedená v 1.4 v poradí uvedenom v bode 3.1.1.1 prílohy II.

1.2. Pozdĺžne zaťaženie (pozri obrázok 2 prílohy IV)

Zaťaženie pôsobí horizontálne a rovnobežné s vertikálnou strednou rovinou traktora.

Pri traktoroch minimálne s 50 % celkovej hmotnosti definovanej v bode 1.3 prílohy II musí na zadných kolesách pozdĺžne zaťaženie zozadu a bočné zaťaženie pôsobiť na protihľých stranách strednej pozdĺžnej roviny ochrannej konštrukcie. Pri traktoroch minimálne s 50 % celkovej hmotnosti na predných kolesách musí pozdĺžne zaťaženie spredu pôsobiť na tej istej strane ochrannej konštrukcie ako bočné zaťaženie.

Zaťaženie musí pôsobiť na najvyšší priečny konštrukčný prvok ochrannej konštrukcie (t. j. na tú časť, ktorá by pravdepodobne prvá narazila na zem pri prevrátení).

Bod pôsobenia zaťaženia je umiestnený v jednej šestine šírky vrchu ochrannej konštrukcie smerom dovnútra od vonkajšieho rohu. Šírka ochrannej konštrukcie sa berie ako vzdialenosť medzi dvoma priamkami rovnobežnými s vertikálnou strednou rovinou traktora a dotýkajúcimi sa najvzdialenejších vonkajších častí ochrannej konštrukcie v horizontálnej rovine, ktorá sa dotýka vrchu najvyššieho priečného konštrukčného prvku.

Dĺžka nosníka nesmie byť menšia ako jedna tretina šírky ochrannej konštrukcie (ako už bolo opísané) a o 49 mm väčšia ako táto minimálna hodnota.

Pozdĺžne zaťaženie pôsobí zozadu alebo spredu, ako je definované v bode 3.1.1.1 prílohy II.

Skúška sa preruší, keď:

a) deformačná energia absorbovaná ochrannou konštrukciou sa rovná požadovanej vstupnej energii $E_{il\ 1}$ (kde $E_{il\ 1} = 1,4\ m_j$) alebo je väčšia;

b) konštrukcia vnikne do voľného priestoru alebo voľný priestor ostane nechránený.

1.3. Bočné zaťaženie (pozri obrázok 1 prílohy IV)

Zaťaženie pôsobí horizontálne pod uhlom 90° k vertikálnej strednej rovine traktora. Pôsobí na vrchnú najvyššiu časť ochrannej konštrukcie v bode 300 mm pred referenčným bodom sedadla umiestneného vo svojej najzadnejšej polohe, ako je definované v bode 2.3.1 nižšie. Ak má ochranná konštrukcia nejaký výstupok na strane, ktorá by sa prvá dotkla zeme pri bočnom prevrátení, zaťaženie pôsobí v tomto bode. V prípade traktora s meniteľnou polohou sedadla a volantu zaťaženie pôsobí na najvyššiu časť ochrannej konštrukcie v strede medzi dvoma referenčnými bodmi sedadla.

Nosník je primerane dlhý, ale nie dlhší ako 700 mm.

Skúška sa zastaví, ak:

a) deformačná energia absorbovaná ochrannou konštrukciou sa rovná požadovanej vstupnej energii E_{is} (kde $E_{is} = 1,75 m_l$) alebo je väčšia;

b) konštrukcia vnikne do ochranného priestoru alebo voľný priestor ostane nechránený.

1.4. Skúška preťažením (pozri obrázky 4a, 4b, 4c v prílohe IV)

1.4.1. Skúška preťažením sa musí vykonať, ak počas posledných 5 % dosiahnutej deformácie, pri ktorej konštrukcia absorbovala požadovanú energiu, sila klesne o viac ako 3 % (pozri obrázok 4b).

1.4.2. Skúška preťažením zahŕňa postupné zvyšovanie horizontálneho zaťaženia v krokoch po 5 % počiatočnej energetickej požiadavky až do maxima 20 % pridanej energie (pozri obrázok 4c).

1.4.2.1. Skúška preťažením je uspokojivá, ak po každom prírastku o 5 %, 10 % alebo 15 % požadovanej energie klesne sila o menej ako 3 % pri 5 % prírastku energie a zostane väčšia ako $0,8 F_{max}$.

1.4.2.2. Skúška preťažením je uspokojivá, ak po tom, ako konštrukcia absorbovala 20 % pridanej energie, prekračuje sila hodnotu $0,8 F_{max}$.

1.4.2.3. Pri skúške preťažením sú prípustné ďalšie praskliny alebo trhliny a/alebo vniknutie do chráneného priestoru, alebo nedostatočná ochrana v dôsledku pružnej deformácie. Avšak po odstránení zaťaženia nesmie konštrukcia vniknúť do voľného priestoru, ktorý musí byť úplne chránený.

1.5. Tlaková skúška zozadu

Na zadné najvyššie konštrukčné prvky sa umiestni nosník a výslednica tlakových síl musí byť vo vertikálnej pozdĺžnej referenčnej rovine. Pôsobí sa silou $F_r = 20 m_t$.

Ak zadná časť strechy ochrannej konštrukcie nemôže uniesť plnú tlakovú silu, tlaková sila pôsobí tak dlho, až sa strecha zdeformuje tak, že je zhodná s rovinou, ktorá spája hornú časť ochrannej konštrukcie s tou zadnou časťou traktora, ktorá je schopná uniesť hmotnosť traktora pri prevrátení. Zaťaženie sa potom preruší a traktor alebo zaťažovacia sila sa premiestnia tak, aby bol nosník nad tým bodom ochrannej konštrukcie, ktorý by potom podoprel traktor pri úplnom prevrátení. Potom sa pôsobí silou F_r .

Sila F_r pôsobí minimálne päť sekúnd po skončení viditeľnej deformácie.

Skúška sa preruší, ak konštrukcia prenikne do voľného priestoru alebo voľný priestor ostane nechránený.

1.6. Tlaková skúška spredu

Na predné najvyššie konštrukčné prvky sa umiestni nosník a výslednica tlakových síl musí byť vo vertikálnej pozdĺžnej referenčnej rovine. Pôsobí sa silou $F_f = 20 m_t$.

Ak predná časť strechy ochrannej konštrukcie nemôže uniesť plnú tlakovú silu, tlaková sila pôsobí tak dlho, až sa strecha zdeformuje tak, že je zhodná s rovinou, ktorá spája hornú časť ochrannej konštrukcie s tou prednou časťou traktora, ktorá je schopná uniesť hmotnosť traktora pri prevrátení. Zaťaženie sa potom preruší a traktor alebo zaťažovacia sila sa premiestnia tak, aby bol nosník nad tým bodom ochrannej konštrukcie, ktorý by potom podoprel traktor pri úplnom prevrátení. Potom sa pôsobí silou F_f .

Sila F_f pôsobí minimálne päť sekúnd po skončení viditeľnej deformácie.

Skúška sa preruší, ak konštrukcia prenikne do voľného priestoru alebo voľný priestor ostane nechránený.

1.7. Druhé pozdĺžne zaťažovanie

Zaťaženie pôsobí horizontálne, rovnobežne s vertikálnou pozdĺžnou rovinou traktora.

Druhé pozdĺžne zaťaženie pôsobí zozadu alebo spredu, ako je definované v bode 3.1.1.1 prílohy II.

Pôsobí sa opačným smerom a na najvzdialenejšom rohu od pozdĺžneho zaťaženia podľa bodu 1.2.

Zaťaženie pôsobí na najvyšší priečny konštrukčný prvok ochrannej konštrukcie (t. j. na tú časť, ktorá by pravdepodobne prvá narazila na zem pri prevrátení).

Bod pôsobenia zaťaženia je umiestnený v jednej šestine šírky vrchu ochrannej konštrukcie smerom dovnútra od vonkajšieho rohu. Šírka ochrannej konštrukcie sa berie ako vzdialenosť medzi dvoma priamkami rovnobežnými s vertikálnou strednou rovinou traktora a dotýkajúcimi sa najvzdialenejších vonkajších častí ochrannej konštrukcie v horizontálnej rovine dotýkajúcej sa vrchu najvyššieho priečného konštrukčného prvku.

Dĺžka nosníka nesmie byť menšia ako jedna tretina šírky ochrannej konštrukcie (ako už bolo opísané) a najviac o 49 mm väčšia ako táto minimálna hodnota.

Skúška sa preruší, ak:

- a) deformačná energia absorbovaná ochrannou konštrukciou sa rovná požadovanej vstupnej energii $E_{il\ 2}$ (kde $E_{il\ 2} = 0,35\ m_j$) alebo je väčšia;
- b) konštrukcia prenikne do voľného priestoru alebo voľný priestor ostane nechránený.

2. VOLNÝ PRIESTOR

- 2.1. Voľný priestor je znázornený na obrázku 6 prílohy IV a je definovaný vo vzťahu k vertikálnej referenčnej rovine, spravidla pozdĺžnej k traktoru a prechádzajúcej referenčným bodom sedadla opísaným v bode 2.3 a stredom volantu. Predpokladá sa, že referenčná rovina sa môže pohybovať horizontálne spolu so sedadlom a volantom pri pôsobení zaťaženia, avšak zostáva kolmá na podlahu traktora alebo ochrannú konštrukciu, ak je namontovaná pružne.

Tam, kde je volant nastaviteľný, nastaví sa do normálnej polohy riadenia v sede.

- 2.2. Hranice voľného priestoru sú:

- 2.2.1. vertikálne roviny vzdialené na každej strane 250 mm od referenčnej roviny siahajúcej nahor 300 mm od referenčného bodu sedadla;
- 2.2.2. paralelné roviny siahajúce od horného okraja roviny uvedenej v bode 2.2.1 do maximálnej výšky 900 mm nad referenčným bodom sedadla a naklonené tak, aby horná hrana roviny na strane, z ktorej pôsobí bočné zaťaženie, bola najmenej 100 mm od referenčnej roviny;
- 2.2.3. horizontálna rovina 900 mm nad referenčným bodom sedadla;
- 2.2.4. naklonená rovina kolmá na referenčnú rovinu a zahŕňajúca bod 900 mm priamo nad referenčným bodom sedadla a najzadnejším bodom operadla sedadla;
- 2.2.5. plocha, v prípade potreby zakrivená, s radom priamok kolmých na referenčnú rovinu, siahajúca smerom dole od najvzdialenejšieho bodu sedadla, dotýkajúca sa operadla sedadla po celej jej dĺžke;
- 2.2.6. valcová plocha s polomerom 120 mm, kolmá na referenčnú rovinu a dotýkajúca sa rovín uvedených v bodoch 2.2.3 a 2.2.4;
- 2.2.7. valcová plocha s polomerom 900 mm, kolmá na referenčnú rovinu a presahujúca dopredu o 400 mm rovinu uvedenú v bode 2.2.3, ktorej sa dotýka v bode 150 mm pred referenčným bodom sedadla;
- 2.2.8. naklonená rovina kolmá na referenčnú rovinu, spájajúca sa s plochou uvedenou v bode 2.2.7 v jej prednej hrane a prechádzajúca bodom 40 mm od volantu. V prípade vysokej polohy volantu sa táto rovina nahradí rovinou dotýkajúcou sa plochy uvedenej v bode 2.2.7;
- 2.2.9. vertikálna rovina kolmá na referenčnú rovinu, prechádzajúca 40 mm pred volantom;
- 2.2.10. vertikálna rovina prechádzajúca referenčným bodom sedadla;
- 2.2.11. v prípade traktora s meniteľnou polohou volantu a sedadla je voľný priestor kombináciou dvoch voľných priestorov určených pre dve polohy volantu a sedadla;

2.2.12. v prípade traktora, ktorý môže byť vybavený prídavnými sedadlami, sa pri skúškach použije kombinácia voľných priestorov daných referenčnými bodmi všetkých sedadiel, ktoré sú k dispozícii. Ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení nesmie preniknúť do kombinovaného voľného priestoru okolo referenčných bodov rôznych sedadiel;

2.2.13. ak je nové prídavné sedadlo navrhnuté po uskutočnení skúšky, výpočtom sa stanoví, či sa voľný priestor okolo referenčného bodu nového sedadla nachádza celý vo voľnom priestore, ktorý bol pôvodne stanovený. Ak to tak nie je, vyžaduje sa nová skúška.

2.3. Poloha sedadla a referenčný bod sedadla

2.3.1. Na účely definície voľného priestoru v bode 2.1 je sedadlo v krajnej zadnej polohe rozsahu svojho horizontálneho nastavenia. Sedadlo sa nastaví do najvyššieho bodu vertikálneho rozsahu nastavenia, keď je nezávislé od nastavenia svojej horizontálnej polohy.

Referenčný bod sa stanoví pomocou zariadenia zobrazeného na obrázkoch 7 a 8 prílohy IV, simulujúceho zaťaženie sedadla vodičom. Zariadenie pozostáva z misky sedadla a dosiek predstavujúcich operadlo. Spodná doska opierky je kĺbovite spojená v oblasti sedacích kostí (A) a bedier (B), kĺb (B) je výškovo nastaviteľný.

2.3.2. Referenčný bod je definovaný ako bod v pozdĺžnej strednej rovine sedadla, v ktorom sa pretína tangenciálna rovina spodnej časti operadla a horizontálna rovina. Táto horizontálna rovina pretína spodný povrch misky sedadla 150 mm pred vyššie uvedenou tangenciálnou rovinou.

2.3.3. Ak je sedadlo vybavené systémom odpruženia, bez ohľadu na to, či sa môže systém nastaviť podľa hmotnosti vodiča, sedadlo sa nastaví do polovice zdvihu systému odpruženia.

Zariadenie sa položí na sedadlo. Potom sa zaťaží silou 550 N v bode 50 mm pred kĺbom (A) a obidve časti dosky operadla sa zľahka pritlačia tak, aby sa dotýkali operadla sedadla.

2.3.4. Ak nemožno jednoznačne určiť dotyčnice pre každú oblasť operadla (pod a nad oblasťou bedier), je potrebné postupovať takto:

2.3.4.1. tam, kde nemožno jednoznačne určiť dotyčnicu k spodnej oblasti, pritlačí sa spodná časť dosky operadla vertikálne k operadlu;

2.3.4.2. tam, kde nemožno jednoznačne určiť dotyčnicu k hornej oblasti, upevní sa kĺb (B) vo výške 230 mm nad dolným povrchom misky sedadla, pričom spodná časť dosky operadla je vertikálna. Potom sa obidve časti dosky opierky sedadla zľahka pritlačia na operadlo.

3. KONTROLY A MERANIA

3.1. Voľný priestor

Pri každej skúške ochrannej konštrukcie sa kontroluje, či časti ochrannej konštrukcie neprenikli do voľného priestoru okolo sedadla vodiča, ako je definovaný v bode 2.1. Okrem toho sa kontroluje, či akákoľvek časť voľného priestoru nie je nechránená ochrannou konštrukciou. Na tento účel sa za voľný priestor nechránený ochrannou konštrukciou považuje priestor v situácii, keď by sa akákoľvek jeho časť dostala do styku s rovnou zemou pri prevrátení traktora v smere, v ktorom pôsobilo zaťaženie. Na tento účel sa predpokladá, že pneumatiky a rozchod sú nastavené na najmenšie hodnoty uvedené výrobcom.

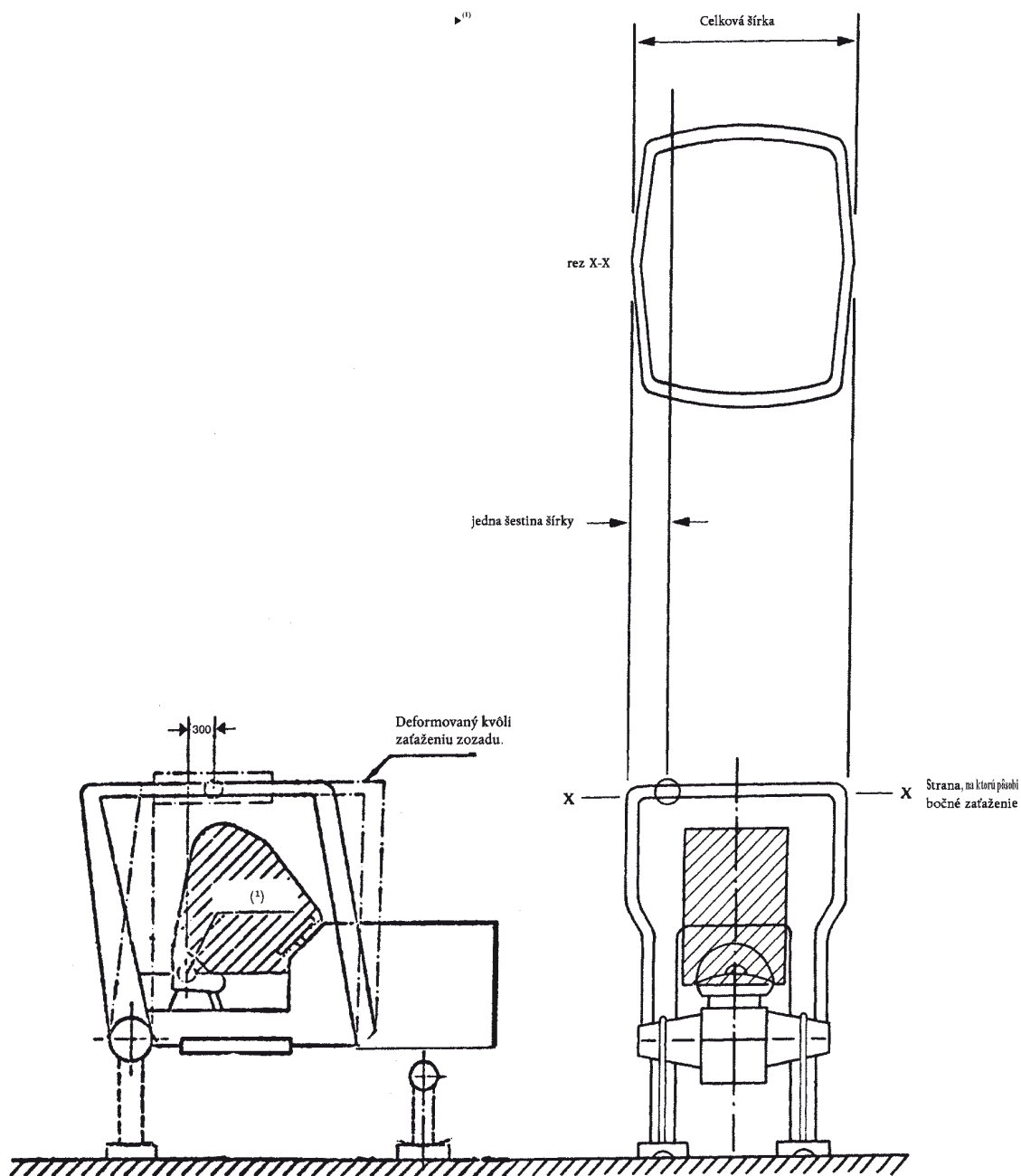
3.2. Konečná trvalá deformácia

Po skúškach sa zaznamená konečná trvalá deformácia ochrannej konštrukcie. Na tento účel sa pred začatím skúšok zaznamená poloha hlavných prvkov ochrannej konštrukcie vo vzťahu k referenčnému bodu sedadla.

PRÍLOHA IV

OBRÁZKY

- Obrázok 1: Bod pôsobenia bočného zaťaženia.
- Obrázok 2: Bod pôsobenia pozdĺžneho zaťaženia zozadu.
- Obrázok 3: Príklad usporiadania tlakovej skúšky.
- Obrázok 4a: Krivka závislosti deformácie od sily – skúška preťažením nie je potrebná.
- Obrázok 4b: Krivka závislosti deformácie od sily – skúška preťažením je potrebná.
- Obrázok 4c: Krivka závislosti deformácie od sily – je potrebné pokračovať v skúške preťažením.
- Obrázok 5: Znázornenie pojmov: trvalá, pružná a celková deformácia.
- Obrázok 6a: Bočný pohľad na voľný priestor.
- Obrázok 6b: Pohľad spredu/zozadu na voľný priestor.
- Obrázok 6c: Izometrický pohľad.
- Obrázok 7: Prístroj na stanovenie referenčného bodu sedadla.
- Obrázok 8: Metóda stanovenia referenčného bodu sedadla.

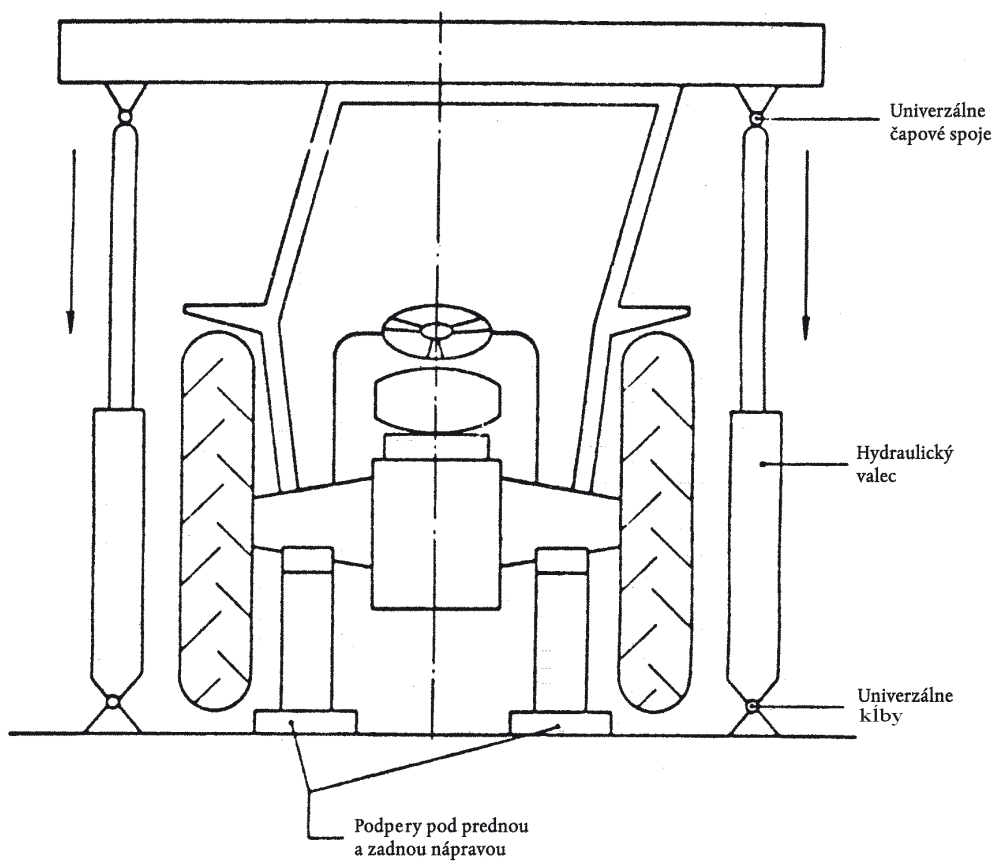
Obrázok 1

Bod pôsobenia bočného zaťaženia.

Obrázok 2

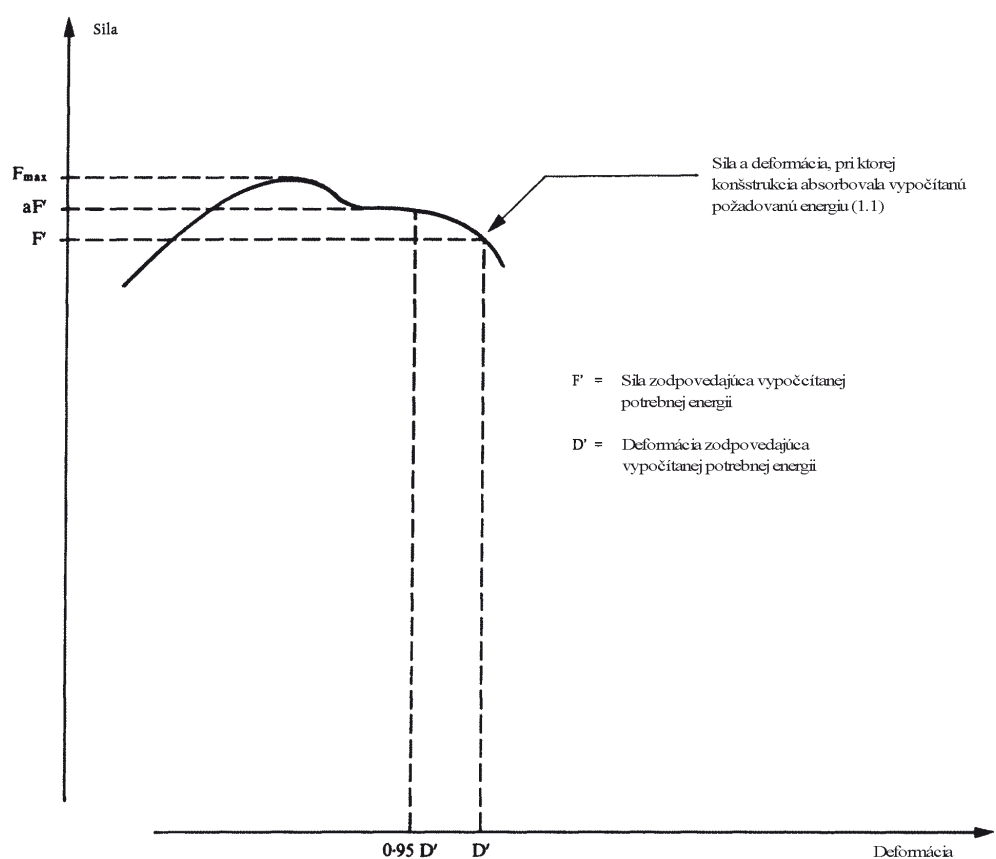
Bod pôsobenia pozdĺžneho zaťaženia zozadu (ak aspoň 50 % hmotnosti traktora spočíva na zadných kolesách) ◀

(1) Vzťažný bod sedadla

Obrázok 3

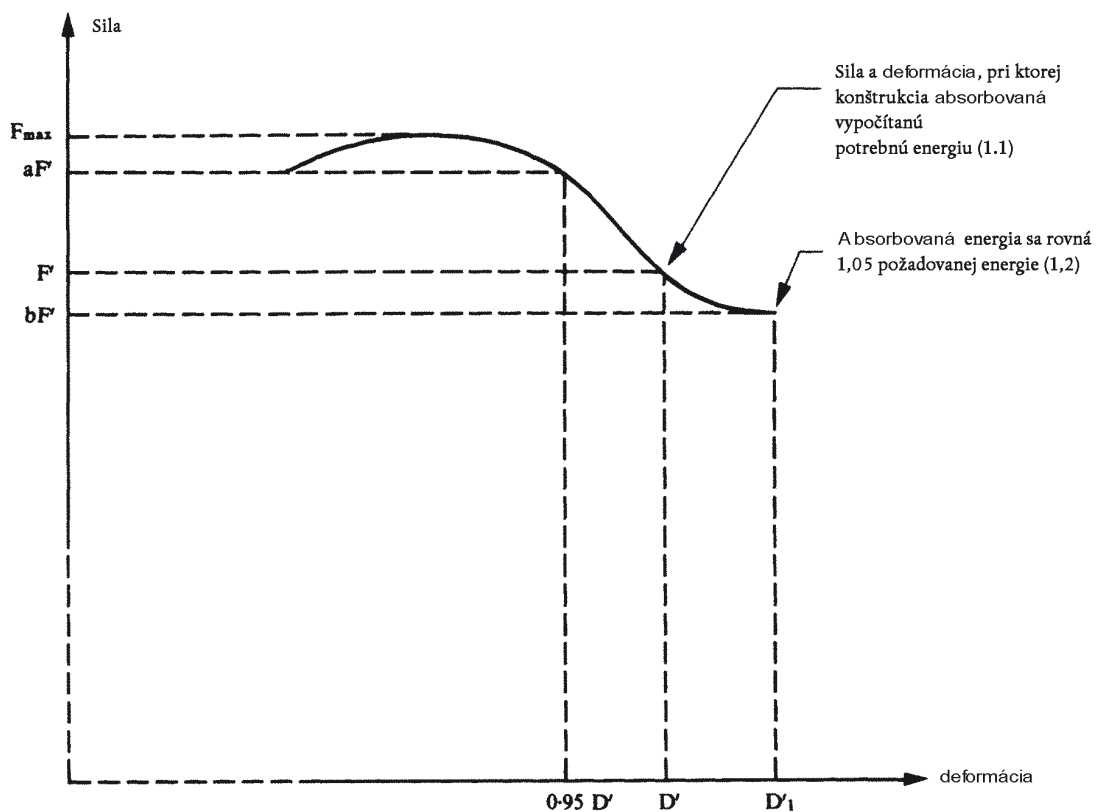
Príklad usporiadania tlakovej skúšky.

1. Referenčný bod $aF' = 0,95 D'$.
- 1.1. Skúška preťažením nie je potrebná, ak $aF' < 1,03 F'$.

Obrázok 4 a

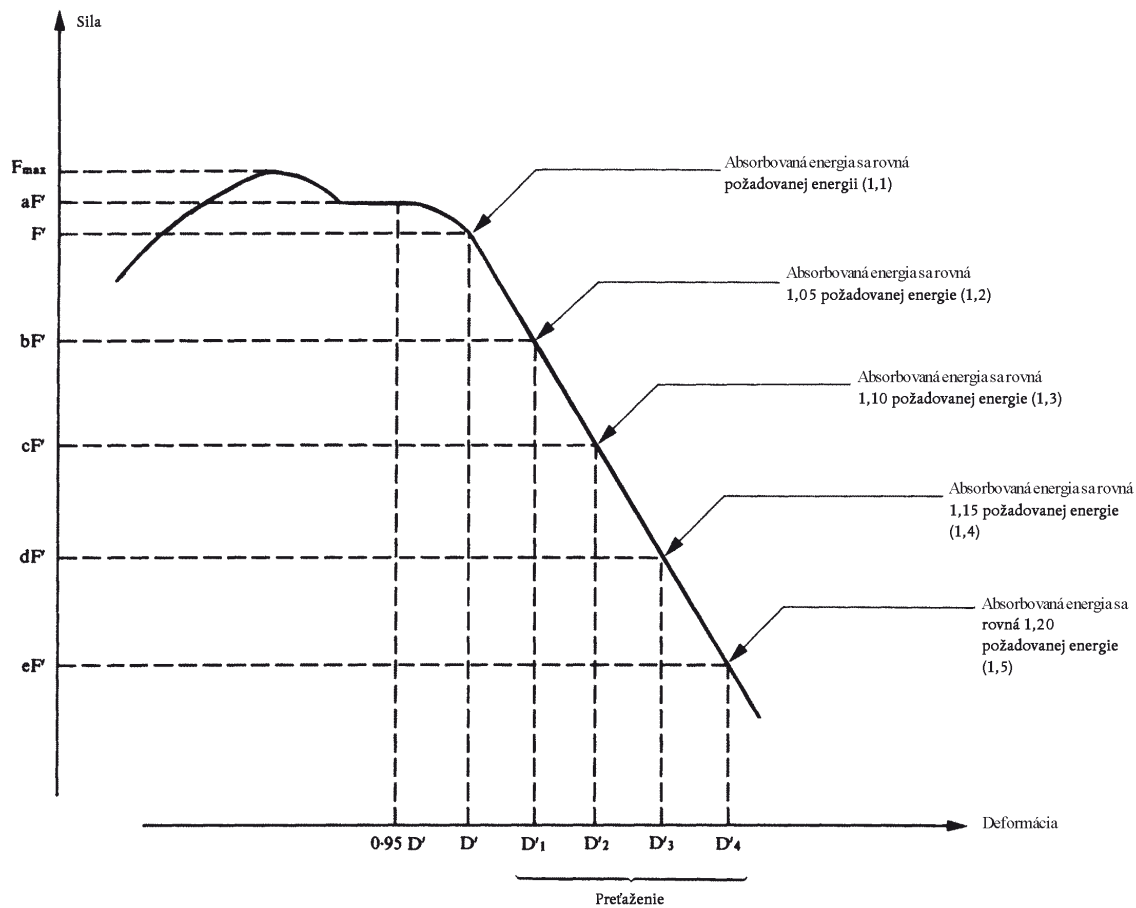
Krivka závislosti deformácie od sily – skúška preťažením nie je potrebná.

1. Referenčný bod $aF = 0,95 D'$.
- 1.1. Skúška preťažením je potrebná, ak $aF > 1,03 F_{max}$.
- 1.2. Skúška preťažením je uspokojivá, ak $bF > 0,97F$ a $bF > 0,8 F_{max}$.

Obrázok 4 b

Krivka závislosti deformácie od sily – skúška preťažením je potrebná.

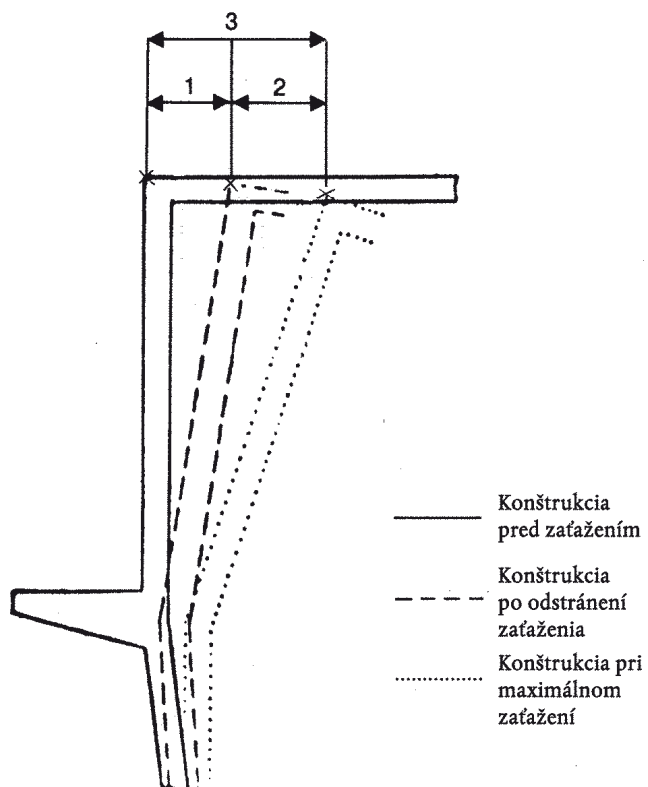

1. Referenčný bod $aF' = 0,95 D'$.
 - 1.1. Skúška preťažením je potrebná, ak $aF' > 1,03 F'$.
 - 1.2. Ak je bF' menšia ako $0,97 F'$, musí sa vykonať skúška preťažením.
 - 1.3. Ak $cF' < 0,97 bF'$, skúška preťažením musí pokračovať.
 - 1.4. Ak $dF' < 0,97 cF'$, skúška preťažením musí pokračovať.
 - 1.5. Skúška preťažením je potrebná, ak $eF' > 0,8 F_{max}$.
- Poznámka:* Ak v ktoromkoľvek okamihu klesne F' pod $0,8 F_{max}$, konštrukcia sa zamietne.

Obrázok 4 c

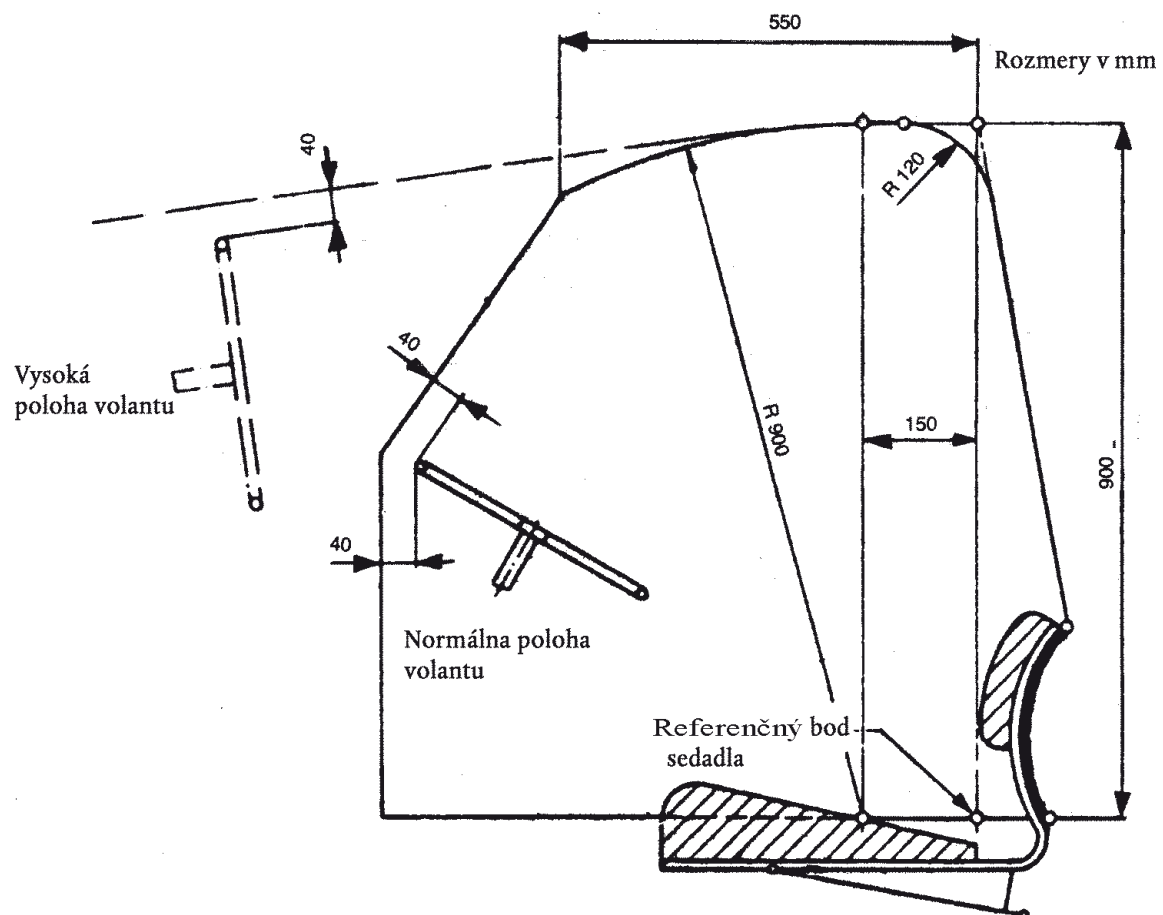
Krivka závislosti deformácie od sily – v skúške preťažením sa pokračuje.

1. Trvalá deformácia
2. Pružná deformácia
3. Celková (trvalá plus elastická) deformácia

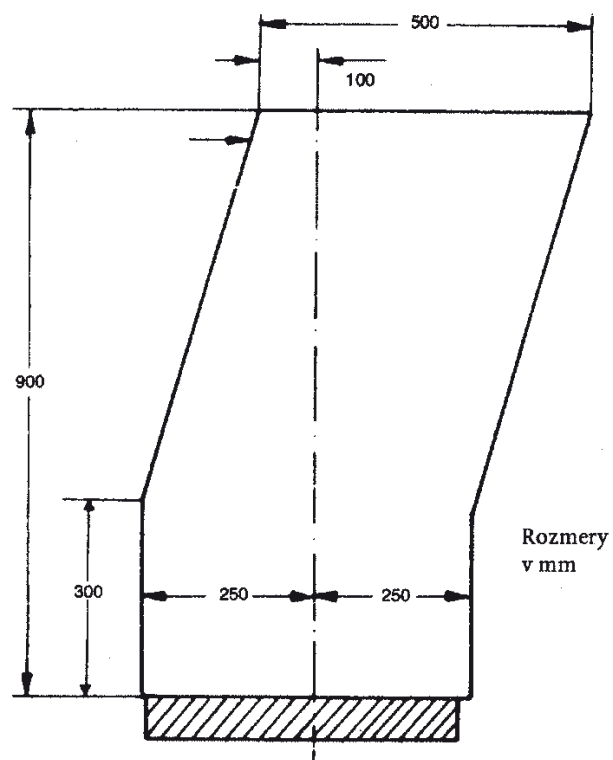
Obrázok 5

Znázornenie pojmov: trvalá, pružná a celková deformácia.

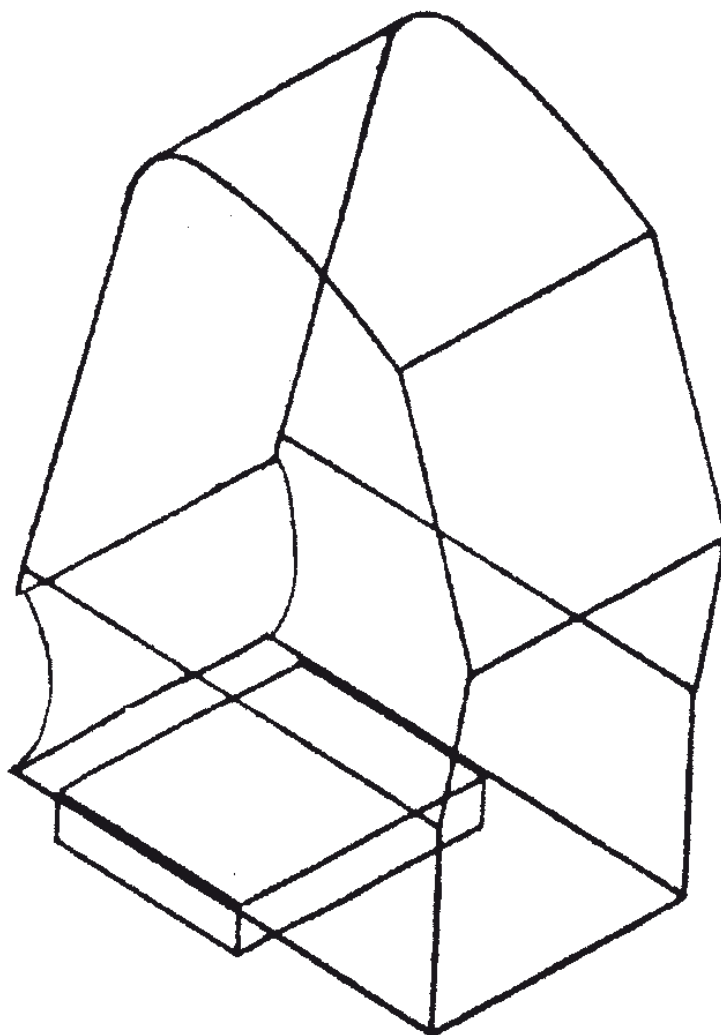
Obrázok 6a

Bočný pohľad na voľný priestor.

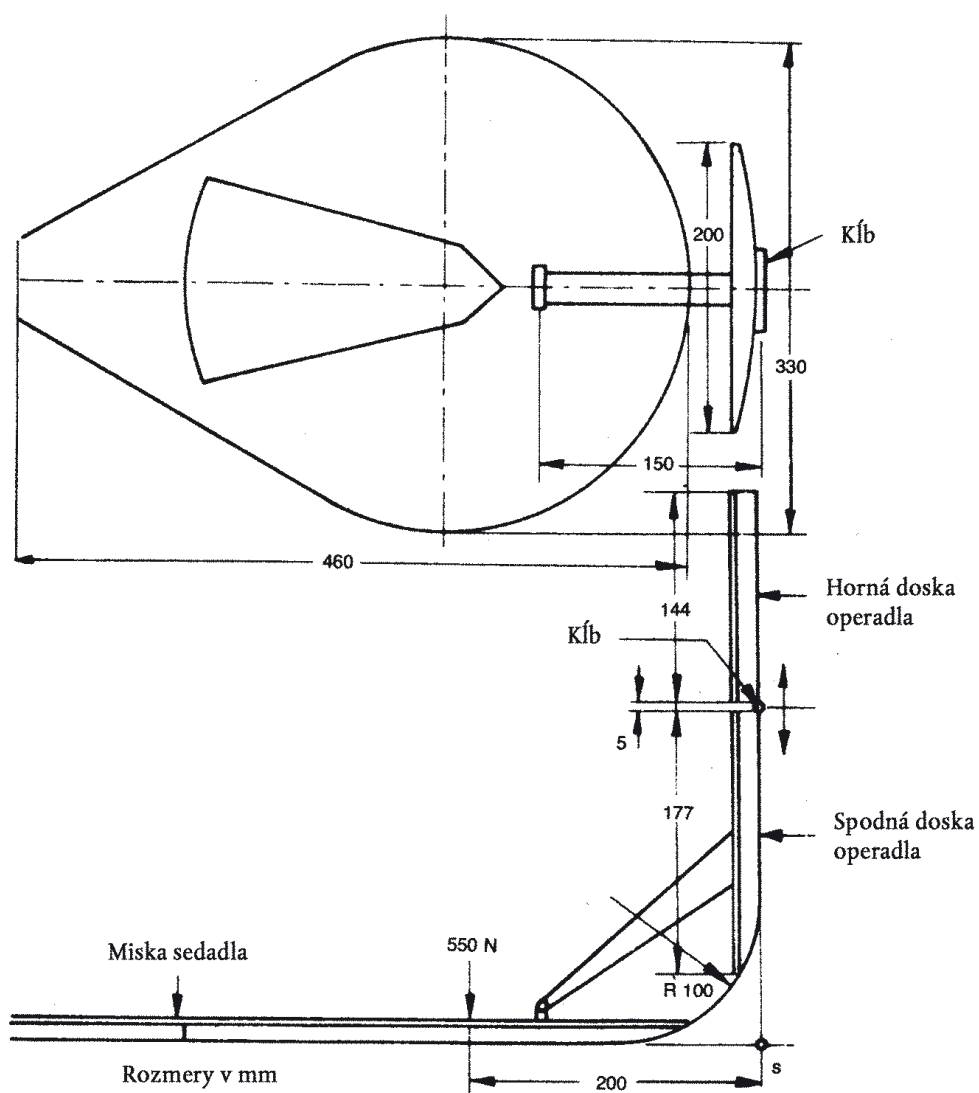

Obrázok 6b

Pohľad spredu/zozadu na voľný priestor.

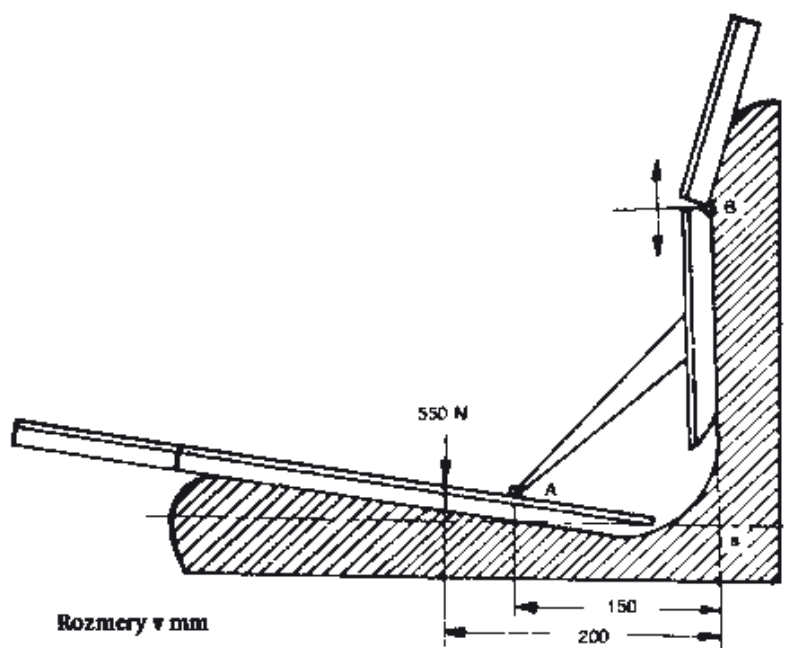

Obrázok 6c
Izometrický pohľad.

Obrázok 7

Prístroj na stanovenie referenčného bodu sedadla.

Obrázok 8

Metóda stanovenia referenčného bodu sedadla.

PRÍLOHA V

VZOR

Protokol týkajúci sa typového schválenia ES komponentu ochrannej konštrukcie (bezpečnostný rám alebo kabína) z hľadiska jej pevnosti, ako aj pevnosti jej pripevnenia na traktor

(statické skúšky)

Ochranná konštrukcia	
Značka	
Typ	
Značka traktora	
Typ traktora	

Označenie skúšobne

Typové schválenie ES komponentu č.

1. Výrobná značka alebo názov ochrannej konštrukcie

2. Názov a adresa výrobcu ochrannej konštrukcie a/alebo traktora

3. Ak je to relevantné, názov a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu ochrannej konštrukcie a/alebo traktora

4. Technické údaje traktora, na ktorom sa vykonali skúšky

4.1. Výrobná značka alebo názov

4.2. Typ a obchodný opis

4.3. Výrobné číslo

4.4. Hmotnosť traktora bez záťaží s namontovanou ochrannou konštrukciou, bez vodiča kg

Rozmery pneumatík: predných

zadných

5. Rozšírenie typového schválenia ES komponentu na iné typy traktorov ⁽¹⁾

5.1. Výrobná alebo obchodná značka

.....

⁽¹⁾ Tieto detaily je potrebné pripraviť pre každé rozšírenie.

- 5.2. Typ a obdoby opis
- 5.3. Hmotnosť traktora bez záťaží s namontovanou ochrannou konštrukciou, bez vodiča kg
- Rozmery pneumatík: predných
- zadných
6. Špecifikácia ochrannej konštrukcie
- 6.1. Výkres celkového usporiadanie ochrannej konštrukcie a jej pripevnenia k traktoru.
- 6.2. Fotografie z boku a zozadu s detailmi pripevnenia.
- 6.3. Krátky opis ochrannej konštrukcie s údajmi o type konštrukcie, detailmi o pripevnení na traktor, detailmi zakrytovania, prostriedkami vstupu a úniku, detailmi vnútorného čalúnenia, zariadenia proti ďalšiemu prevracaniu traktora a s detailmi o vykurovaní a vetraní.
- 6.4. Rozmery
- 6.4.1. Výška strešných prvkov nad vzťažným bodom sedadla mm
- 6.4.2. Výška strešných prvkov nad podlahou traktora mm
- 6.4.3. Vnútorňá šírka ochrannej konštrukcie 900 mm nad vzťažným bodom sedadla mm
- 6.4.4. Vnútorňá šírka ochrannej konštrukcie v bode nad sedadlom vo výške stredu volantu mm
- 6.4.5. Vzdialenosť od stredu volantu k pravej strane ochrannej konštrukcie mm
- 6.4.6. Vzdialenosť od stredu volantu k ľavej strane ochrannej konštrukcie..... mm
- 6.4.7. Minimálna vzdialenosť od okraja volantu k ochrannej konštrukcie mm
- 6.4.8. Šírka dverí:
- hore mm
- v strede mm
- dole mm
- 6.4.9. Výška dverí:
- nad vstupnou plošinou mm
- nad najvyšším nástupným schodíkom mm
- nad najnižším nástupným schodíkom mm

- 6.4.10. Celková výška traktora s pripevnenou ochrannou konštrukciou mm
- 6.4.11. Celková šírka ochrannej konštrukcie (okrem blatníkov) mm
- 6.4.12. Horizontálna vzdialenosť zadnej časti ochrannej konštrukcie od zadnej časti sedadla vo výške 900 mm nad referenčným bodom sedadla mm
- 6.5. Údaje o použitých materiáloch, kvalita a použité normy
-
- Hlavný rám (materiál a rozmery)
- Pripevnenie (materiál a rozmery)
- Zakrytie (materiál a rozmery)
- Strecha (materiál a rozmery)
- Vnútorne čalúnenie (materiál a rozmery)
- Montážne a upevňovacie skrutky (akosť a rozmery)
- Typ čelného skla a zasklenia, podrobné údaje označovania
-
7. Výsledky skúšok
- 7.1. Skúšky zaťažéním a tlakom
- Zaťažovacie skúšky boli vykonané na ľavú/pravú ⁽¹⁾ stranu zozadu, na pravú/ľavú stranu spredu a na bočnú pravú/ľavú stranu ⁽¹⁾
- 7.2. Referenčná hmotnosť použitá pri výpočte vstupnej energie a deformačných síl bola kg
- 7.3. Požiadavky týkajúce sa trhlín alebo prasklín a ochrany voľného priestoru boli splnené.
- 7.4. Zaťažovacie energie:
- zozadu/spredu ⁽¹⁾ kJ
- zboku kJ
- Tlaková sila kN
- Druhá skúška pozdĺžnym zaťažéním bola vykonaná na pravú/strednú stranu spredu/zozadu ⁽¹⁾ kJ
- 7.5. Konečná trvalá deformácia nameraná po skúškach:
- vzadu: dopredu/dozadu ⁽¹⁾
- ľavá strana mm
- pravá strana mm
- vpredú: dopredu/dozadu ⁽¹⁾
- ľavá strana mm
- pravá strana mm

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

bočná do strany:

dopredu mm

dozadu mm

vrch smerom dole/hore ⁽¹⁾:

dopredu mm

dozadu mm

8. Číslo skúšobného protokolu

9. Dátum skúšobného protokolu

10. Podpis

⁽¹⁾ Nebodíace sa prečiarknite.

PRÍLOHA VI

ZNAČKY

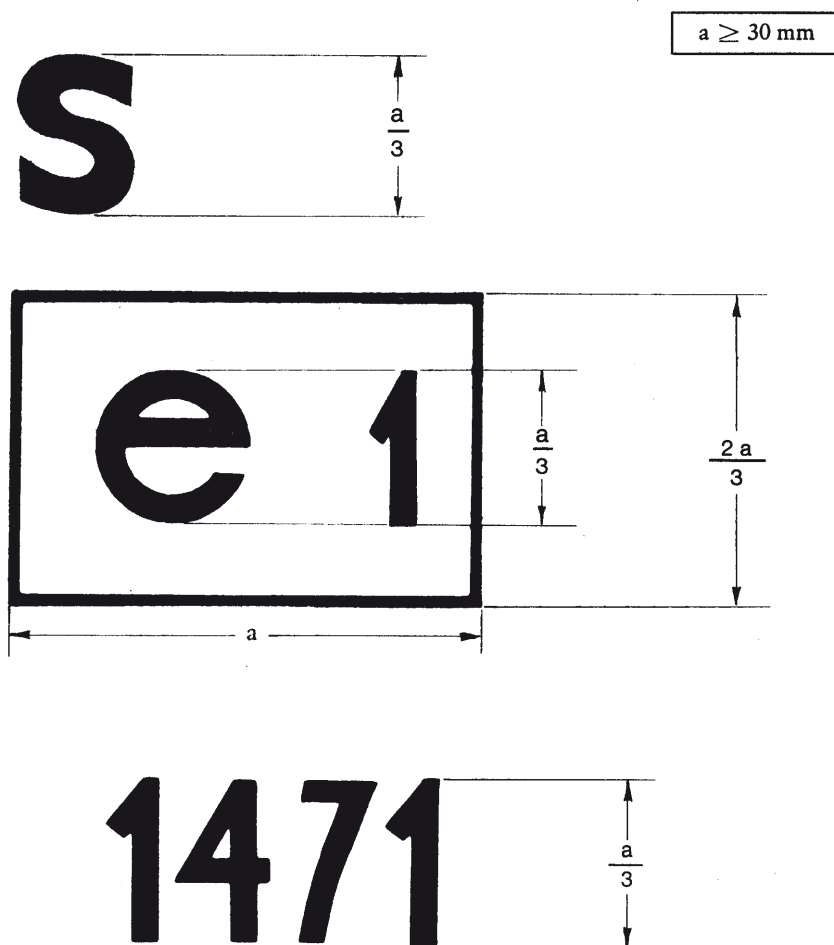
Značka typového schválenia ES komponentu pozostáva z obdĺžnika obklopujúceho malé písmeno „e“, za ktorým je rozlišovacie číslo členského štátu, ktorý pridelil typové schválenie komponentu:

1. pre Nemecko
2. pre Francúzsko
3. pre Taliansko
4. pre Holandsko
5. pre Švédsko
6. pre Belgicko
7. pre Maďarsko
8. pre Českú republiku
9. pre Španielsko
11. pre Spojené kráľovstvo
12. pre Rakúsko
13. pre Luxembursko
17. pre Fínsko
18. pre Dánsko
19. pre Rumunsko
20. pre Poľsko
21. pre Portugalsko
23. pre Grécko
24. pre Írsko
26. pre Slovinsko
27. pre Slovensko
29. pre Estónsko
32. pre Lotyšsko
34. pre Bulharsko
36. pre Litvu
49. pre Cyprus
50. pre Maltu.

Označenie musí tiež zahŕňať v blízkosti obdĺžnika číslo typového schválenia ES komponentu, ktoré zodpovedá číslu osvedčenia o typovom schválení ES komponentu vydaného z hľadiska pevnosti typu ochrannej konštrukcie a jej pripojenia na traktor.

Príklad značky typového schválenia ES komponentu

Značka typového schválenia ES komponentu sa doplní doplnkovým symbolom „S“

Vysvetlivky: Ochranná konštrukcia nesúca značku typového schválenia ES komponentu, znázornená vyššie, je konštrukcia, ktorej typové schválenie ES komponentu bolo udelené v Nemecku (e 1) pod číslom 1471.

PRÍLOHA VII

OSVEDČENIE

O TYPOVOM SCHVÁLENÍ ES KOMPONENTU

Názov príslušného orgánu

Oznámenie o udelení, odmietnutí alebo rozšírení typového schválenia ES pre časť na základe pevnosti ochrannej konštrukcie (bezpečnostná kabína alebo rám) a pevnosti jej pripojenia na traktor
(statické skúšky)

- Typové schválenie ES pre časť č. rozšírenie ⁽¹⁾
1. Výrobný názov alebo značka ochrannej konštrukcie
 2. Názov a adresa výrobcu ochrannej konštrukcie
 3. Názov a adresa prípadného splnomocneného zástupcu výrobcu ochrannej konštrukcie
 4. Výrobná známka alebo názov, typ a obchodný opis traktora, pre ktorý je ochranná konštrukcia určená
 5. Rozšírenie typového schválenia pre časť na traktory týchto typov
 - 5.1. Hmotnosť traktora bez záťaží, ako je definovaná v bode 1.3 prílohy II presahuje/nepresahuje ⁽²⁾ referenčnú hmotnosť použitú pri skúškach o viac ako 5 %.
 - 5.2. Spôsob pripevnenia a pripevňovacie body sú/nie sú ⁽²⁾ rovnaké.
 - 5.3. Všetky časti, ktoré majú slúžiť ako podpora ochrannej konštrukcie sú/nie sú ⁽²⁾ rovnaké.
 - 5.4. Požiadavky štvrtého odseku časti 3.4 prílohy I sú/nie sú ⁽²⁾ splnené.
 6. Na pridelenie typového schválenia ES časti dodané dňa
 7. Skúšobňa
 8. Dátum a číslo správy skúšobne
 9. Dátum pridelenia/odmietnutia/odňatia typového schválenia ES pre časť ⁽²⁾
 10. Dátum pridelenia/odmietnutia/odňatia rozšírenia typového schválenia ES pre časť ⁽²⁾
 11. Miesto
 12. Dátum
 13. Nasledujúce dokumenty sa priložia s hore uvedeným číslom typového schválenia ES pre časť k osvedčeniu (napríklad správa skúšobne)
 14. Poznámky, ak sú
 15. Podpis

⁽¹⁾ Prípadne uveďte, či ide o prvé, druhé atď. rozšírenie pôvodného typového schválenia ES pre časť.

⁽²⁾ Nehodí sa prečiarknite.

PRÍLOHA VIII

Podmienky pre typové schválenie ES

1. Žiadosť o typové schválenie ES traktora z hľadiska pevnosti ochrannej konštrukcie a pevnosti jej pripevnenia na traktore predloží výrobca traktora alebo jeho splnomocnený zástupca.
 2. Príslušnej technickej službe zodpovednej za vykonávanie skúšok typového schválenia sa predvedie traktor predstavujúci typ schvaľovaného traktora s namontovanou riadne schválenou ochrannou konštrukciou a jej pripevnením.
 3. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok typového schválenia prekontroluje, či schválený typ ochrannej konštrukcie je určený na namontovanie na typ traktora, pre ktorý sa požaduje typové schválenie. Prekontroluje, či pripevnenie ochrannej konštrukcie zodpovedá tomu, ktoré bolo skúšané vtedy, keď sa typové schválenie ES komponentu udelilo.
 4. Držiteľ typového schválenia ES môže požiadať o jeho rozšírenie na ďalšie typy ochranných konštrukcií.
 5. Príslušné orgány udelia takéto rozšírenie za nasledujúcich podmienok:
 - 5.1. nový typ ochrannej konštrukcie a jej pripevnenie na traktore už dostali typové schválenie ES komponentu;
 - 5.2. konštrukcia je určená na montáž na typ traktora, pre ktorý sa požaduje rozšírenie typového schválenia ES;
 - 5.3. pripevnenie ochrannej konštrukcie na traktore zodpovedá tomu, ktoré sa skúšalo pri udelení typového schválenia ES komponentu.
 6. Osvedčenie, ktorého vzor je v prílohe IX, sa priloží k osvedčeniu o typovom schválení ES za každé typové schválenie alebo rozšírenie typového schválenia, ktoré bolo pridelené alebo odmietnuté.
 7. Ak sa predkladá žiadosť o typové schválenie pre typ traktora súčasne so žiadosťou o typové schválenie ES komponentu pre typ ochrannej konštrukcie určenej na montáž na typ traktora, pre ktorý sa požaduje typové schválenie, nevykonávajú sa kontroly uvedené v bodoch 2 a 3.
-

PRÍLOHA IX

VZOR

Názov príslušného orgánu

**PRÍLOHA K OSVEDČENIU O TYPOVOM SCHVÁLENÍ ES Z HĽADISKA PEVNOSTI OCHRANNEJ
KONŠTRUKCIE (BEZPEČNOSTNÁ KABÍNA ALEBO RÁM) A PEVNOSTI JEJ PRIPOJENIA NA TRAKTOR**

(Statické skúšky)

(Článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami, ktorou sa zrušuje smernica 74/150/EHS)

Typové schválenie ES č.
..... rozšírenie ⁽¹⁾

1. Výrobný názov alebo názov traktora
2. Typ traktora
3. Názov a adresa výrobcu traktora
4. Názov a adresa prípadného splnomocneného zástupcu výrobcu
5. Výrobný názov alebo značka ochrannej konštrukcie
6. Rozšírenie typového schválenia ES pre nasledujúci typy ochranných konštrukcií
7. Traktor predložený na typové schválenie ES dňa
8. Technická služba poverená kontrolou zhody so schváleným typom
9. Dátum správy o skúške vykonanej touto službou
10. Číslo správy vystavenej touto službou
11. Typové schválenie ES na základe ochrannej konštrukcie a jej pripevnenia na traktor sa pridáva/odmieta ⁽²⁾
12. Rozšírenie typového schválenia ES na základe ochrannej konštrukcie a jej pripevnenia na traktor sa pridáva/odmieta ⁽²⁾
13. Miesto.....
14. Dátum
15. Podpis

⁽¹⁾ Prípadne uveďte, či ide prvé, druhé atď. rozšírenie pôvodného schválenia typu ES.

⁽²⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

PRÍLOHA X

ČASŤ A

Zrušená smernica so zoznamom neskorších zmien a doplnení

(v zmysle článku 13)

Smernica Rady 79/622/EHS

(Ú. v. ES L 179, 17.7.1979, s. 1).

Smernica Komisie 82/953/EHS

(Ú. v. ES L 386, 31.12.1982, s. 31).

Bod IX.A.15 písm. h) prílohy I k Aktu o pristúpení
z roku 1985

(Ú. v. ES L 302, 15.11.1985, s. 213).

Smernica Rady 87/354/EHS

(Ú. v. ES L 192, 11.7.1987, s. 43).

Iba odkazy na smernicu 79/622/EHS
v článku 1 a v bode 9 písm. h) prílohy.

Smernica Komisie 88/413/EHS

(Ú. v. ES L 200, 26.7.1988, s. 32).

Bod IX.C.II.4 prílohy I k Aktu o pristúpení z roku 1994

(Ú. v. ES C 241, 29.8.1994, s. 206).

Smernica Komisie 1999/40/ES

(Ú. v. ES L 124, 18.5.1999, s. 11).

Bod I.A.29 prílohy II k Aktu o pristúpení z roku 2003

(Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 61).

Smernica Rady 2006/96/ES

(Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 81).

Iba odkazy na smernicu 79/622/EHS
v článku 1 a v bode A.28 prílohy.

ČASŤ B

Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva

(v zmysle článku 13)

Smernica	Lehota na transpozíciu
79/622/EHS	27. december 1980
82/953/EHS	30. september 1983 ⁽¹⁾
87/354/EHS	31. december 1987
88/413/EHS	30. september 1988 ⁽²⁾
1999/40/ES	30. jún 2000 ⁽³⁾
2006/96/ES	31. december 2006

⁽¹⁾ V súlade s článkom 2 smernice 82/953/EHS:

„1. S účinnosťou od 1. októbra 1983 žiadny členský štát nesmie:

- odmietnuť udeliť typové schválenie EHS, vydať dokumenty uvedené v poslednej zarážke článku 10 ods. 1 smernice 74/150/EHS ani udeliť národné typové schválenie pre typ traktora alebo
- zakázať uvedenie traktorov do prevádzky,

ak konštrukcia na ochranu pri prevrátení tohto typu traktora alebo týchto typov traktorov vyhovuje ustanoveniam tejto smernice.

2. S účinnosťou od 1. októbra 1984 členský štát:

- už nevydáva dokument uvedený v poslednej zarážke článku 10 ods. 1 smernice 74/150/EHS, týkajúci sa typu traktora, na ktorom ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení nespĺňa ustanovenia tejto smernice,
- môže odmietnuť udelenie vnútroštátneho typového schválenia, ak ide o typ traktora, ktorého ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení nespĺňa ustanovenia tejto smernice.

3. S účinnosťou od 1. októbra 1985 môžu členské štáty zakázať uviesť do prevádzky traktory, na ktorých ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení nespĺňa ustanovenia tejto smernice.

4. Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nesmú dotýkať ustanovení smernice 77/536/EHS.“

⁽²⁾ V súlade s článkom 2 smernice 88/413/EHS:

„1. Od 1. októbra 1988 žiadny z členských štátov nesmie:

- odmietnuť, ak ide o typ traktora, udeliť EHS typové schválenie, vydať dokument uvedený v článku 10 ods. 1 poslednej zarážke smernice 74/150/EHS ani udeliť národné typové schválenie alebo
- zakázať uvedenie traktora do prevádzky,

ak ochranné konštrukcie chrániace pri prevrátení tohto typu traktora alebo týchto typov traktorov spĺňajú požiadavky tejto smernice.

2. Od 1. októbra 1989 členské štáty:

- nevydávajú dokument uvedený v článku 10 ods. 1 poslednej zarážke smernice 74/150/EHS, týkajúci sa typu traktora, ktorého ochranná konštrukcia chrániaca pri prevrátení nespĺňa požiadavky tejto smernice,
- môžu odmietnuť udeliť národné typové schválenie, ak ide o typ traktora, ktorého ochranná konštrukcia nespĺňa požiadavky tejto smernice.“

⁽³⁾ V súlade s článkom 2 smernice 1999/40/ES:

„1. Od 1. júla 2000 členské štáty nesmú:

- pokiaľ ide o typ traktora, odmietnuť udeliť typové schválenie ES, odmietnuť vydať doklad podľa tretej zarážky článku 10 ods. 1 smernice 74/150/EHS ani odmietnuť udeliť národné typové schválenie alebo
- zakázať uvedenie traktorov do premávky,

ak tieto traktory spĺňajú požiadavky smernice 79/622/EHS zmenenej a doplnenej touto smernicou.

2. Od 1. januára 2001 členské štáty:

- nesmú ďalej vydávať dokument podľa tretej zarážky článku 10 ods. 1 smernice 74/150/EHS pre každý typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky smernice 79/622/EHS zmenenej a doplnenej touto smernicou,
- môžu odmietnuť udeliť národné typové schválenie, pokiaľ ide o typ traktora, ktorý nespĺňa požiadavky smernice 79/622/EHS zmenenej a doplnenej touto smernicou.“

PRÍLOHA XI

TABUĽKA ZHODY

Smernica 79/622/EHS	Smernica 1999/40/ES	Táto smernica
články 1 a 2		články 2 a 3
článok 3 ods. 1		článok 4 prvý pododsek
článok 3 ods. 2		článok 4 druhý a tretí pododsek
články 4 a 5		články 5 a 6
článok 6 prvá veta		článok 7 prvý pododsek
článok 6 druhá veta		článok 7 druhý pododsek
	článok 2	článok 8
článok 8		článok 9
článok 9 úvodná veta		článok 1 úvodná veta
článok 9 prvá zarážka		článok 1 písm. a)
článok 9 druhá zarážka		článok 1 písm. b)
článok 9 tretia zarážka		článok 1 písm. c)
článok 9 štvrtá zarážka		článok 1 písm. d)
články 10 a 11		články 10 a 11
článok 12 ods. 1		—
článok 12 ods. 2		článok 12
—		články 13 a 14
článok 13		článok 15
prílohy I až IX		prílohy I až IX
—		príloha X
—		príloha XI

Predplatné na rok 2009 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 000 EUR ročne (*)
Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR mesačne (*)
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročný CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	700 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	70 EUR mesačne
Úradný vestník EÚ, séria C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	400 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	40 EUR mesačne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačný (súhrnný) CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	500 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, CD-ROM, dve vydania za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	360 EUR ročne (= 30 EUR mesačne)
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

(*) Predaj jednotlivých čísel:
do 32 strán: 6 EUR
od 33 do 64 strán: 12 EUR
nad 64 strán: cena určená individuálne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom CD-ROM-e.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať rôzne prílohy k úradnému vestníku, ktoré sa budú zasielať na základe jednoduchej žiadosti. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznámení pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Predaj a predplatné

Platené publikácie, ktoré vydáva Úrad pre publikácie, sú k dispozícii u komerčných distribútorov. Zoznam komerčných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke si možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK